

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI INSPEKTORAT
10000 ZAGREB – Petračićeve 4

**IZVJEŠĆE O RADU
DRŽAVNOG INSPEKTORATA
U 2012. GODINI**

Zagreb, svibanj 2013. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	- 4 -
1.1. Ovlasti i odgovornosti	- 4 -
1.2. Ustrojstvo	- 4 -
1.3. Strateško planiranje poslovanja.....	- 5 -
2. OBRAZLOŽENJE IZVRŠENJA FINACIJSKOG PLANA ZA 2012. GODINU	- 8 -
2.1. Obrazloženje izvršenja rashoda i izdataka na nivou skupine	- 8 -
3. NAPLATA PRIHODA DRŽAVNOG PRORAČUNA U 2012. GODINI	- 10 -
4. MATERIJALNO TEHNIČKI UVJETI RADA	- 11 -
4.1. Integracija aplikacije eOčevidnik s aplikacijom ePisarnica	- 11 -
5. PREGLED DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA	- 12 -
5.1. Aktivnosti stručnog osposobljavanja i edukacija	- 15 -
6. SURADNJA S DRUGIM TIJELIMA.....	- 19 -
7. PROVEDBA GODIŠNJEG PLANA RADA.....	- 27 -
8. SEKTOR NAZORA U PODRUČJU RADA I ZAŠTITE NA RADU	- 29 -
8.1. Inspektori rada.....	- 29 -
8.2. Djelovanje inspektora rada u područnim jedinicama Državnog inspektorata.....	- 31 -
8.2.1. <i>Analiza rezultata rada inspektora rada - prvostupanjski postupak</i>	- 31 -
8.3. Značajne pojave u obavljanju inspekcijskih nadzora inspektora rada.....	- 35 -
8.3.1. <i>Područje radnih odnosa</i>	- 35 -
8.3.2. <i>Područje zaštite na radu</i>	- 37 -
8.4. Djelovanje inspektora rada u sjedištu Državnog inspektorata	- 37 -
9. SEKTOR NADZORA U PODRUČJU ROBA I USLUGA.....	- 40 -
9.1. Gospodarski inspektori	- 40 -
9.2. Djelovanje gospodarskih inspektora u područnim jedinicama Inspektorata -prvostupanjski postupak	- 40 -
9.2.1. <i>Rezultati nadzora u području djelatnosti trgovine</i>	- 41 -
9.2.2. <i>Rezultati inspekcijskih nadzora u području neregistriranih djelatnosti</i>	- 43 -
9.2.3. <i>Rezultati inspekcijskih nadzora obavljanja prijevoza u cestovnom prometu</i>	- 45 -
9.2.4. <i>Rezultati inspekcijskih nadzora iz područja Zakona o mjeriteljstvu</i>	- 45 -
9.2.5. <i>Rezultati inspekcijskih nadzora obavljanja komunalnih djelatnosti</i>	- 46 -
9.2.6. <i>Rezultati inspekcijskih nadzora u području energetske djelatnosti</i>	- 46 -
9.2.7. <i>Rezultati inspekcijskih nadzora iz područja posredovanja u prometu nekretnina</i> ..	- 47 -
9.2.8. <i>Rezultati inspekcijskih nadzora iz područja Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji</i> ...	- 48 -
9.2.9. <i>Zaštita potrošača</i>	- 48 -
9.2.9.1. <i>Zaštita ekonomskih interesa potrošača</i>	- 49 -
9.2.9.2. <i>Zaštita zdravlja i sigurnosti potrošača</i>	- 51 -
9.2.9.3. <i>Rezultati kontrole kakvoće hrane</i>	- 56 -

9.2.10. Rezultati nadzora nad poslovanjem pekarnica i prometom pekarskih proizvoda	- 60 -
9.2.11. Rezultati inspekcijskih nadzora zabrane prodaje i usluživanja alkoholnih pića i duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina	- 61 -
9.2.12. Rezultati kontrole zaštite znakova razlikovanja proizvoda u prometu roba, zaštiti intelektualnog vlasništva – industrijskog oblića, žigova, umnožavanje i reproduciranje glazbenih video i kinematografskih djela snimljenih na nosačima zvuka i video kazetama, računalnih programa	- 61 -
9.2.13. Rezultati inspekcijskih nadzora u području ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu te prijave i odjave turista, obračuna, naplate i uplate boravišne pristojbe	- 64 -
9.3. Značajnije pojave u obavljanju inspekcijskih nadzora gospodarskih inspektora	- 69 -
9.4. Djelovanje gospodarskih inspektora u sjedištu Državnog inspektorata	- 70 -
10. SEKTOR NADZORA U PODRUČJU RUDARSTVA, ELEKTROENERGETIKE I OPREME POD TLAKOM	- 72 -
10.1. Područje nadzora rudarstva i rudarski inspektori	- 72 -
10.1.1. Analiza rezultata rada rudarskih inspektora	- 72 -
10.1.2. Djelovanje rudarskih inspektora u sjedištu Državnog inspektorata	- 74 -
10.1.3. Značajnije pojave u obavljanju inspekcijskih nadzora rudarskih inspektora	- 75 -
10.2. Područje nadzora elektroenergetike i elektroenergetski inspektori	- 75 -
10.2.1. Analiza rezultata rada elektroenergetskih inspektora	- 76 -
10.2.2. Djelovanje elektroenergetskih inspektora u sjedištu Državnog inspektorata	- 78 -
10.3. Područje nadzora opreme pod tlakom i inspektori opreme pod tlakom	- 79 -
10.3.1. Analiza rezultata rada inspektora opreme pod tlakom	- 79 -
10.3.2. Djelovanje inspektora opreme pod tlakom u sjedištu Državnog inspektorata	- 81 -
10.3.3. Značajnije pojave u obavljanju inspekcijskih nadzora inspektora opreme pod tlakom	- 82 -
11. PRAVNI POSLOVI I UNAPRJEĐENJE RADA INSPEKTORA KROZ STRUČAN NADZOR	- 83 -
12. RAD POVJERENSTVA ZA ŽALBE DRŽAVNOG INSPEKTORATA	- 85 -
13. UNUTARNJA REVIZIJA I FINACIJSKO UPRAVLJANJE I KONTROLA	- 89 -
13.1. Analiza rezultata rada unutarnjih revizora	- 89 -
13.2. Financijsko upravljanje i kontrola u Državnom inspektoratu	- 90 -
14. PROVEDBA ZAKONA O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA I ODNOSI S JAVNOŠĆU	- 92 -
15. ZAKLJUČAK	- 97 -
16. PRILOZI	- 99 -

1. UVOD

Godišnje izvješće Državnog inspektorata za 2012. godinu (dalje u tekstu: Godišnje izvješće) sadržajno obuhvaća: ustrojstvo Državnog inspektorata, pregled strukture zaposlenih državnih službenika i namještenika s ostvarenim aktivnostima stručnog osposobljavanja i edukacije, obrazloženje izvršenja financijskog plana za nastavnu godinu i informacije o ostvarenim naplatama prihoda u Državni proračun, materijalno – tehničkim uvjetima poslovanja, suradnju s drugim tijelima državne uprave kroz obavljanje zajedničkih nadzora i zajedničkog djelovanja na pozitivnu promjenu zakonske regulative. Godišnje izvješće daje i analizu realizacije Plana rada Državnog inspektorata u 2012. godini, kroz: prikaz značajnijih brojčanih pokazatelja o radu inspektora Državnog inspektorata, primjenu propisa zavisno o području nadležnosti pojedine vrste inspektora, informacije o poduzetim inspekcijskim upravnim i kaznenim mjerama zbog nepoštivanja propisa od strane nadziranih pravnih i fizičkih osoba u RH. Ono pruža i ključne prijedloge za ostvarivanje veće efektivnosti i efikasnosti u radu inspektora Državnog inspektorata sa svrhom ostvarenja ciljeva poslovanja tijela, ali i ciljeva Vlade RH.

1.1. Ovlasti i odgovornosti

Državni inspektorat (dalje u tekstu: Inspektorat) je u organizacijskoj strukturi državnih tijela - središnje tijelo državne uprave, državna upravna organizacija koja je ustrojena s ciljem obavljanja inspekcijskog nadzora, u regulativno propisanim upravnim područjima.

Upravna područja koja nadzire Inspektorat, kod pravnih i fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj propisana su Zakonom o Državnom inspektoratu („Narodne novine“, broj 116/08., 123/08. i 49/11.), dok je daljnja razrada nadziranih upravnih područja obuhvaćena posebnim zakonima. U Zakonu o Državnom inspektoratu navode se sljedeća područja nadležnosti inspektora Inspektorata: područje sigurnosti i zaštite zdravlja radnika kod poslodavca, regulacija odnosa između poslodavca i radnika, područje djelatnosti trgovine, obrta, samostalnih djelatnosti, ugostiteljske djelatnosti, djelatnosti pružanja usluga u turizmu, obračun, naplata i uplata boravišne pristojbe, područje rudarstva, elektroenergetike, opreme pod tlakom te druga područja koja su uređena posebnim zakonima. Nadzor nad ovim upravnim područjima prikazan je u narednim poglavljima.

Stratešku politiku Inspektorata kreira glavni inspektor u suradnji sa članovima svoga Užeg kolegija - zamjenikom glavnog inspektora i načelnicima sektora, a za realizaciju učinkovitosti svoga rada neposredno odgovara Vladi Republike Hrvatske.

1.2. Ustrojstvo

Inspektorat je središnje tijelo državne uprave i ustrojen je Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 150/11. i 22/12.). U 2012. godini izmijenjeno je unutarnje ustrojstvo Inspektorata sukladno Uredbi o načelima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 154/11. i 17/12.) te odluci Vlade RH za smanjenjem broja državnih službenika u svim tijelima državne uprave.

Na 15. sjednici Vlade Republike Hrvatske, održanoj 8. ožujka 2012. godine, a na temelju članka 63. stavka 2. Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj 150/11.) i članka 8. stavka 2. Zakona o Državnom inspektoratu, donesena je Uredba o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata („Narodne novine“, broj 31/12.). Ovom Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata uređeno je unutarnje ustrojstvo, djelokrug, upravljanje te potreban broj državnih službenika i namještenika za efikasno obavljanje inspekcijskih i drugih stručnih poslova koji su Inspektoratu sukladno Zakonu o Državnom inspektoratu i drugim propisima stavljeni u nadležnost. Sukladno navedenoj Uredbi o unutarnjem ustrojstvu, glavni inspektor Inspektorata donio je u svibnju 2012. godine Pravilnik o unutarnjem redu Državnog inspektorata (KLASA: 011-01/12-03/02, URBROJ: 556-09-12-08 i URBROJ: 556-09-12-16).

Za obavljanje poslova iz djelokruga Inspektorata, Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata, ustrojeno je sljedećih devet unutarnjih ustrojstvenih jedinica: Kabinet glavnog inspektora; Sektor nadzora u području roba i usluga; Sektor nadzora u području rada i zaštite na radu; Sektor nadzora u području rudarstva, elektroenergetike i opreme pod tlakom; Sektor pravnih poslova i ljudskih resursa; Sektor planiranja i unaprjeđenja rada; Sektor općih poslova; Samostalni odjel za unutarnju reviziju i Samostalni odjel za unutarnji nadzor.

Dok je za nesmetano obavljanje poslova Inspektorata na prostornom teritoriju Republike Hrvatske u I. stupnju ustrojeno sveukupno 5 područnih jedinica sa sjedištima u Zagrebu, Osijeku, Rijeci, Splitu i Varaždinu, koje imaju svoje ispostave, a sveukupno ih je 37 (za 2 ispostave manje nego u 2011. godini).

Za stručnu potporu svim područnim jedinicama kroz definiranje strateških ciljeva poslovanja, planiranje njihova operativnog provođenja u područnim jedinicama i ispostavama, izradu godišnjih planova rada i davanje naputka za primjenu zakonske regulative iz nadležnosti Inspektorata – zadužene su ustrojstvene jedinice u sjedištu Inspektorata. Od navedenih devet ustrojstvenih jedinica, tri ustrojstvene jedinice se izravno bave inspekcijskim poslovima, tj. glavnim poslovnim procesima Inspektorata – Sektor nadzora u području roba i usluga, Sektor nadzora u području rada i zaštite na radu i Sektor nadzora u području rudarstva, elektroenergetike i opreme pod tlakom. Ostale ustrojstvene jedinice su zadužene za procese potpore Inspektorata, kojima se osigurava veća kvaliteta rada svih djelatnika (Sektor pravnih poslova i ljudskih resursa, Sektor općih poslova i Samostalni odjel za unutarnji nadzor) i upravljačke procese, potrebne za nesmetano funkcioniranje rukovoditelja/menadžmenta pa i kompletnog poslovnog sustava (Kabinet glavnog inspektora, Samostalni odjel za unutarnju reviziju i Sektor planiranja i unaprjeđenja rada).

U prilogu Izvješća dan je grafički prikaz unutarnjeg ustrojstva Inspektorata.

1.3. Strateško planiranje poslovanja

Strateško planiranje, kao jedan interaktivan proces kojim se omogućava jasna orijentacija poslovanja, kroz viziju, misiju poslovnog sustava i uspješnu realizaciju postavljenih ciljeva, postalo je dio obveze koje nose ne samo rukovodeći službenici Inspektorata, već u kojem kroz godišnji plan rada sudjeluju i svi državni službenici.

Ovom znanstvenom disciplinom strateškog menadžmenta, koja podrazumijeva više organizacijskih znanja koja se odnose na analizu rada svih ustrojstvenih jedinica, implementaciju strateških ciljeva po definiranoj viziji poslovanja te uzastopno provođenje strateške kontrole i

analize, Inspektorat je pridao još veće značenje po izmjeni Uredbe o unutarnjem ustrojstvu i ustrojem novog sektora pod nazivom Sektor planiranja i unaprjeđenja rada. Istom je pridonio i jasniji opis poslova i zadaća u Pravilniku o unutarnjem redu, u kojem su se jasnije naglasile odgovornosti rukovodećih službenika Inspektorata.

Sukladno Uputi za izradu Strateških planova za razdoblje 2012. – 2014., Ministarstva financija, Inspektorat je izradio svoj Strateški plan Državnog inspektorata za razdoblje 2012. – 2014. (dalje u tekstu: Strateški plan) i donio Odluku o imenovanju odgovornih osoba za praćenje provedbe Strateškog plana za svih 6 posebnih strateških ciljeva.

Ovim, Inspektorat je potvrdio svoju viziju poslovanja:

„Pridonosit ćemo stvaranju povoljnog gospodarskog okruženja koji se temelji na jednakim uvjetima tržišnog natjecanja gospodarskih subjekata, zaštiti potrošača i radnika te povećanju kvalitete života i zaposlenosti u Republici Hrvatskoj.“, i svoju misiju:

„Misija Državnog inspektorata je provođenje nepristrane, pravedne, brze i učinkovite kontrole primjene zakona i drugih propisa obavljanjem kontinuiranih inspeksijskih nadzora gospodarskih subjekata na području Republike Hrvatske, uz racionalnu potrošnju proračunskih sredstava, ekološku osviještenost i zadovoljstvo svih dionika.“

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 23. veljače 2013. godine, navedeni Strateški plan uključen je sa svojim posebnim ciljevima u Strategiju Vladinih programa za razdoblje 2012. – 2014., u općem strateškom cilju 2., naziva: „Optimalno ozračje za razvoj konkurentnog gospodarstva“ i posebnim ciljevima: „2.1. Razvoj poslovne i investicijske klime, poticanje industrijskog razvitka i jačanje konkurentnosti gospodarskih subjekata“, „2.2. Razvijeni i konkurentniji tržište rada“, „2.3. Poboljšanje zaštite ekonomskih interesa i sigurnosti potrošača“ te cilju „2.4. Učinkovitiji način korištenja nacionalnih resursa“.

Sukladno obvezama prema Ministarstvu financija, u srpnju je izrađeno i podneseno polugodišnje izvješće o provedbi načina ostvarenja Strateškog plana, te je u tijeku izrada godišnjeg izvješća o provedbi posebnih ciljeva i načina ostvarenja navedenog Strateškog plana.

U dostavljenom polugodišnjem izvješću vidljiva su odstupanja kod određenih načina ostvarenja posebnih strateških ciljeva poslovanja, kao što su načini ostvarenja: Postupanja po predstavkama i Edukacija. Kako je postupanje po predstavkama način koji direktno ovisi o vanjskim rizicima poslovanja (utjecaju podnositelja predavki - bilo građana RH, stranaca ili pravnih osoba/obrtnika i Državnom proračunu), isti nije ušao kao način ostvarenja u Strateški plan Državnog inspektorata za razdoblje 2013.-2015. (osim u dijelu posebnog cilja *Sprječavanje nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina*, zbog daljnje vidljivosti rada rudarskih inspektora po zahtjevima Agencije za upravljanje državnom imovinom i Državnog odvjetništva RH), dok je kod edukacije prihvaćen model unutarnje izobrazbe, specijalističke radionice koje su se obavljale u područjima i na način naveden u poglavlju 5.1. Godišnjeg izvješća.

Zbog novog ciklusa strateškog planiranja za izradu strateških planova za razdoblje 2013. – 2015., koji je započeo u travnju 2012. godine, Inspektorat je u svibnju izradio svoj novi Strateški plan za razdoblje 2013. – 2015. godine i donio novu Odluku o imenovanju odgovornih osoba za praćenje provedbe Strateškog plana 2013. – 2015. Navedeni strateški plan je Zaključkom Vlade RH, na sjednici održanoj u srpnju 2012. uključen u Strategiju Vladinih programa za razdoblje 2013. - 2015.

U skladu sa strateškim ciljevima poslovanja iskazanih u Strateškom planu Državnog inspektorata za razdoblje 2013. – 2015., u prosincu je donesen je i *Plan rada Državnog inspektorata za 2013. godinu*.

S obzirom na utjecaj cjelokupne gospodarske situacije u Hrvatskoj, Europi pa i šire, na ponašanje tržišta roba, usluga i rada, možemo reći da su strateški ciljevi Inspektorata - otkrivanje nezakonitog poslovanja gospodarskih objekata radom „na crno“, jačanje zaštite ekonomskih interesa i sigurnosti potrošača i radnika kod poslodavca, sprječavanje nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina, održavanje sigurnosti opskrbe i korištenja električne energije, postrojenja i opreme pod tlakom, a gledajući planirane brojčane pokazatelje rezultata i učinka –ostvareni u 2012. godini.

2. OBRAZLOŽENJE IZVRŠENJA FINACIJSKOG PLANA ZA 2012. GODINU

U Državnom proračunu RH za 2012. godinu odobrena sredstva za Inspektorat iznosila su 134.220.000,00 kuna, od čega 133.920.000,00 kuna proračunskih sredstava i 300.000,00 kuna namjenskih prihoda.

S danom 31.12.2012. godine doznačen je iznos od 133.870.972,66 kuna, što iznosi 99,74% odobrenih sredstava.

Tablica 1. - Izvršenje financijskog plana po grupama računa

Grupa računa	Planirano	% udjela u planu	Doznačeno	% doznačeno / planirano	Izvršeno
Rashodi za zaposlene	104.705.074,00	78,01	104.612.723,98	99,91	104.596.980,06
Materijalni rashodi	29.248.926,00	21,79	29.024.203,55	99,23	29.016.883,55
Financijski rashodi	106.000,00	0,08	76.617,60	72,28	76.617,60
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	160.000,00	0,12	157.427,53	98,39	157.427,53
UKUPNO	134.220.000,00		133.870.972,66		133.847.908,74

Rashodi poslovanja Inspektorata u 2012. godini realizirani su u okvirima raspoloživih financijskih sredstava. Krajnje racionalnim trošenjem sredstava, pridržavanjem usvojenih Mjera štednje za 2012. godinu – Rashodi za zaposlene (KLASA: 023-01/12-01/21, URBROJ: 556-06-12-01) iz veljače 2012. godine, Rashodi za uredski materijal i tiskalice (KLASA: 023-01/12-01/21, URBROJ: 556-06-12-03), Rashodi za energiju (KLASA: 023-01/12-01/21, URBROJ: 556-06-12-04) i Rashodi za usluge (KLASA: 023-01/12-01/21, URBROJ: 556-06-12-05) iz srpnja 2012. godine, te preraspodjelama sredstava iz srpnja 2012. godine u iznosu od 1.141.250,00 kuna i iz studenoga 2012. godine u iznosu 1.080.000,00 kuna - osigurana su sredstva za podmirenje svih obveza po računima pristiglim do zadnjeg dana unosa u sustav plaćanja Državne riznice 21. prosinca 2012. godine. Preraspodjele su izvršene u skladu s Odlukom Vlade Republike Hrvatske objavljene u „Narodnim novinama“, broj 132/12. i odobrenjem preraspodjele sredstava Državnog proračuna RH od strane Ministarstva financija.

2.1. Obrazloženje izvršenja rashoda i izdataka na nivou skupine

▪ Rashodi za zaposlene (31)

Rashodi za zaposlene izvršeni su u iznosu 104.596.980,16 kuna, što je za 15.743,92 kune manje od doznačenih sredstava. Razlika se odnosi na sredstva koja je Inspektorat vratio u Državni

proračun Republike Hrvatske, a potražuje od Porezne uprave za više plaćene poreze i doprinose zbog izvršenih korekcija plaća kroz godinu. Udio rashoda za zaposlene u ukupno izvršenom proračunu iznosi 78,15%. U odnosu na planirane rashode manji su za 0,09%.

Vezano za prijam novih službenika i namještenika u 2012. godini postupalo se u skladu s Odlukom Vlade Republike Hrvatske o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 153/09.).

Od ukupno izvršenih rashoda za zaposlene, na rashode za plaće za redovan i prekovremeni rad odnosi se 88.119.041,25 kuna, doprinose na plaće 14.214.270,25 kuna, te ostale rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, dar djeci, regres, pomoći) 2.263.668,56 kuna. Ostali rashodi za zaposlene isplaćeni su službenicima i namještenicima u skladu s Kolektivnim ugovorom (regres za godišnji odmor nije isplaćen dužnosnicima te službenicima i namještenicima koji su na dugotrajnom bolovanju).

▪ **Materijalni rashodi (32)**

Materijalni rashodi izvršeni su u iznosu od 29.016.883,55 kuna. Iz Državnog proračuna Inspektoratu je doznačeno 29.024.203,55 kuna. Razlika u iznosu 7.320,00 kuna između ostvarenih rashoda i doznačenog iznosa iz proračuna odnosi se na sredstva koja Inspektorat treba vratiti u Državni proračun RH, a potražuje za dane predujmove za sudska vještačenja u iznosu od 7.000,00 kuna i potraživanje od zaposlenih za troškove inspeksijskih nadzora u iznosu 320,00 kuna. U ukupno izvršenom proračunu udio materijalnih rashoda je 21,68%, što je u odnosu na planirane rashode manje za 0,79%.

Od ukupno ostvarenih materijalnih rashoda na rashode za usluge odnosi se 69,90% odnosno 20.281.667,16 kuna, na izdatke za naknade troškova zaposlenima 15,09% odnosno 4.379.334,69 kuna, na rashode za materijal i energiju 13,95% odnosno 4.048.404,69 kuna, te na ostale nespomenute rashode poslovanja (premije osiguranja, reprezentacija, članarine) 0,23% odnosno 307.477,01 kuna.

Za podmirenje dijela rashoda za usluge i to rashoda za intelektualne i osobne usluge, osim proračunskih sredstava Inspektorat ostvaruje i prihode za posebne namjene – izvor 43. Isti se ostvaruju uplatama stranaka za troškove analize i ispitivanja ispravnosti i sukladnosti proizvoda kada se utvrdi da ispitani uzorci ne odgovaraju deklariranom sastavu, sukladnosti i sigurnosti pa troškove mora snositi stranka. Prihodi za posebne namjene planirani su za 2012. godinu u iznosu od 300.000,00 kuna. U Državni proračun RH je s te osnove uplaćeno 399.580,04 kune. Za podmirenje računa dobavljača za obavljene analize i ispitivanja utrošeno je 290.324,86 kuna. Neutrošeni iznos od 112.512,03 kune stavljen je na raspolaganje Inspektoratu u 2013. godini.

Značajniji ostvareni rashodi za usluge odnose se na rashode za zakupnine i najamnine u iznosu 13.155.127,42 kune, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 2.541.784,17 kuna, ostale usluge 1.557.859,69 kuna te usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 1.308.208,75 kuna. Rashodi za zakupnine i najamnine, najvećim dijelom, u iznosu 12.558.427,53 kune, se odnose na zakup uredskog, parkirnog prostora i garaža i na rashode za licence u iznosu od 516.262,39 kuna. Visina ostvarenih rashoda za zakupnine uvjetovana je činjenicom da Inspektorat osim sjedišta ima pet područnih jedinica i 39 ispostava, te smo zbog nedostatka slobodnog poslovnog prostora u vlasništvu Republike Hrvatske prisiljeni uzimati poslovni prostor u zakup (uz suglasnost Agencije za upravljanje državnom imovinom).

Izdaci za naknade troškova zaposlenima najvećim dijelom se odnose na naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu 3.721.244,97 kuna i troškove za službena putovanja u iznosu 647.683,45 kuna. Visina ovih izdataka uvjetovana je brojem službenika, prirodom inspektorskog posla i brojem lokacija na kojima je prostorno smješten Inspektorat.

Ostali ostvareni, a nespomenuti rashodi poslovanja najvećim dijelom, u iznosu 267.960,01 kuna, odnose se na premije osiguranja za službena vozila.

▪ **Financijski rashodi (34)**

Financijski rashodi izvršeni su u iznosu od 76.617,60 kuna. U ukupno izvršenom proračunu udio financijskih rashoda iznosi 0,06%. U odnosu na planirane manji su za 27,72%.

▪ **Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (42)**

Zbog nedostatka financijskih sredstava u 2012. godini nabavljena je samo najnužnija dugotrajna imovina. Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine izvršeni su u iznosu 157.427,53 kuna. U ukupno izvršenom proračunu udio rashoda za nabavu nefinancijske imovine iznosi 0,12%. U odnosu na planirane manji su za 1,61%.

Izvršeni rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine odnose se na rashode za uredski namještaj i opremu u iznosu 10.791,08 kuna, komunikacijsku opremu u iznosu 3.373,95 kuna i opremu za održavanje i zaštitu u iznosu 20.762,50 kuna, te za nematerijalnu proizvedenu imovinu, ulaganja u računalne programe, u iznosu 122.500,00 kuna.

3. NAPLATA PRIHODA DRŽAVNOG PRORAČUNA U 2012. GODINI

Prema utvrđenom djelokrugu rada inspektori Inspektorata obavljaju nadzore koji se odnose na primjenu zakona i drugih propisa. Za utvrđene nepravilnosti poduzimaju se propisane mjere na temelju kojih se strankama, između ostalog nalaže i uplata novčanih sredstava u Državni proračun RH.

Internim Naputkom - Uplata prihoda državnog proračuna određen je način uplate za određene vrste prihoda državnog proračuna, u skladu s Naredbom o uplaćivanju prihoda proračuna, te su tako stvoreni uvjeti za izvješćivanje o izvršenim uplatama u proračun.

Temeljem navedenoga, svakodnevno iz FINA-e dobivamo izvješća o uplatama: Novčane kazne za prekršaje – vrsta prihoda 6092 i Ostali državni prihodi – vrsta prihoda 7129, koji se ostvaruju u postupku izvršenja rješenja s novčanim potraživanjem, u predmetima protupravno stečene imovinske koristi, više naplaćenog iznosa kad kupac robe ili korisnik usluge nije poznat, te kada je usmenim rješenjem izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti, a izvršenik umjesto mjere pečaćenja uplati predviđeni novčani iznos radi isključenja mjere pečaćenja.

Iako se u poslovnim knjigama Inspektorata ne evidentiraju prihodi proračuna *Novčane kazne za prekršaje – vrsta prihoda 6092 i Ostali državni prihodi – vrsta prihoda 7129*, kontinuirano se prati uplata navedenih prihoda u Državni proračun RH. **Tijekom 2012. godine u Državni proračun RH uplaćen je iznos od 30.319.534,75 kuna i to:**

- vrsta prihoda 6092 u iznosu 18.507.065,44 kune;
- vrsta prihoda 7129 u iznosu 11.812.469,31 kuna.

4. MATERIJALNO TEHNIČKI UVJETI RADA

U okviru postojećih i raspoloživih proračunskih sredstava tijekom 2012. godine u Inspektoratu osigurani su dobri uvjeti rada za službenike i namještenike Inspektorata koji su smješteni na cjelokupnom području Republike Hrvatske na 57 lokacija. Zbog činjenice da nema slobodnog poslovnog prostora u vlasništvu Republike Hrvatske, na mnogim lokacijama Inspektorat je primoran uzimati poslovni prostor u zakup uz suglasnost Agencije za upravljanje državnom imovinom.

Inspektoratu je na kraju 2012. godine ostalo na raspolaganju 127 službenih automobila, od čega 35 iz programa IPA 2007 Komponenta I koji su namijenjeni inspektorima rada u području zaštite na radu. Za sve ostale službenike na raspolaganju su 92 službena automobila. Uz ovaj nedostatan broj raspoloživih službenih automobila veliki problem u urednom obavljanju inspekcijskih nadzora predstavlja i starost navedenih službenih vozila. Naime, 35 službenih automobila je starije od 10 godina, a 15 od navedenih automobila je starije od 15 godina. S obzirom da inspektori Inspektorata obavljaju inspekcijske nadzore na cjelokupnom prostornom teritoriju Republike Hrvatske te da je rad inspektora pretežito terenski rad, broj automobila koji su na raspolaganju – nije adekvatan i onemogućava uredno izvršavanje postavljenih operativnih i strateških ciljeva, a poglavito realizaciju nadzora po zahtjevima podnositelja predstavlja. Zbog navedenog manjka službenih automobila još uvijek nisu rashodovana vozila starija od 15 godina.

U 2012. godini nabavljeno je nefinancijske imovine u vrijednosti od 157.427,53 kune i to:

- uredskog namještaja i opreme	10.791,08 kn
- ulaganje u računalne programe	122.500,00 kn
- komunikacijske opreme	3.373,95 kn
- opreme za održavanje i zaštitu	20.762,50 kn

4.1. Integracija aplikacije eOčevidnik s aplikacijom ePisarnica

Inspektorat je tijekom 2012. godine prilagodio aplikaciju za uredsko poslovanje (Web pisarnicu) novim standardima, tj. zahtjevima iz područja informacijske tehnologije, te se ista u konačnici potpuno integrirala s informacijskim sustavom za podršku rada inspektora (eOčevidnik-om). Tako integrirana aplikacija i nova verzija aplikacije eOčevidnik (ver.3) krenula je po edukaciji korisnika s uporabom 1. siječnja 2013. godine.

U okviru aplikacije eOčevidnik, kod eOčevidnika za inspektore rada u području zaštite na radu i eOčevidnika za rudarske inspektore, radi lakšeg prikupljanja i elektronske obrade podataka, izrađeni su i sljedeći dodatni moduli:

- modul za inspekcijski nadzor inspektora rada u području zaštite na radu povodom ozljede na radu;
- modul za inspekcijski nadzor inspektora rada u području zaštite na radu povodom profesionalne bolesti;
- modul za inspekcijski nadzor rudarskog inspektora povodom havarije.

5. PREGLED DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Na dan 31. prosinca 2012. godine statistički pregled zaposlenih držanih službenika i namještenika Inspektorata ukazuje da 817 državnih službenika i 1 namještenik (sveukupno 818 zaposlenika) obavljalo Pravilnikom o unutarnjem redu Državnog inspektorata utvrđene poslove i radne zadatke (detaljnije prikazano na Slici 1. u prilogu i u Tablicama 2., 3., i 4.).

U periodu od 1. siječnja 2012. godine do 31. prosinca 2012. godine Inspektorat je napustilo 32 službenika i to: 14 službenika je steklo uvjete za mirovinu, 15 službenika je zatražilo sporazumni premještaj, od čega je 7 službenika prešlo u druga ministarstva, odnosno državne upravne organizacije, a kod 3 službenika je nastupila smrt.

Planom prijama za 2012. godinu, dostavljenom Ministarstvu uprave u srpnju 2012., planiran je prijam za 33 nova državna službenika, tj. za 20 inspektora rada (za područje zaštite na radu) i 13 inspektora rada (za područje radnih odnosa) i gospodarskih inspektora.

Temeljem Zakona o državnim službenicima, tijekom 2012. godine, izrađivana su rješenja vezana za poslove i radne zadaće službenika Državnog inspektorata.

Osim navedenih vrsta rješenja donesena su, pretežito po zahtjevima rukovodećih službenika, i sljedeća rješenja i akti: sporazumi i rješenja o premještaju službenika iz jednog u drugo državno tijelo ili s jednog na drugo radno mjesto (30), rješenja o prestanku državne službe (26), rješenja o otpremnini (14), rješenja o plaćenom i neplaćenom dopustu (116), rješenja o pomoći službenicima za rođenje djeteta, u slučaju smrti i pomoći zbog dužeg bolovanja (76), rješenja za jubilarne nagrade (160), rješenja o unaprjeđenju (3).

Podnesene su i žalbe iz područja prava i obveza državnih službenika, kao što su žalbe na: 3 rješenja o ocjeni, 3 rješenja o godišnjem odmoru i 4 rješenja o rasporedu na radno mjesto.

Pokrenut je 1 upravni spor, a zbog teške povrede službene dužnosti podnesena su 2 zahtjeva za pokretanje postupka za povredu službene dužnosti.

U navedenom vremenskom razdoblju provedeni su sljedeći postupci vezani za zapošljavanje: proveden je natječaj za zamjenika glavnog inspektora, proveden je oglas za zapošljavanje na određeno vrijeme (2 administrativna referenta) te javni poziv za zapošljavanje osoba za stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa.

Na Javni poziv za zapošljavanje osoba za stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa u Inspektoratu, a nakon utvrđivanja uvjeta kandidata, obavljenih intervjua i izbora kandidata, potpisano je 47 Ugovora s polaznicima i doneseno isto toliko Programa za stručno osposobljavanje, te su isti započeli s radom od siječnja 2013. godine.

Odlukom Vlade RH od 10. lipnja 2010. godine („Narodne novine“, broj 83/2010.), donesena su zaduženja za uspostavu i vođenje informacijskog sustava Registra zaposlenih u javnom sektoru (dalje u tekstu: RegZap), kao i obveza unosa podataka o zaposlenima u javnom sektoru za sve institucije koje su korisnici državnog proračuna, pa i za Inspektorat. Po izmjenama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata, Inspektorat je od 30. lipnja 2012. započeo s unosom obveznih podataka u RegZap, kao podataka o ustrojstvenim jedinicama, pojedinačnim

radnim mjestima pojedinog izvršitelja, a u tijeku je i unos osobnih podataka državnih službenika i namještenika iz Osobnog očevidnika Državnog inspektorata (ocjene, suspenzije, prethodna zaposlenja, duljina staža, članovi obitelji i njihova uzdržavanja, i dr.).

Inspektorat vodi i evidenciju o izdanim značkama inspektorima Inspektorata.

Dalje u tekstu se daje prikaz državnih službenika i namještenika Inspektorata po stupnju stručne spreme s obzirom na popunjenost radnih mjesta, s obzirom na dobnu skupinu i spol zaposlenih te pregled službenika koji obavljaju inspeksijske poslove.

Tablica 2. - Pregled državnih službenika i namještenika na dan 31. prosinca 2012. godine

Stupanj stručne spreme	Broj radnih mjesta utvrđen Pravilnikom o unutarnjem redu	Sveukupno popunjenih radnih mjesta	% popunjenosti
VSS	830	692	83,37
VŠ	13	12	92,33
SSS	126	114	90,48
Σ	969	818	84,42

Tablica 3. - Pregled državnih službenika i namještenika s obzirom na dobnu skupinu i spol

Stupanj stručne spreme	do 35		od 35 do 45		od 45 do 50		iznad 50	
	muškarci	žene	muškarci	žene	muškarci	žene	muškarci	žene
VSS	36	62	64	84	45	40	152	154
VŠ	2	1	/	5	6	2	32	22
SSS	2	8	4	28	2	11	19	37
Σ	40	71	68	117	53	53	203	213

Tablica 4. - Pregled državnih službenika koji obavljaju poslove inspekcijskih nadzora na dan 31. prosinca 2012. godine

	Prema Pravilniku	Naziv radnog mjesta	Broj zaposlenih
Gospodarski inspektori	5	Pročelnik	4
	2	Voditelj Službe – viši gospodarski inspektor	2
	25	Voditelj Odjela – viši gospodarski inspektor	24
	1	Voditelj Odjela za zastupanje pred sudovima	1
	1	Voditelj Odjela za izradu normativnih akata	1
	26	Voditelj Ispostave – viši gospodarski inspektor	26
	5	Voditelj Ispostave - gospodarski inspektor	5
	187	Viši gospodarski inspektor	153
	189	Gospodarski inspektor	162
	8	Gospodarski inspektor II vrste	8
	24	Gospodarski inspektor III vrste	22
UKUPNO	473		408
Inspektori rada	1	Pročelnik	1
	1	Voditelj Službe nadzora u području radnih odnosa – viši inspektor rada (radni odnosi)	1
	5	Voditelj Odjela nadzora nezakonitog zapošljavanja – viši inspektor rada (radni odnosi)	5
	5	Voditelj Odjela radnih odnosa	5
	80	Viši inspektor rada (radni odnosi)	62
	73	Inspektor rada (radni odnosi)	58
	1	Voditelj Službe nadzora u području zaštite na radu – viši inspektor rada (zaštita na radu)	1
	5	Voditelj Odjela zaštite na radu - viši inspektor rada (zaštita na radu)	5
	4	Voditelj Ispostave – viši inspektor rada (zaštita na radu)	4
	1	Voditelj Ispostave – inspektor rada (zaštita na radu)	1
	54	Viši inspektor rada (zaštita na radu)	45
	68	Inspektor rada (zaštita na radu)	54
UKUPNO	298		242
Elektroenergetski inspektori	1	Voditelj Službe nadzora u području elektroenergetike- viši elektroenergetski inspektor	1
	6	Viši elektroenergetski inspektor	6
	2	Elektroenergetski inspektor	1
UKUPNO	9		8

Rudarski inspektori	1	Voditelj Službe nadzora u području rudarstva – viši rudarski inspektor	1
	7	Viši rudarski inspektor	6
	3	Rudarski inspektor	2
UKUPNO	11		9
Inspektori opreme pod tlakom	1	Voditelj Službe nadzora u području opreme pod tlakom - viši inspektor opreme pod tlakom	1
	3	Viši inspektor opreme pod tlakom	1
	4	Inspektor opreme pod tlakom	3
UKUPNO	8		5
Σ	799		672

Sve aktivnosti vezane za promjenu statusa zaposlenika (donesena rješenja, potvrde o završenom školovanju, promjene prezimena, promjena stupnja stručne sprema, informacije o položenom državni stručni ispit i dr.) u 2012. godini evidentirane su u osobni očevidnik kao i u dosje pojedinog službenika Inspektorata.

5.1. Aktivnosti stručnog osposobljavanja i edukacija

Stručno osposobljavanje i edukacija su prepoznati kao ključni faktori za ostvarenje glavnih procesa poslovanja Inspektorata i motivaciju ljudskih potencijala. Stoga su ove aktivnosti 2011. godine uključene u Strateški plan Inspektorata za razdoblje 2012.- 2014., kao jedan od načina ostvarenja svih planiranih strateških ciljeva, te su se provodile kao unutarnja i vanjska edukacija.

Prema Planu edukacije ljudskih potencijala Inspektorata u 2012. godini, od planiranih unutarnjih specijalističkih seminara i radionica i vanjske edukacije, zbog ekonomskih (smanjenja proračunskih sredstava) i organizacijskih razloga (donošenja nove Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata), realizirana je samo unutarnja edukacija u područjima: tehničkog zakonodavstva, zaštite potrošača (za gospodarske inspektore), twinning projekta IPA 2007 „Zdravlje i sigurnost na radu“ (za inspektore rada u području zaštite na radu) i edukacija primjene novih verzija aplikativnih rješenja eOčevidnik i ePisarnica, dok je vanjska edukacija realizirana kroz dobru suradnju s Državnom školom za javnu upravu i specijalističke seminare pri Ministarstvu vanjskih i europskih poslova i Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

Sva unutarnja edukacija je odražavana na način da su državni službenici, treneri, zaduženi za provođenje unutarnje obuke pojedinog upravnog područja, po izradi nastavnog programa obuke, obučavali polaznike/inspektore edukacije u sjedištima područnih jedinica i nekim ispostavama Inspektorata.

- Područje tehničkog zakonodavstva -

Edukacija iz područja tehničkog zakonodavstva, održana za gospodarske inspektore, realizirana je kroz 5 seminara koja su pohađala 74 polaznika, kako je navedeno u tablici 5.

Tablica 5. – Unutarnja edukacija iz područja tehničkog zakonodavstva

1.	Uredba o sustavu brze razmjene službenih obavijesti o proizvodima koji predstavljaju rizik za zdravlje i sigurnost potrošača (RAPEX)	74
2.	Metode procjene i vrednovanja rizika (Vodič EK)	

- Područje zaštite potrošača -

Edukacija iz područja zaštite potrošača, održana za gospodarske inspektore, realizirana je kroz 10 seminara koja je pohađalo 159 polaznika, kako je navedeno u tablici 6.

Tablica 6. - Unutarnja edukacija iz područja zaštite potrošača

1	Ugovori izvan poslovnih prostorija i ugovori sklopljeni na daljinu	159
2.	Nepoštena poslovna praksa	

- Područje zaštite na radu -

Edukacija iz područja zaštite na radu održana je u skladu s planiranim aktivnostima u okviru twinning projekta IPA 2007 „Zdravlje i sigurnost na radu“ i odnosila se na 6 seminara održanih u okviru 30 aktivnosti u područnim jedinicama i ispostavama Inspektorata, koje je pohađao 91 polaznik, kako je navedeno u tablici 7.

Tablica 7. - Unutarnja edukacija iz područja zaštite na radu

1.	Sigurnost i zaštita na radu pri izloženosti elektromagnetskim zračenjima	91
2.	Prevenција industrijskih nesreća (ozljeđivanja na radu)	
3.	Obavljanje inspekcijskog nadzora na gradilištu	
4.	Pregled i analiza važećih strateških dokumenata i prilagodba inspekcijskih postupanja i mjera	
5.	Izvješćivanje i razmjena podataka iz područja sigurnosti i zaštite na radu unutar RH i prema EU tijelima	
6.	Definiranje važnijih normi, pravila, kontrolnih točaka i procedura za rad inspektora rada	

Proces ove edukacije započeo je u 2011. godini, kada su educirani inspektori rada u području zaštite na radu – „treneri“ održali edukaciju iz 2 seminara, seminar „Zaštita na radu pri izloženosti biološkim štetnostima“ i „Sigurnost i zaštita na radu pri korištenju radne opreme“, kroz 10 aktivnosti po područnim jedinicama Inspektorata. U 2013. godini će se nastaviti izobrazba za 51 inspektora rada u području zaštite na radu, koji nisu stekli specijalistička znanja iz planirane edukacije seminara kroz navedeni twinning projekt.

- Područje primjene aplikativnih rješenja informacijskog sustava Inspektorata -

Edukacija iz područja **informatike** realizirana je u području primjene nove verzije aplikacije eOčevidnik i to za: eOčevidnik gospodarskih inspektora, eOčevidnik inspektora rada za radne odnose, eOčevidnik inspektora rada za zaštitu na radu, eOčevidnik rudarskog inspektora, eOčevidnik elektroenergetskog inspektora i eOčevidnik inspektora opreme pod

tlakom te za novu aplikaciju ePisarnica. Edukacija je održana u svim područnim jedinicama i sjedištu Inspektorata, a pohađalo ju je 700 polaznika, kako je navedeno u tablici 8.

Tablica 8.- Unutarnja edukacija iz područja informatike

Primjena aplikacije eOčevidnik3 i ePisarnica	700
--	-----

Vanjsku edukaciju su pohađala sveukupno 73 državna službenika Inspektorata, i to kroz 17 programa izobrazbe, na način kako je prikazano u tablici 9. i 10., a realizirana su i studijska putovanja.

U Državnoj školi za javnu upravu (DŠJU) edukaciju je završilo 37 polaznika kroz 11 programa izobrazbe, u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova (MVEP) edukaciju su završila 4 polaznika kroz 2 seminara, a u Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU) je edukaciju pohađao jedan polaznik kroz jedan program izobrazbe.

Tablica 9.- Vanjska edukacija pri DŠJU, MVEP i MRRFEU

1.	Upravljanje konfliktima	2
2.	Program usavršavanja rukovodećih državnih službenika	1
3.	Nadzor nad tržištem: Zakonodavni okvir, novi i opći pristup	2
4.	Zakon o općem upravnom postupku u praksi	21
5.	Strateško upravljanje ljudskim potencijalima	1
6.	Povreda prava EU i postupci protiv države	1
7.	Organizacija i vođenje sastanaka	1
8.	Ravnopravnost spolova	1
9.	Upravljanje projektima EU - napredni stupanj	1
10.	Radionica o komunikacijskim vještinama i nenasilnom rješavanju sukoba	1
11.	Ocjenjivanje državnih službenika	5
12.	Upravljanje projektnim ciklusom II	1
13.	Život dokumenta: Od prijedloga do usvajanja	2
14.	Pravo EU za nepravnike	1
UKUPNO		41

U prvom polugodištu 2012. godine nastavilo se i sa provođenjem specijalističke obuke inspektora - trenera iz projekta IPA 2007 - "Zdravlje i sigurnost na radu" (započetom u travnju 2011. godine), kroz tri (3) aktivnosti, kao je navedeno u tablici 10. Navedenu edukaciju su proveli stručnjaci iz Slovačke.

Tablica 10. – Seminari vanjske edukacije održani kroz projekt IPA 2007 - "Zdravlje i sigurnost na radu"

1.	Pregled i analiza važećih strateških dokumenata i prilagodba inspekcijskih postupanja i mjera	33
2.	Izvješćivanje i razmjena podataka iz područja sigurnosti i zaštite	

	na radu unutar RH i prema EU tijelima	
3.	Definiranje važnijih normi, pravila, kontrolnih točaka i procedura za rad inspektora rada	

Osim ovoga specijalističkog usavršavanja, u travnju 2012. godine je obavljeno i studijsko putovanje (tzv. Aktivnost 3.5.) u Austriju i Slovačku, na kojem su sudjelovala 23 inspektora rada iz područja zaštite na radu. Tom prilikom inspektori su posjetili Inspektorat rada u Eisenstadtu, Opću ustanovu za osiguranje nesreća u Beču (Odjel za prevenciju nesreća i profesionalnih bolesti i Sigurnosni centar za testiranja), Nacionalni inspektorat rada u Košicama, Regionalne inspektorate rada u Bratislavi, Prešovu i Košicama, te Tehnički fakultet u Košicama koji obavlja studijske i znanstveno istraživačke programe u području sigurnosti i zdravlja na radu. Uz veliki broj podataka, teoretskih i praktičnih znanja stečenih na studijskom putovanju, uspostavljeni su i brojni kontakti, a jedno od važnih iskustava koje su stekli navedeni inspektori su obavljani zajednički inspekcijski nadzori sa slovačkim inspektorima rada kod poslodavaca u Slovačkoj – koji su sukladni s načinom rada inspektora rada u zemljama članicama Europske unije.

Sukladno odredbi 37., Uredbe o oblicima, načinima i uvjetima izobrazbe državnih službenika („Narodne novine, 10/07.), Državna škola za javnu upravu izdala je potvrde o uspješnom završetku pohađanih programa izobrazbe u svojoj instituciji koje su unesene u Osobni očevidnik državnih službenika Inspektorata. Za unutarnje specijalističke programe izobrazbe, u dijelu tehničkog zakonodavstva i zaštite potrošača, Inspektorat je također polaznicima izdao potvrde radi uvođenja urednije evidencije o praćenju polaznika programa unutarnje izobrazbe i mogućnosti zavođenja istih u Osobni očevidnik, a izdat će se i potvrde za područje zaštite na radu, po završetku izobrazbe svih inspektora u okviru twinning IPA2007 projektom predviđenih aktivnosti za inspektore rada u području zaštite na radu. Ovaj model izdavanja potvrda o pohađanoj unutarnjoj edukaciji Inspektorat je ocijenio pozitivnim ne samo u dijelu urednog vođenja evidencije već i u dijelu utjecaja na motivaciju svojih ljudskih potencijala.

Krajem 2012. godine izrađen je Plan edukacije inspektora Državnog inspektorata za 2013. godinu, koji je sukladan Strateškom Planu Državnog inspektorata za razdoblje od 2013. do 2015. godine.

6. SURADNJA S DRUGIM TIJELIMA

Inspektorat surađuje s brojnim tijelima državne uprave, bilo da je riječ o vidu suradnje ostvarene putem sporazuma, Zaključka Vlade RH i sl. kao i neposredno, tj. direktno s pojedinim tijelima, a ovisno o posebnostima iz područja zakonske regulative pojedinih nadzora. Nastavno tome, dalje u tekstu, izneseni su različiti vidovi koordinirane suradnje u 2012. godini.

▪ **Povjerenstvo za koordinaciju i komunikaciju između inspekcija nadležnih za nadzor proizvoda stavljenih na tržište i/ili raspolaganje na tržištu Republike Hrvatske**

U području koordinacije inspekcijских nadzora neprehrambenih proizvoda, u srpnju 2009. godine Vlada Republike Hrvatske osnovala je Povjerenstvo za komunikaciju i koordinaciju između inspekcija nadležnih za nadzor proizvoda stavljenih na tržište i /ili raspolaganje na tržištu RH, čijim radom koordinira Inspektorat. Povjerenstvo je osnovano radi provedbe Uredbe 765/2008/EC od 9. srpnja 2008. godine kojom se uređuju zahtjevi za akreditaciju i nadzor nad tržištem i koja propisuje obvezu država članica da uspostave odgovarajuće komunikacijske i koordinacijske mehanizme između nacionalnih tijela za nadzor nad tržištem. Članove Povjerenstva čine predstavnici 13 inspekcijских tijela nadležnih za nadzor tehničkih zahtjeva za proizvode koji su predmet Strategije Vlade Republike Hrvatske za primjenu pravne stečevine u području slobodnog kretanja roba, te predstavnici Ministarstva financija - Carinske uprave i Ministarstva gospodarstva (Odjel za koordinaciju unutarnjeg tržišta).

Sukladno Planu rada Povjerenstva za 2012. godinu, provedeno je 11 zajedničkih inspekcijских nadzora inspekcija uključenih u rad Povjerenstva u planiranim sektorima i rokovima zadanim Programom zajedničkih inspekcijских nadzora za 2012. godinu. Provođenjem zajedničkih inspekcijских nadzora teži se daljnjem jačanju nadzora nad tržištem u cilju što bolje zaštite sigurnosti i zdravlja potrošača, kao i jačanju svijesti gospodarskih subjekata o njihovoj odgovornosti u pogledu sigurnosti proizvoda koje stavljaju na tržište Republike Hrvatske.

Također, kroz rad Povjerenstva raspravljalo se o stručnim pitanjima koja se odnose na funkcioniranje nadzora nad tržištem, te o stručnoj problematici iz područja sigurnosti proizvoda. Jačanje suradnje inspekcijских tijela s Carinskom upravom, jedan je od prioriteta u radu Povjerenstva, na kojem je djelovalo Povjerenstvo i u 2012. godini te će se aktivnosti na tom području nastaviti i u 2013. godini.

▪ **Povjerenstvo za koordinaciju rada tijela nadležnih za provedbu nadzora u području zaštite ekonomskih prava potrošača i sigurnosti proizvoda**

Odlukom Ministra gospodarstva, rada i poduzetništva od 7. svibnja 2010. godine osnovano je Povjerenstvo za koordinaciju rada tijela nadležnih za provedbu nadzora u području zaštite ekonomskih prava potrošača i sigurnosti proizvoda. Povjerenstvo je osnovano radi koordiniranja, usklađivanja te unaprjeđenja rada inspekcijских i dr. nadležnih tijela u provedbi propisa koji uređuju sustav zaštite potrošača i sigurnosti proizvoda na tržištu. Radom Povjerenstva koordinira Ministarstvo gospodarstva, a u rad Povjerenstva uključen je i Inspektorat.

▪ **Sporazum o suradnji u integriranom upravljanju granicom**

Koncept integriranog upravljanja granicom Republike Hrvatske u skladu je sa smjernicama Europske unije čiji su prioritetni ciljevi učinkovito upravljanje granicom i djelotvoran sustav zaštite unutarnjih i vanjskih granica, što je moguće ostvariti ukoliko se ojača suradnja i koordinacija unutar i između glavnih agencija s ovlastima na državnoj granici, kao i sa

nadležnim tijelima susjednih država. Glavni cilj ovoga koncepta je davanje učinkovite potpore sigurnosti i ekonomskom razvoju države, na način da se omogući brži i sigurniji protok graničnog prometa, a istodobno poveća sigurnost hrvatskih granica, efikasnije zaštiti život i zdravlje ljudi i njihove imovine, prirode i okoliš, te djelotvornije suzbija bilo kakav oblik prekograničnog kriminala. U području integriranog upravljanja granicom RH, Inspektorat je uključen u provedbu Strategije integriranog upravljanja granicom Republike Hrvatske i Akcijskog plana za integrirano upravljanje granicom. Radi provedbe Strategije, dana 3. svibnja 2006. godine, potpisan je Sporazum o suradnji u integriranom upravljanju granicom, čiji potpisnici su Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo financija – Carinska uprava, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, te Inspektorat. Tijekom 2012. godine, predstavnici Inspektorata sudjelovali su na sastancima Međuresorne radne skupine za integrirano upravljanje granicom, kao i u radu stručnih radnih timova osnovanih radi provedbe navedene Strategije i Akcijskog plana.

▪ Nacionalna strategija razvoja sustava intelektualnog vlasništva RH 2010. – 2012.

Posebni mehanizam za međusobnu suradnju i koordinaciju između državne uprave nadležnih za provedbu prava intelektualnog vlasništva (dalje u tekstu PIV-a) i drugih sudionika sustava zaštite PIV-a uspostavljen je 2010. godine s ciljem unaprjeđenja učinkovitosti provedbe prava intelektualnog vlasništva u Republici Hrvatskoj kao jedne od obaveza vezanih uz predstojeće članstvo u Europskoj uniji. Struktura koordinacijskih tijela navedenog mehanizma određena je Nacionalnom strategijom razvoja sustava intelektualnog vlasništva Republike Hrvatske za razdoblje 2010.- 2012. (Strategija NSIV-a). Sukladno smjernicama i mjerama strategije za postizanje strateškog cilja 5- povećanja stupnja uvažavanja i poštivanja prava intelektualnog vlasništva uspostavljeno je Koordinacijsko povjerenstvo za provedbu prava intelektualnog vlasništva (KOPPPIV), kao tijelo na rukovodećoj (taktičkoj) razini koordinira sve poslove i aktivnosti na sprječavanju i suzbijanju povreda prava intelektualnog vlasništva, a kojeg čine rukovodeći državni službenici iz nadležnih tijela državne uprave te predstavnik Državnog odvjetništva RH.

U skladu sa svojim nadležnostima KOPPPIV je uspostavio i ostala koordinacijska tijela predviđena spomenutim mehanizmom – na operativnoj razini Zajedničku operativnu skupinu za provedbu prava intelektualnog vlasništva (ZOSPPIV), te na konzultativnoj razini – Skupinu za suradnju s nositeljima prava intelektualnog vlasništva (SSNOPIV).

Nadalje, radi sustavnog praćenja statističkih podataka te razvoja i nadopuna modela praćenja statističkih podataka sukladno najboljoj praksi EU osnovana je Radna grupa za statistiku o povredama prava intelektualnog vlasništva, a radi podizanja razine javne svijesti o zaštiti prava intelektualnog vlasništva osnovana je i Radna grupa za podizanje razine javne svijesti o zaštiti prava intelektualnog vlasništva.

Nadzorno vijeće za provedbu prava intelektualnog vlasništva djeluje kao tijelo koje na upravljačkoj (strateškoj) razini koordinira sve poslove i aktivnosti na sprječavanju i suzbijanju povreda prava intelektualnog vlasništva u okviru nacionalnog sustava.

Kontinuirano, tijekom 2012. godine, Inspektorat je sudjelovao u radu Nadzornog vijeća, KOPPPIV-a, ZOSPPIV-a, Radne grupe za statistiku o povredama intelektualnog vlasništva, Radne grupa za podizanje razine javne svijesti o zaštiti prava intelektualnog vlasništva i Nadzornog vijeća. Tijekom 2012. godine predstavnici Inspektorata aktivno su sudjelovali na konferenciji o intelektualnom vlasništvu pod nazivom INTELEKTIV, na Okruglom stolu pod nazivom „Institucionalni aspekti kazneno i prekršajnopravne zaštite autorskog i srodnih prava“.

U cilju podizanja razine javne svijesti o zaštiti prava intelektualnog vlasništva u organizaciji Radne grupa za podizanje razine javne svijesti o zaštiti prava intelektualnog vlasništva,

gospodarski inspektori Inspektorata sudjelovali su u akciji pod nazivom Stop krivotvorinama i piratstvu, 11. veljače u Osijeku, 3. svibnja u Rijeci i 18. rujna u Splitu.

▪ Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava

U Nacionalnom programu zaštite i promicanja ljudskih prava sudjeluju tijela državne uprave u jasno definiranom cilju, usmjeravanja napora za poboljšanja stanja ljudskih prava u Republici Hrvatskoj. Pritom predlažu mjere kojima će se ljudska prava na najbolji mogući način zaštititi i unaprijediti. Program se izrađuje slijedom preporuke Bečke deklaracije koja poziva države članice Ujedinjenih naroda na izradu nacionalnog programa/plana djelovanja zaštite i promicanja ljudskih prava. Predstavnici Inspektorata sudjeluju u radnim sastancima za zaštitu i promicanje ljudskih prava, a provedbene mjere iz navedenog Programa čiji je nositelj ili sunositelj Inspektorat - su sljedeće:

- Provedbena mjera 42.1. Kadrovski osnažiti nadzorne i inspeksijske institucije s ciljem suzbijanja crnog tržišta rada; Cilj - Umanjiti udio neslužbenog tržišta rada.
Nositelj: Inspektorat, a sunositelji mjere: Ministarstvo uprave i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Rok za provedbu: 2013. i kontinuirano
Pokazatelji provedbe: veći broj inspektora rada i smanjen udio radnika koji rade „na crno“
- Provedbena mjera 92.1. Ojačati inspeksijske službe u svrhu praćenja provedbe propisa iz područja zaštite okoliša povećanjem broja inspektora i njihovim usavršavanjem te povećanjem broja provedenih inspeksijskih nadzora; Cilj 92. Smanjiti štetni utjecaj na okoliš i zdravlje ljudi kao posljedicu ljudske aktivnosti
Nositelj: Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, a sunositelji: Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo unutarnjih poslova i Inspektorat
Rok za provedbu: 2013. i kontinuirano
Pokazatelji provedbe: broj inspektora, broj dana sudjelovanja na stručnom usavršavanju, broj provedenih inspeksijskih nadzora.

▪ Nacionalna politika za ravnopravnost spolova 2011. - 2015. godina

Nacionalna politika za ravnopravnost spolova („Narodne novine“, broj 88/11.) osnovni je strateški dokument Republike Hrvatske koji se donosi s ciljem uklanjanja diskriminacije žena i uspostavljanja stvarne ravnopravnosti spolova provedbom politike jednakih mogućnosti za razdoblje od 2011. do 2015. godine. U navedenom strateškom dokumentu, Inspektorat sudjeluje u mjeri 2. Jednake mogućnosti na tržištu rada, kojoj je cilj smanjiti nezaposlenost i ukloniti sve oblike diskriminacije žena na tržištu rada. Nositelji: Državni zavod za statistiku, Hrvatski zavod za zapošljavanje i Inspektorat. Rok provedbe: 2011. – 2015.

▪ Nacionalna populacijska politika

Nacionalna populacijska politika („Narodne novine“, broj 132/06.) je skup mjera i akcija, najčešće ugrađenih u pozitivna zakonska rješenja i provedbene akte, kojima RH usmjerava, između ostalog, razvoj vlastita stanovništva. Inspektorat u navedenom strateškom dokumentu sudjeluje kao nositelj u dvije mjere.

U okviru poglavlja „Održivi gospodarski razvoja, temeljne i razvojne pretpostavke“, mjeri 9. „Osigurati uklanjanje diskriminacijskih uvjeta pri zapošljavanju mladih, posebice mladih žena“, te u okviru poglavlja „Usklađivanje obiteljskog i poslovnog života“, kod mjere: 6. „Provoditi ciljano inspeksijski nadzor u smjeru: suzbijanja sivog tržišta rada, nezakonitog sklapanja

ugovora o radu na određeno vrijeme, prekovremenog rada, rada u dane tjednog odmora i zaštite na radu“.

Nositelji ovih mjera, uz Inspektorat su: Ministarstvo gospodarstva, Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske, Hrvatska udruga poslodavaca i udruge sindikata.

U 2012. Inspektorat je podnio Izvješće o provedbi aktivnosti iz navedenih mjera Ministarstvu socijalne politike i mladih.

▪ **Sporazum o suradnji između nadležnog tijela i tijela nadležnih za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane**

Navedeni Sporazum o suradnji koji je potpisan u ožujku 2010. godine, potpisan je između Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja - sada Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi - sada Ministarstva zdravlja i Inspektorata. Suradnja se provodi temeljem odredbi Zakona o hrani, a cilj suradnje je učinkovita organizacija sustava službenih kontrola hrane u svrhu potpune implementacije propisa o hrani.

Tijekom godine održani su koordinacijski sastanci vezano za organizaciju i provođenje zajedničkih službenih kontrola od strane veterinarske inspekcije, sanitarne inspekcije i gospodarskih inspektora Inspektorata. U sklopu istih dogovarani su planovi zajedničkih nadzora kao i način izvještavanja Ministarstva poljoprivrede, kao koordinativnog tijela za službene kontrole hrane. Također se sudjelovalo u izradi Plana upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje, a koji je objavljen na web stranici Ministarstva poljoprivrede.

Rezultati iz inspekcijskih nadzora prikazani su sveukupno u nadzorima gospodarskih inspektora, u poglavlju 9.2.9.3.

▪ **Suradnja u okviru rada Stručnog tijela i područnih jedinica Središnje koordinacije za zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru**

U okviru navedene suradnje, inspektori Inspektorata sudjelovali su u 136 zajedničkih akcija na moru u kojima su poduzeli 152 aktivnosti, i to u sklopu osam područnih jedinica koordinacija tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

U tim akcijama, posebna pozornost dana je inspekcijskim nadzorima u lukama nautičkog turizma, nad plovnim objektima nautičkog turizma za jednodnevna i višednevna krstarenja, nad pružateljima ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu, nad iznajmljivačima u privatnom smještaju, nad prometom roba i usluga, nad eksploatacijom morskog šljunka, nad ronilačkim klubovima i svim oblicima ronilačkih radova u gospodarstvu (npr. na bušačkim, plinskim i naftnim platformama, brodogradnji, podvodnim instalacijama i sl.) i to sa osnova legaliteta rada, radnih odnosa, zaštite na radu, te poslovnih i radnih dozvola, kada se radi o stranim osobama. Kroz zajedničko djelovanje inspektora Inspektorata preko Stručnog tijela i osam područnih jedinica Središnje koordinacije za zaštitu prava i interesa RH na moru, olakšano je obavljanje inspekcijskih nadzora iz nadležnosti Inspektorata, kako na moru i otocima, tako i na nepristupačnim područjima na obali.

Tako su inspektori Inspektorata, u okviru zajedničkih akcija na moru, obavili 411 inspekcijskih nadzora iz upravnih područja nadležnosti Inspektorata, i to iz područja: ugostiteljstva i pružanja usluga u turizmu, prometa roba i usluga, rada i zaštite na radu, elektroenergetike, rudarstva i opreme pod tlakom. Protiv prekršitelja, inspektori Inspektorata donijeli su 53 upravnih rješenja o zabrani rada i otklanjanju utvrđenih nedostataka, podnijeli su 53 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka, izdali su 10 prekršajnih naloga, naplatili su 86 kazni na mjestu izvršenja prekršaja, te su podnijeli tri kaznene prijave.

Najčešće povrede propisa uočene su u području legaliteta poslovanja ugostiteljskih i turističkih objekata koji se nalaze na nepristupačnim mjestima te otocima.

O svim uočenim nepravilnostima prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora kada inspektori Inspektorata nisu bili izravno nadležni postupati, izvještavali su druga nadležna tijela i službe. (više u poglavljima: 10.1.1., 10.2.1. i 10.3.1.).

▪ **Sporazum o suradnji inspekcijskih službi u području okoliša**

Temeljem Sporazuma o suradnji inspekcijskih službi u području okoliša sudjeluje 15 različitih inspekcijskih službi. Koordinator provedbe ovog Sporazuma je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, a u provedbi Plana koordiniranih inspekcijskih nadzora za 2012. godinu sudjelovali su i inspektori Inspektorata, i to: inspektori rada za zaštitu na radu, rudarski inspektori, elektroenergetski inspektori i inspektori opreme pod tlakom. Prema navedenom Planu inspektori rada za zaštitu na radu obavljali su nadzore postrojenja s opasnim tvarima koje mogu izazvati nesreće većih razmjera. obavljeno je 54 nadzora, u kojima je doneseno 22 rješenja i 7 optužnih prijedloga. Navedenim rješenjima poslodavcima je naređeno otklanjanje 43 nezakonitosti, u vezi članaka 18., 21., 27., 28., 32., 34., 36., 42., 43., 44., 50., 52., 62., i 74. Zakona o zaštiti na radu, odnosno slijedećih obveza:

- izrada internih akata zaštite na radu;
- ustrojavanje službe zaštite na radu;
- osposobljavanje radnika za rad na siguran način;
- postavljanje znakova sigurnosti, općih obavijesti i uputa;
- provjera posebnih uvjeta za rad na poslovima s posebnim uvjetima rada;
- održavanje građevina i ispitivanje instalacija;
- ispravnost sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstva;
- planiranje, pripremanje i provedba radnog procesa bez opasnosti po zdravlje i sigurnost radnika;
- ispitivanje u radnom okolišu;
- ispitivanje strojeva s povećanim opasnostima;
- organiziranje prve pomoći na radu;
- sprječavanje uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti.

Ujedno je zbog navedenih propusta iz područja zaštite na radu podneseno nadležnim sudovima 7 optužnih prijedloga s osnovanom sumnjom u počinjenje 12 prekršaja. O rezultatima rada rudarskih inspektora, elektroenergetskih inspektora i inspektora opreme pod tlakom - više u poglavljima: 10.1.1., 10.2.1. i 10.3.1.

▪ **Suradnja s Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju**

U provedbi Memoranduma o razumijevanju, zaključenom između Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i Inspektorata, zbog provedbe pred pristupnog financiranja u poljoprivredi kroz program IPARD (2007.-2013.), a vezano za potrebe utvrđivanja poštivanja nacionalnih propisa i standarda Europske unije u području sigurnosti i zdravlja na radu, inspektori rada za zaštitu na radu su obavili inspekcijske nadzore:

- 187 nadzora temeljem zahtjeva za dodjelu sredstava;
- 39 nadzora na kraju ulaganja i
- 7 nadzora u ex-post kontroli.

▪ **Suradnja s Poreznom upravom**

Sukladno zaključcima sa sastanka predstavnika Inspektorata i Porezne uprave u svezi provođenja mjera Vlade RH koje se odnose na nadzor primjene propisa iz područja radnih odnosa i zaštite na radu i tromjesečnim planovima zajedničkih nadzora tijekom godine provedeni su zajednički nadzori inspektora rada Inspektorata i poreznih inspektora. U suradnji s navedenim tijelom u 2012. godini obavljeno je ukupno 453 nadzora.

▪ **Suradnja s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava**

Suradnja je ostvarena u postupku rješavanja po zahtjevima poslodavaca za oslobađanje od obveze ustroja službe zaštite na radu i za oslobađanje od obveze zapošljavanja stručnjaka zaštite na radu. Inspektori rada za zaštitu na radu su tim povodom obavili 49 nadzora.

▪ **Suradnja s Ministarstvom uprave**

Inspektorat surađuje s Ministarstvom uprave kroz Osobni očevidnik državnih službenika i namještenika, mjesečnom dostavom izvješća iz Osobnih očevidnika zaposlenih, na način da se dostavljaju sljedeći podaci: broj zaposlenih na dan dostavljanja izvješća s podacima o: stručnoj spremi, spolu zaposlenika, invaliditetu, informaciji o tome da li je isti bio branitelj ili ne, broju prekovremenih sati, broju ugovora o djelu te broju otišlih zaposlenika.

Suradnja s Ministarstvom uprave se ogleda i kroz aktivnosti vezane za informatičku povezanost s drugim tijelima državne uprave, projekt „Umrežena e-Uprava“, nositelj glavni koordinador kojeg je navedeno Ministarstvo, a ostala tijela državne uprave su putem imenovanih koordinadora zadužena za sudjelovanje u razradi informatičke infrastrukture povezanosti svih tijela državne uprave.

▪ **Suradnja s Ministarstvom graditeljstva i prostornoga uređenja**

Suradnja s navedenim ministarstvom je ostvarena u postupcima izdavanja građevinskih dozvola i postupcima izdavanja uporabne dozvole, a vezano za sukladnosti s propisima zaštite na radu. Obavljeni su pregledi 82 glavnih projekata i 43 građevina namijenjenih za rad.

Suradnja je ostvarena i na području izrade i primjene propisa o građevnim proizvodima.

▪ **Suradnja s Hrvatskom obrtničkom komorom**

U organizaciji Hrvatske obrtničke komore, predstavnici Inspektorata sudjelovali su na 25. Kongresu ugostitelja i turističkih djelatnika Hrvatske obrtničke komore (HOK), na kojem je, između ostalog, razmatrana aktualna problematika sektora, kao i aktivnosti Inspektorata u sprječavanju obavljanja neregistriranih djelatnosti. Na Kongresu je zaključeno da je nužno dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti i Pravilnika o minimalnim uvjetima i kategorizaciji objekata, te nastaviti suradnju s nadležnim inspekcijama kako bi se spriječila nelojalna konkurencija neregistriranih subjekata, različitih udruga, seoskih domaćinstava i sličnih koji bez ispunjavanja zakonskih uvjeta nude kompletnu restoransku ponudu.

Inspektori rada u području zaštite na radu su tijekom 2012. godine obavili ukupno 99 inspekcijskih nadzora kod obrtnika i trgovačkih društava kojima je Hrvatska obrtnička komora izdala licencije za provedbu praktičnoga dijela naukovanja (praktične nastave naučnika i učenika strukovnih škola). U obavljenim nadzorima provjerena je provedba propisa zaštite na radu u odnosu na 188 učenika i naučnika, te su poslodavcima donesena 2 rješenja, a protiv poslodavaca i odgovornih osoba poslodavca je podneseno 10 optužnih prijedloga za 13 prekršaja. Poduzete

mjere su se odnosile na provedbu članaka 21., 27., 40., 43., 52., 58., 62. i 75. Zakona o zaštiti na radu, odnosno:

- ustrojavanje samostalne stručne službe za zaštitu na radu;
- osposobljavanje radnika za rad na siguran način;
- obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada;
- korištenje osobnih zaštitnih sredstava;
- ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima;
- čuvanje propisane dokumentacije;
- pružanje prve pomoći na radu;
- vođenje knjige nadzora.

▪ **Suradnja s Hrvatskom gospodarskom komorom**

Tijekom 2012. godine, predstavnici Inspektorata sudjelovali su na radnim sastancima s predstavnicima raznim udruženja Hrvatske gospodarske komore na teme iz područja neregistriranog obavljanja djelatnosti, nadzora sigurnosti proizvoda, obavljanja nadzora u djelatnosti cestovnog prometa, posredovanja u prometu nekretninama i dr. područja sa ciljem sprječavanja nelojalne konkurencije neregistriranih subjekata.

▪ **Suradnja kroz projekte Europske unije**

→ **Suradnja kroz projekt IPA 2007 – „Zdravlje i sigurnost na radu“**

U sklopu projekta IPA 2007 - "Zdravlje i sigurnost na radu" izrađen je koncept elektroničkog umrežavanja svih institucija Republike Hrvatske koje se bave pitanjima sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, dakle Inspektorata, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. Svrha ovoga sustava je on-line razmjena svih bitnih podataka o poslodavcima i radnicima, te problema u svezi zdravlja i sigurnosti na radu, ozljedama i profesionalnim bolestima radnika. Inspektorat se uspješno povezao putem HITRONet sustava i razmijenio predviđenu tablicu podataka. Međutim, tijekom 2012. godine dogovoreno je preseljenje baze podataka na drugu lokaciju te se čekaju nove instrukcije za povezivanje svih naprijed navedenih institucija. Uz navedeno, za punu primjenu potrebno je dodatno educirati ljude koji će raditi u tom sustavu, izraditi sve baze podataka te kreirati 'standardizirane' obrasce za izvješća, kao i ona specifična za svako uključeno javnoopravno tijelo.

Obveza Inspektorata u narednom razdoblju je izvršavati obveze elektroničke razmjene podataka iz područja zaštite na radu.

→ **Projekt - IPA 2012 – Jačanje politike i kapaciteta za smanjivanje neprijavljenog rada -"rad na crno"**

Tijekom 2012. godine nastavljen je rad na projektu IPA 2012 – Jačanje politike i kapaciteta za smanjivanje neprijavljenog rada -"rad na crno", a u cilju učinkovitijeg nadzora sive ekonomije vezane za nezakoniti rad i zapošljavanje (rad na crno). Nositelj projekta je Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, dok je Inspektorat glavni korisnik projekta. U projekt su još kao korisnici uključeni Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo financija – Porezna uprava, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje i Državni zavod za statistiku.

→ **Regionalni projekt IPA 2011 „Infrastruktura kvalitete“**

U organizaciji navedenog regionalnog projekta, predstavnici Inspektorata sudjelovali su tijekom 2012. godine zajedno sa predstavnicima drugih institucija nadzora nad tržištem, carinskih tijela i mjerodavnih ministarstava iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Crne Gore, Makedonije, Albanije i Kosova, u praktičnoj obuci na temu „Tehnički zahtjevi i nadzor nad tržištem u području osobne zaštitne opreme namijenjene potrošačima i za uporabu na radnom mjestu“. Obuka je održana od 5. do 7. prosinca 2012. godine u prostorijama Britanskog instituta za normizaciju u Londonu (British Standards Institution), gdje su prisutni upoznati s postupcima ocjene sukladnosti osobne zaštitne opreme, kategorizaciji osobne zaštitne opreme, obvezama proizvođača, ovlaštenih zastupnika i uvoznika, kao i obvezama i odgovornostima institucija nadzora nad tržištem.

→ **Regionalni projekt Otvorenog regionalnog fonda za poticanje vanjske trgovine-GIZ „Mreža tijela za nadzor nad tržištem u Jugoistočnoj Europi“**

Inspektorat uključen je kao tijelo za nadzor nad tržištem u provedbu regionalnog projekta koji se financira iz sredstava Otvorenog regionalnog fonda za poticanje vanjske trgovine GIZ –a (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH) pod nazivom „Mreža tijela za nadzor nad tržištem u Jugoistočnoj Europi“. Korisnici projekta su zemlje jugoistočne Europe, odnosno inspekcije nadležne za nadzor nad tržištem, te je cilj projekta jačanje suradnje između institucija nadzora nad tržištem u području sigurnosti proizvoda. Tijekom provedbe aktivnosti u 2012. godini, predstavnici Inspektorata sudjelovali su na koordinativnim sastancima u Skoplju - Makedonija i Zagrebu. Ujedno sudjelovalo se u provedbi zajedničke akcija nadzora sigurnosti neprehrambenih proizvoda, koja je uključivala uzorkovanje dječje opreme i električne opreme. Nastavno na provedeno uzorkovanje, predstavnici Inspektorata sudjelovali su na zajedničkom programu obuke na temu „Ocjena rizika“, koja je provedena u Sarajevu u studenom 2012. godine. Kako bi se uspostavio okvir za suradnju između institucija nadzora koje su uključene u projekt, također je potpisan Memorandum o suradnji, čiji je potpisnik i Inspektorat.

▪ **Međunarodna suradnja**

→ **Suradnja s inspekcijama rada država članica EU**

Tijekom 2012. godine predstavnik Inspektorata je sudjelovao na dva plenarna sastanka Odbora viših inspektora rada (SLIC) Europske unije i to:

- u svibnju 2012. godine u Kopenhagenu (Danska) na temu "Kako osigurati najveći utjecaj inspekcije rada na zdravlje i sigurnost na radu korištenjem dostupnih resursa";
- u studenome 2012. godine u Nikoziji (Cipar) na temu "Ergonomija radnog mjesta, odnosno utjecaj ergonomije radnog mjesta na bolesti mišićno koštano sustava i postignuća u tom području".

→ **Suradnja s Nacionalnom upravom zaštite potrošača Republike Mađarske**

U pogledu međunarodne suradnje, nastavila se suradnja Inspektorata Republike Hrvatske i Nacionalne uprave za zaštitu potrošača Republike Mađarske, kroz potpisani Memorandum o suglasnosti, a sa ciljem stvaranja okvira za međusobnu suradnju u nadzoru zakonodavstva zaštite potrošača. Glavna područja suradnje su međusobna razmjena informacija i iskustava u

nadzoru nad tržištem roba i usluga, te međusobna pomoć u rješavanju prekograničnih prekršaja. U lipnju 2012. godine, potpisan je između čelnika tijela novi Memorandum, kojim će se nastaviti suradnja u okvirima suradnje postavljenim u prvom potpisanom Memorandumu.

Osim navedenih suradnji realiziranih kroz sporazume, projekte EU, zaključke Vlade RH i dr., Inspektorat je jako dobru suradnju u 2012. godini imao s Ministarstvom unutarnjih poslova, čiji su zaposlenici pružali asistenciju u provedbi gotovo svih većih akcijskih nadzora, a poglavito u nadzorima povodom teških i smrtnih ozljeda na radu, kontroli ugostiteljskih objekata u kasnim noćnim ili ranim jutarnjim satima, kontrolama rada „na crno“ i nadzorima na otocima.

7. PROVEDBA GODIŠNJEG PLANA RADA

Plan rada Inspektorata za 2012. godinu (dalje u tekstu: Godišnji plan rada) donesen je u prosincu 2011. godine.

Izrađen je na temelju Strateškog plana rada Inspektorata za razdoblje od 2012. – 2014. godine, na način da se posebna pažnja posvetila ostvarivanju strateških ciljeva poslovanja, čije se praćenje provodilo kroz ostvarenje brojčanih pokazatelja rezultata rada kako bi se isti mogli što uspješnije realizirati u prvoj godini strateškog planiranja.

Godišnji plan rada obuhvaća planirane radne aktivnosti svih vrsta inspektora Inspektorata: gospodarskog inspektora, inspektora rada, rudarskog inspektora, elektroenergetskog inspektora i inspektora opreme pod tlakom. U Godišnjem planu rada su uključene i određene zajedničke aktivnosti iz godišnjih planova drugih tijela državne uprave i prijedlozi kojima isti potiču poboljšanje rada inspektora Inspektorata. Naime, prije kreiranja Godišnjeg plana rada, Inspektorat je dostavio zahtjev za suradnjom uredima Vlade RH, ministarstvima, državnim upravnim organizacijama, sindikatima i dr. kako bi isti dostavili svoje prijedloge za suradnjom u narednoj godini, bilo u obliku obavljanja zajedničkih nadzora, djelovanja na promjenu zakonske regulative shodno zaključcima proizašlim iz prakse jednog ili drugog tijela, djelovanju na polju edukacije zaposlenika, planiranju zajedničkih projekata za poboljšanje rada i eliminiranju negativnih ekonomskih pa i društvenih pojava. Tako zaprimljeni prijedlozi navedenih tijela za suradnjom su po razradi na Užim kolegijima glavnog inspektora - uključeni u aktivnosti inspektora Inspektorata i Godišnji plan rada.

Na temelju Godišnjeg plana rada, napravljeni su pojedinačni, operativni planovi rada svih ustrojstvenih, područnih jedinica Inspektorata. U okviru operativnih planova, definirao se tijekom planiranja inspeksijskih nadzora bilo kroz suradnju s drugim tijelima, planirane akcijske nadzore ili nadzore po prijavama pravnih i fizičkih osoba. Definirao se i tijekom uzorkovanja planirane vrste tehničkih i prehrambenih proizvoda na tržištu RH, kao i edukacija inspektora kroz određene specijalističke programe potrebne za daljnje usavršavanje.

Provedbom analize podataka dobivenih iz informacijskog sustava Inspektorata, aplikacije eOčevidnik inspektora Inspektorata, utvrđeno je da su u 2012. godini gospodarski inspektori, inspektori rada, rudarski inspektori, elektroenergetski inspektori i inspektori opreme pod tlakom

obavili sveukupno **103.737 inspekcijskih nadzora** u kojima su na temelju **501.576 kontrola primjene propisa** utvrdili **46.781 povredu propisa**.

Na temelju utvrđenih podataka o obavljenim inspekcijskim nadzorima, inspektori Inspektorata su:

- podnijeli **21.347 optužnih prijedloga** prekršajnim sudovima,
- donijeli **955 prekršajnih naloga** u ukupnom iznosu od **4.409.339,23 kuna** i
- **235 obveznih prekršajnih naloga** u iznosu od **189.000,00 kuna**,
- podnijeli **83 kaznene prijave** Državnom odvjetništvu zbog sumnji u počinjenja kaznenih djela (sa osnova povrede prava radnika, nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina na prostornom teritoriju RH i dr.),
- naplatili **6.457 kazni na mjestu izvršenja prekršaja** u ukupnom iznosu od **13. 725.000 kuna**,
- podnijeli **506 prijedloga radi oduzimanja protupravno stečene imovinske koristi u iznosu od 5.953.481,82 kune**, te zatražili putem Državnog odvjetništva zbog nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina pokretanje **46** postupaka radi naknade štete Republici Hrvatskoj u vrijednosti od **16.099.851,00 kuna**,
- otkrili **1.699 nezakonito (ilegalno) zaposlenih osoba**, od toga **374 stranca**,
- proveli **uzorkovanje nad 293 ispitna uzorka**,
- predložili **301 zaštitnu mjeru** i
- izrekli **102 mjere opreza**,
- donijeli **12.977 upravnih rješenja**, od kojih je kod
- **1.236 subjekata nadzora/poslodavca izvršeno pečačenje objekta, dijela objekta, uređaja i opreme**, dok je kod
- **947 subjekata nadzora mjera pečačenja izvršena na drugi pogodan način, naplatom novčane kazne** u iznosu od **1.034.703,12 kuna**, a
- **343 subjekta nadzora/poslodavca su se odlučila za otkup mjere pečačenja u iznosu od 10.802.000,00 kuna** te dalje.

Sukladno navedenim podacima u prekršajnom postupku, tijekom 2012. godine, inspektori Inspektorata zaprimili su sveukupno 11.469 presuda prekršajnih sudova, od kojih je kod 9.286 presuda donesena presuda kojom se okrivljenik proglasio krivim, a u 8.982 presude izrečena je novčana kazna u iznosu od **98.956.394,85 kuna**.

U nastavku Izvješća daje se detaljna provedba Godišnjeg plana rada za 2012. godinu i to kroz prikaz ostvarenih rezultata rada po najvažnijim pokazateljima o radu inspektora Inspektorata (od ostvarenog broja inspekcijskih nadzora, broja donesenih upravnih mjera, kaznenih mjera i dr.). Analiza pokazatelja je dana po ustrojstvenim jedinicama Inspektorata, te po upravnim područjima pojedine ustrojstvene jedinice.

8. SEKTOR NAZORA U PODRUČJU RADA I ZAŠTITE NA RADU

8.1. Inspektori rada

Inspektori rada Inspektorata u području radnih odnosa nadziru provedbu zakona i drugih propisa kojima su uređeni radni odnosi između radnika i poslodavaca, no obavljaju inspekcijske poslove i u drugim upravnim područjima, kada je to određeno posebnim zakonom. Međutim, sukladno odredbama čl. 288. st. 1. Zakona o radu ("Narodne novine", broj 149/09., 61/11. i 82/12., nastavno: ZR) ne nadziru provedbu propisa kojima se uređuju radni odnosi između radnika i poslodavaca, kada je posebnim propisima¹ određeno da te poslove obavljaju neke druge inspekcijske službe.

Inspektori rada u području radnih odnosa su tijekom 2012. godine, nadzirajući provedbu propisa iz svoje nadležnosti, posebno pojačane aktivnosti usmjerili na nadzor provedbe propisa o radnim odnosima kojima se uređuju: obveze poslodavaca da radnike u propisanim rokovima prijave nadležnim tijelima mirovinskoga i zdravstvenoga osiguranja; zapošljavanje nezaposlenih osoba bez radnog iskustva u zvanju za koje su se obrazovale; sezonsko zapošljavanje u području poljoprivrede; zapošljavanje i rad maloljetnika, žena, trudnica i invalida (uključujući i prekovremeni i noćni rad); korištenje prava na dnevni, tjedni i godišnji odmor; obveze poslodavaca da radnicima u propisanim rokovima uruče obračune iz kojih je vidljivo kako su utvrđeni iznosi plaća, naknada plaća ili otpremnina, odnosno obračune dugovanih, a neisplaćenih plaća, naknada plaća ili otpremnina, kao i propisani sadržaj navedenih obračuna, obveza isplate minimalne plaće u visini utvrđenoj Zakonom o minimalnoj plaći („Narodne novine“, broj 67/08, nastavno: ZMP), obveza vođenja evidencije o radnicima, zapošljavanje i rad stranaca; davanje prednosti pri zapošljavanju nezaposlenim hrvatskim braniteljima i drugim osobama iz čl. 35. st. 1. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“, broj 174/04., 92/05., 2/07., 107/07., 65/09., 137/09., 146/10. – Odluka USRH, 55/11. i 140/12., nastavno: ZPHB) i čl. 48.f Zakona o zaštiti civilnih i vojnih invalida rata („Narodne novine“, broj 33/92., 77/92. 27/93., 58/93., 2/94., 76/94., 108/95., 108/96, 82/01. i 103/03.), kako bi otkrivanjem nezakonitosti i poduzimanjem propisanih mjera utjecali na provedbu tih propisa.

¹ Primjerice, inspekcijski nadzor nad provedbom Zakona o državnim službenicima ("Narodne novine" br. 92/05., 142/06., 77/07., 107/07., 27/08., 49/11., 150/11., 34/12. i 49/12), kao i Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" br. 86/08. i 61/11.) te drugih zakona i propisa koji se primjenjuju na državne službenike i njihova prava iz državne službe i na namještenike i njihova prava iz radnih odnosa, odnosno službenike i namještenike u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te njihova prava iz službe, provodi upravna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležna za službeničke odnose. Slično je i s propisima, kojima se uređuju radni odnosi u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, te učeničkim domovima i drugim pravnim osobama, koje obavljaju odgojno-obrazovnu djelatnost ili dio te djelatnosti na osnovi odobrenja, dopusnice, suglasnosti ili drugog odgovarajućeg akta ministarstva nadležnog za poslove odgoja i obrazovanja (osim visokih učilišta), nadzor kojih obavlja prosvjetna inspekcija sukladno odredbama Zakona o prosvjetnoj inspekciji („Narodne novine“ broj 61/11. i 16/12.). Nastavno tome, navodimo da prosvjetna inspekcija ne provodi inspekcijski nadzor kod gore navedenih pravnih osoba sukladno odredbama ZPHB, od 17. prosinca 2012. godine.

Odredbama Zakona o zračnom prometu ("Narodne novine" br. 69/09. i 84/11.) utvrđeno je da inspekcijski nadzor nad provedbom odredaba toga Zakona, propisa donesenih na temelju međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku, kao i nadzor sigurnosti, obavljaju zrakoplovni inspektori Agencije za civilno zrakoplovstvo, te da pojedine poslove vezane za nadzor, za koje je potrebna posebna stručnost, mogu obavljati i druge stručne osobe koje im u okviru svojih ovlasti povjeri Agencija za civilno zrakoplovstvo.

Radi što efikasnijeg rješavanja problema vezanih za zaštitu prava radnika zakonodavac je u 2012. godini donio nove zakonske propise i to: Zakon o poticanju zapošljavanja („Narodne novine“, broj 57/12. i 120/12.), Zakon o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje („Narodne novine“, broj 82/12. i 88/12.), Pravilnik o sadržaju i obliku ugovora o sezonskom radu u poljoprivredi i vrijednosnog kupona („Narodne novine“, broj 64/12.), Pravilnik o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine („Narodne novine“, broj 120/12.), kao i izmjene i dopune ZPHB-a, koji je stupio na snagu 17. prosinca 2012. godine, a kojima je na drugačiji način određena nadležnost inspekcija za postupanje. Naime, navedenim izmjenama i dopunama ZPHB je propisano da nadzor nad tim zakonom provode upravna inspekcija i inspekcija rada koja je u tome dijelu preuzela nadležnost prosvjetne inspekcije. U 2011. godini donesen je i novi Zakon o strancima („Narodne novine“, broj 130/11.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2012. godine.

Inspektori rada u području zaštite na radu nadziru primjenu zakona i drugih propisa kojima se uređuju odnosi između poslodavaca i radnika u području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu. Uz obveze propisane poslodavcima u odnosu na radnike, inspektori rada u području zaštite na radu nadziru i propisane obveze u odnosu na osobe koje nisu u radnom odnosu s poslodavcem, odnosno volontere, osobe koje se nalaze na stručnom osposobljavanju, učenike i studente na praktičnoj obuci, osobe koje za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili odgojne mjere obavljaju naređene poslove, osobe koje obavljaju djelatnost osobnim radom, kao i poslovne suradnike, službenike u tijelima državne uprave, korisnike usluga i druge osobe koje dolaze u prostorije i prostore poslodavaca. Posebice nadziru primjenu propisa koji se odnose na obveze poslodavca propisane za rad maloljetnika, žena, trudnica, porodilja, invalida i drugih osoba za koje su propisane posebne mjere zaštite. Nadalje, nadziru stručnost i zakonitost rada trgovačkih društava koja su ovlaštena za obavljanje poslova zaštite na radu. Nadziru investitore u izvršavanju propisanih obveza u provođenju mjera zaštite na radu u tijeku projektiranja građevina i u tijeku izgradnje.

Odredbama Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, broj 59/96, 94/96., 114/03., 100/04., 86/08., 116/08. i 75/09.) izuzete su iz nadležnosti inspektora rada za zaštitu na radu osobe na radu i druge osobe u oružanim snagama, redarstvenim službama i kućne pomoćnice. Isto tako, odredbama posebnih zakona utvrđena je nadležnost drugih tijela državne uprave za nadzor provedbe propisa kojima se štiti sigurnost i zdravlje osoba na radu i drugih osoba na plovnim objektima, u javnom kopnenom, zračnom, riječnom i pomorskom prijevozu, osobama koje u djelatnosti rudarstva obavljaju poslove istraživanja i eksploatiranja mineralnih sirovina, te osobama koje obavljaju poslove vatrogastva, razminiranja i privatne zaštite ljudi i imovine. Nadalje inspektori rada u području zaštite na radu nisu nadležni za postupanja u obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima.

Tijekom 2012. godine donesen je veći broj propisa od kojih izdvajamo: Zakon o izmjenama Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, broj 143/12.) objavljen je 20. prosinca 2012. godine sa stupanjem na snagu 29. prosinca 2012. godine. Ovim Zakonom je izvršeno usklađivanje odredbi o sigurnosti i zdravlju trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i radnica koje doje na radnom mjestu s Direktivom Vijeća Europske unije 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. godine. Uz promjenu odredbi o trudnicama, ženama koje su nedavno rodile i ženama koje doje dijete, promijenjene su i odredbe o radu maloljetnika, radnika kod kojih postoji profesionalna nesposobnost za rad i radnika kod kojih postoji neposredna opasnost od nastanka invalidnosti. Nadalje, Pravilnik o sigurnosti i zdravlju pri radu s električnom energijom („Narodne novine“, broj 88/12.) - stupio na snagu 9. kolovoza 2012. godine, Pravilnik o skladištenju opasnih kemikalija koje djeluju u obliku plina („Narodne novine“, broj 78/12.) - stupio na snagu 21. srpnja 2012. godine i Naputak o podacima koje sadrži izvješće povodom događaja koji je

prouzročio smrt ili skupnu ozljedu radnika („Narodne novine“, broj 86/12.) - stupio na snagu 4. srpnja 2012. godine.

Težište aktivnosti inspektora rada u području zaštite na radu, sukladno odredbama Zakona o Državnom inspektoratu, Zakona o zaštiti na radu i drugim propisima, usmjereno je na inspekcijske nadzore nad provedbom propisa o sigurnosti i zaštiti zdravlja radnika:

- povodom obavijesti o ozljedi na radu;
- povodom obavijesti o profesionalnoj bolesti i obavijesti o sumnji u profesionalnu bolest;
- povodom propisane i dogovorene suradnje s drugim tijelima;
- povodom prijave gradilišta;
- povodom prijave nezakonitosti (od strane radnika, sindikata, poslodavca i.dr.).

8.2. Djelovanje inspektora rada u područnim jedinicama Državnog inspektorata

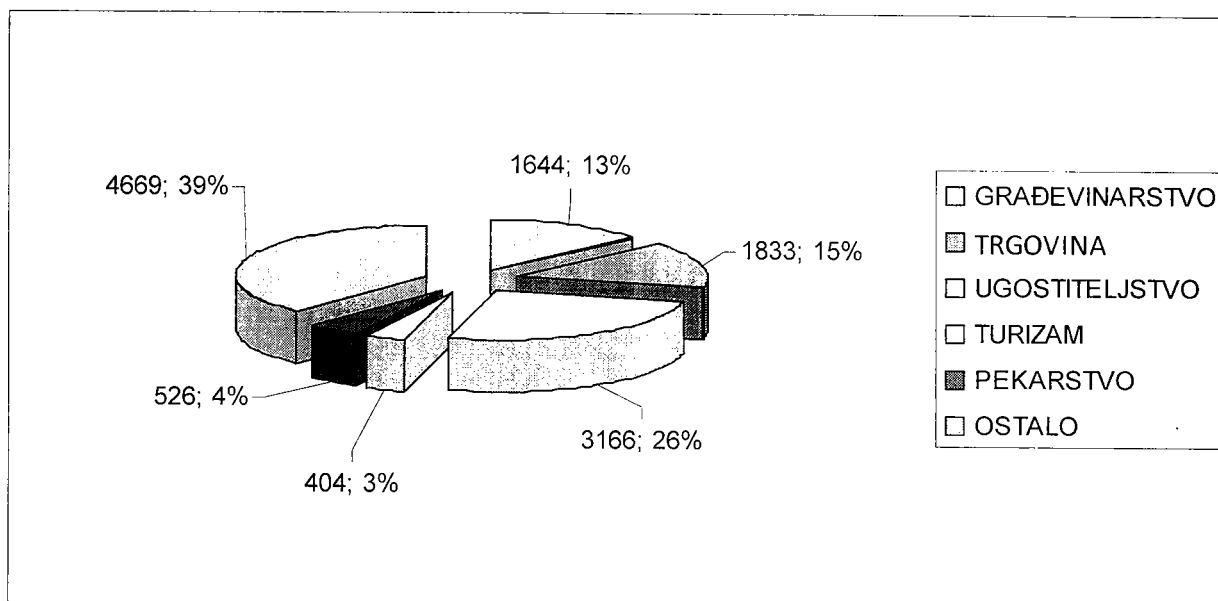
8.2.1. Analiza rezultata rada inspektora rada - prvostupanjski postupak

Inspektori rada Inspektorata obavili su tijekom 2012. godine ukupno **25.091** inspekcijskih nadzora. Od navedenog broja nadzora u 2012. godini, 15.665 nadzora je bilo u području radnih odnosa, a 9.426 nadzora u području zaštite na radu.

Pregled važnijih podataka o utvrđenom stanju i poduzetim mjerama inspektora rada iskazan je u tablicama u privitku izvješća.

U području radnih odnosa otkriveno je i procesuirano **12.242 prekršaja**.

Slika 2. Broj utvrđenih povreda propisa po djelatnostima u inspekcijskim nadzorima inspektora rada u području radnih odnosa

Tijekom godine otkriveno je **1.699 nezakonito (ilegalno) zaposlenih osoba**, od toga **374 stranaca** koji su u Republici Hrvatskoj radili suprotno odredbama Zakona o strancima („Narodne novine“, broj 130/11., nastavno: ZS).

Uz nadzor provedbe drugih propisa i poduzimanja propisanih mjera, inspektori rada su u 2012. godini, među ostalim, privremeno zabranili obavljanje djelatnosti u trajanju od 30 dana, odnosno na određeno vrijeme dok ne otklone nedostatke u poslovanju, a najkraće u trajanju od 30 dana, kod 454 poslodavca kod kojih su zatekli 112 radnika-stranaca koji su nezakonito radili, 504 radnika koji nisu bili zakonito prijavljeni na obvezno mirovinsko osiguranje, 504 radnika koji nisu bili zakonito prijavljeni na obvezno zdravstveno osiguranje, 653 radnika koji su nezakonito radili, jer poslodavac s istima nije sklopio ugovor o radu ili im nije uručio pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu prije početka rada. Zbog činjenice da su se poslodavci (166 poslodavaca) sukladno odredbama čl. 208. st. 3. ZS-a, odnosno čl. 58. st. 3. ZDI-a, odlučili na tzv. „otkup“ od izvršenja mjere zabrane obavljanja djelatnosti donesenih na temelju čl. 208. st. 1. ZS-a, odnosno čl. 58. st. 1. ZDI-a, tijekom 2012. godine po tom osnovu na propisani račun Državnog proračuna uplaćeno je ukupno **6.780.000,00 kuna**.

Nakon stupanja na snagu Zakona o poticanju zapošljavanja („Narodne novine“, broj 57/12. i 120/12.), ovo tijelo državne uprave je organiziralo intenzivnije inspekcijske nadzore kod poslodavaca koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost. Nastavno tome navodimo da su na okolnosti mogućeg kršenja odredbi navedenog Zakona inspektori rada Inspektorata u području radnih odnosa u 2012. godine obavili inspekcijske nadzore kod 504 poslodavca koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost. Na temelju činjeničnog stanja utvrđenog u navedenim inspekcijskim nadzorima, inspektori su nadležnim prekršajnim sudovima podnijeli optužne prijedloge protiv 57 poslodavaca, te jednom poslodavcu izrekli prekršajni nalog, zbog sumnje u počinjenje ukupno 57 prekršajnih djela odredbi Zakona o poticanju zapošljavanja, a protiv dvadeset i dva poslodavaca koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost su podnijeli optužne prijedloge nadležnim prekršajnim sudovima, zbog sumnje u počinjenje ukupno 43 prekršajna djela propisana odredbama Zakona o radu, Zakona o mirovinskom osiguranju, Zakona o minimalnoj plaći i dr.

Nadalje, u 2012. godini utvrđeno je postojanje osnovane sumnje u počinjenje 369 djela prekršaja iz čl. 10. ZR-a, zbog nezakonitog sklapanja ugovora o radu na određeno vrijeme, 432 djela prekršaja zbog nedostavljanja radnicima obračuna isplaćene plaće, naknade plaće ili otpremnine (653 radnika), 876 djela prekršaja zbog nedostavljanja radnicima obračuna dospjele neisplaćene plaće, naknade plaće i otpremnine (3.448 radnika), te 1.253 djela prekršaja iz Zakona o minimalnoj plaći, zbog neisplate radnicima zakonom propisane minimalne plaće (14.202 radnika).

Poduzimajući ostale propisane mjere po obavljenim inspekcijskim nadzorima tijekom godine doneseno je 1.102 rješenja, a zbog osnovane sumnje u počinjenje ukupno 12.242 djela prekršaja, protiv poslodavaca fizičkih i pravnih osoba nadležnim prekršajnim sudovima je podneseno 5.386 optužnih prijedloga, doneseno je 31 obavezni prekršajni nalog i 78 prekršajnih naloga, te su izrečene 193 kazne na mjestu izvršenja prekršaja i po toj osnovi naplaćeno **2.484.000,00 kuna**. Većina otkrivenih i procesuiranih prekršaja se odnosila na:

- zapošljavanje radnika bez sklapanja pisanog ugovora o radu prije početka rada, odnosno bez izdavanja pisane potvrde o sklopljenom ugovoru;
- neprijavljivanje radnika na obvezno mirovinsko i/ili obvezno zdravstveno osiguranje;
- neisplatu minimalne plaće;

- neuručivanje radnicima u propisanim rokovima obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine propisanog sadržaja, odnosno obračuna tih dugovanja kada ista do dana dospijeca nisu isplaćena ili nisu isplaćena u cijelosti;
- nevođenje propisane evidencije o radnicima;
- nezakoniti prekovremeni rad;
- sklapanje ugovora o radu koji ne sadrže propisane podatke;
- zakašnjele prijave na obvezno mirovinsko i/ili obvezno zdravstveno osiguranje;
- sklapanje ugovora o radu na određeno vrijeme protivno propisima;
- uskratu prava na dnevni, tjedni i godišnji odmor;
- nezakonito zapošljavanje i rad stranaca;
- neskapanje ugovora o sezonskom radu u poljoprivredi.

Od **1.102 donesena rješenja**, većina ih se odnosila na:

- privremenu zabranu obavljanja djelatnosti poslodavcima;
- odlučivanje o zahtjevima osoba iz čl. 35. st. 1. ZPHB-a o ostvarivanju prava prednosti pri zapošljavanju;
- odlučivanje o zahtjevima zakonskih zastupnika osoba mlađih od petnaest godina ili osoba s petnaest i starijih od petnaest, a mlađih od osamnaest godina koje pohađaju obvezno osnovno obrazovanje, za izdavanje odobrenja za sudjelovanje istih uz naplatu u aktivnostima iz čl. 7. Pravilnika na kojima maloljetnik može raditi i o poslovima u kojima smije sudjelovati („Narodne novine“, broj 62/10.);
- nalog poslodavcima da radnicima dostave obračune plaće, naknade plaće ili otpremnine, odnosno obračune dugovane, a neisplaćene plaće, naknade plaće ili otpremnine, ili dostavu navedenih obračuna sa svim propisanim podacima,
- zabranu noćnog rada maloljetnicima,
- zabranu određivanja prekovremenog rada maloljetnicima.

Sukladno navedenim podacima u prekršajnom postupku, tijekom 2012. godine, inspektori rada su u području radnih odnosa zaprimili sveukupno 2.814 presuda prekršajnih sudova, od kojih je kod 2.195 presuda donesena presuda kojom se okrivljenik proglasio krivim, a u 2.195 presuda izrečena je novčana kazna u iznosu od **65.639.014,99 kuna**.

U 2012. godini protiv poslodavaca i odgovornih osoba poslodavaca podneseno je **6 kaznenih prijava**, od kojih su 4 podnesene zbog osnovane sumnje u počinjenje kaznenog djela povrede prava na rad i drugih prava iz rada (članak 114. Kaznenog zakona). Jedna kaznena prijava bila je podnesena zbog osnovane sumnje u počinjenje kaznenog djela iz čl. 323. Kaznenog zakona – skidanje i povreda službenog pečata i znaka, a jedna kaznena prijava zbog osnovane sumnje u počinjenje kaznenog djela iz čl. 303. Kaznenog zakona – davanje lažnog iskaza.

U ovom izvještajnom razdoblju inspektori rada za radne odnose sukladno odredbama čl. 32. st. 1. ZDI-a, uputili su 3.559 različitih obavijesti drugim nadležnim tijelima, zbog toga što su tijekom nadzora iz svoje nadležnosti došli do saznanja o mogućim nepravilnostima iz

nadležnosti tih tijela (primjerice, obavijesti Ministarstvu financija o sumnjama u nezakoniti obračun i isplatu plaća, uključivo i uplatu poreza, prireza i doprinosa; isplatu dijela plaće uz plaćanje poreza, prireza i doprinosa, a dijelom bez plaćanja istih - isplatom „na ruke“; neplaćanje uvećanih doprinosa s osnova prekovremenog rada, noćnog rada, za rad u dane blagdana i neradne dane; zatim centrima za socijalnu skrb, Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Pravobraniteljici za djecu, Prosvjetnoj inspekciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvu unutarnjih poslova, Upravnoj inspekciji Ministarstva uprave).

Sukladno propisanim prioritetima inspektori rada su **u području zaštite na radu** tijekom 2012. godine obavili **9.417** inspekcijskih nadzora kod poslodavaca na mjestima rada i to:

- 1.497 nadzora povodom ozljeda na radu;
- 62 nadzora povodom profesionalnih bolesti;
- 2.321 nadzora na gradilištima, šumarskim radilištima i radilištima u brodogradnji;
- 760 nadzor povodom podnesaka i odbijanja rada radnika;
- 2.727 nadzora u ostalim rizičnim djelatnostima;
- 2.050 nadzora u manje rizičnim djelatnostima.

Uz to je obavljeno 2.505 nadzora zbog kontrole izvršenja rješenja.

Inspektori su obavljali i druge poslove, kao što su dvadesetčetirisa (24) dežurstva radi mogućih dojava ozljeda na radu, sudjelovanje na raspravama povodom podnesenih prijava kod nadležnih sudova, sudjelovanje na sjednicama odbora za zaštitu na radu, sastanci, stručna usavršavanja i slični poslovi koji se ne evidentiraju kao inspekcijski nadzori.

Sukladno odredbama Zakona o Državnom inspektoratu i Zakona o zaštiti na radu, a na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim nadzorima, poduzete su sljedeće inspekcijske mjere:

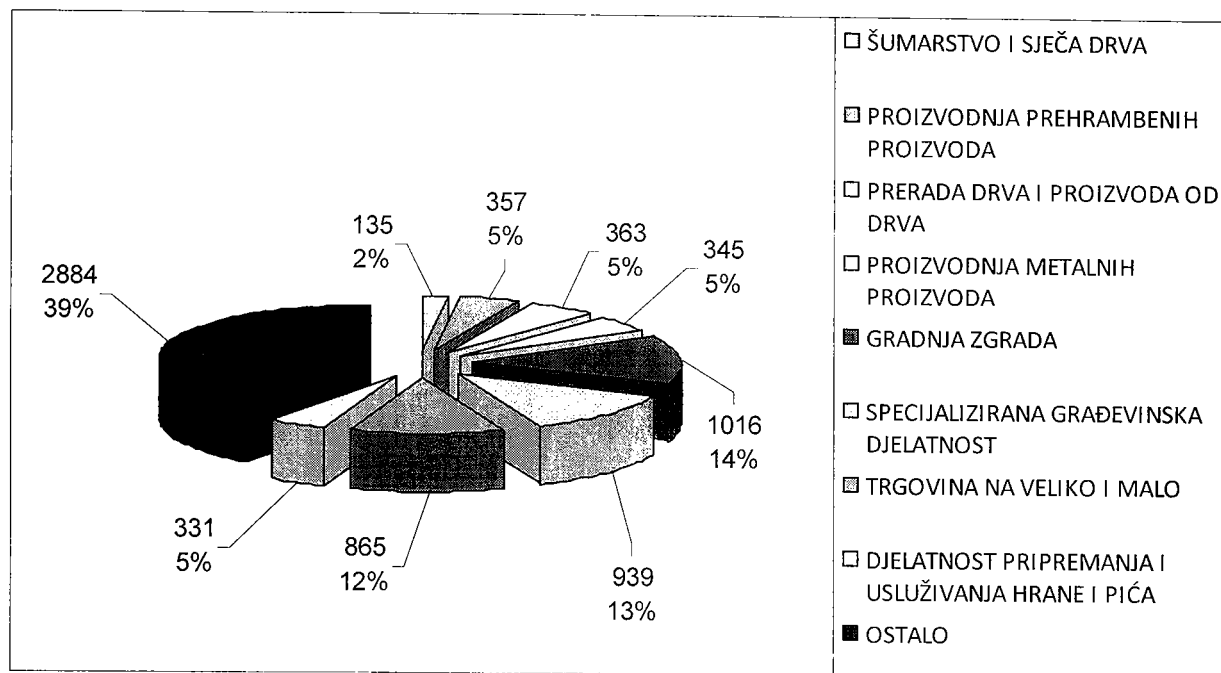
- doneseno je 2.000 rješenja o otklanjanju 2.805 različitih nezakonitosti;
- doneseno je 1.837 rješenja o 2.407 zabrana korištenja sredstava rada, zabrana opasnih postupaka i naređenja o udaljavanju radnika s poslova za koje ne ispunjavaju propisane uvjete;
- doneseno je 5 rješenja o izvršenju, nakon obavljenih kontrolnih nadzora;
- zapečaćena su 3 sredstva rada;
- naplaćeno je 20 novčanih kazni radnicima i neposredno nadređenim odgovornim osobama na mjestu izvršenja prekršaja;
- podneseno je 2.463 optužna prijedloga zbog osnovane sumnje u počinjenje 4.148 prekršaja;
- podnesene su 42 kaznene prijave protiv 63 osobe;
- podneseno je 111 obavijesti različitim nadležnim tijelima o utvrđenim nezakonitostima za koje inspektori rada za zaštitu na radu nisu ovlašteni postupati.

Inspektori rada u području zaštite na radu utvrđivali su najčešće sljedeće nezakonitosti:

- obavljanje radnih postupaka na način suprotan propisanim pravilima zaštite na radu;
- obavljanje rada na neispravnim, klizavim ili zakrčenim radnim površinama (skelama, podestima, platformama i sl.), te korištenje neispravnih ili klizavih stepeništa ili prilaza;

- poremećaji u tehnološkim procesima rada;
- rad s neispravnim sredstvima rada;
- nerazrađena ili pogrešna organizacija rada;
- rad bez primjene odgovarajućih sredstava rada za rad na visini i zaštitne opreme za rad na visini.

Slika 3. Broj utvrđenih povreda propisa po djelatnostima u inspekcijskim nadzorima inspektora rada u području zaštite na radu

Sukladno navedenim podacima u prekršajnom postupku, tijekom 2012. godine, inspektori rada su u području zaštite na radu zaprimili sveukupno 1.319 presuda prekršajnih sudova. O navedenih presuda kod 1.177 presuda donesena je presuda kojom se okrivljenik proglasio krivim, od kojih je kod 1.167 presuda izrečena i novčana kazna u iznosu od **8.899.940,62 kuna**.

8.3. Značajne pojave u obavljanju inspekcijskih nadzora inspektora rada

8.3.1. Područje radnih odnosa

Aktivnosti inspektora rada za radne odnose prvenstveno su se odnosile na pravodobno obavljanje nadzora po podnescima po kojima inspektori imaju obvezu u propisima točno određenim rokovima donijeti rješenje (primjerice, rješavanje o zahtjevu zakonskog zastupnika za sudjelovanjem (uz naplatu) osoba mlađih od petnaest godina ili osoba s petnaest i starijih od petnaest, a mlađih od osamnaest godina koje pohađaju obvezno osnovno obrazovanje, za izdavanje odobrenja za sudjelovanje istih uz naplatu u snimanju filmova, pripremanju i izvođenju umjetničkih, scenskih ili drugih sličnih djela, donošenje rješenja o zahtjevu za ostvarivanjem prednosti pri zapošljavanju hrvatskih branitelja i drugih osoba iz čl. 35. st. 1. ZPHB-a i čl. 48.f Zakona o zaštiti civilnih i vojnih invalida rata, zatim nadzori po podnescima radnika, radničkih vijeća, sindikata, poslodavaca, inspekcijskih službi i drugih tijela državne

uprave, odnosno drugih pravnih i fizičkih osoba (po kojima su inspektori sukladno odredbama čl. 288. ZR-a i čl. 42. st. 2. ZUP-a, dužni obaviti nadzor te o poduzetim radnjama i mjerama pismeno obavijestiti podnositelja). Tijekom 2012. godine po podnescima – predstavkama je obavljeno ukupno 7.632 nadzora te 1.409 akcijskih nadzora, što predstavlja 57,7% od ukupnog broja nadzora inspektora rada za radne odnose.

Daljnje prioritetne aktivnosti inspektora bile su usmjerene na ciljane nadzore provedbe propisa koji se odnose na: zakonitost zapošljavanja i prijavljivanja radnika nadležnim tijelima mirovinskoga i zdravstvenoga osiguranja (uključujući zakonitost rada stranaca i zapošljavanja maloljetnika), zakonito zapošljavanje sezonskih radnika u poljoprivredi, prekovremeni rad, odmore (stanka, dnevni, tjedni i godišnji odmor), evidencije o radnicima, izvršenje obveze poslodavca o uručanju radnicima u propisanim rokovima obračuna plaća, naknada plaća i otpremnina propisanog sadržaja, kao i obračuna dugovanih, a neisplaćenih plaća, naknada plaća i otpremnina, isplatu minimalne plaće i dr.

Nezakonito zapošljavanje bilo je prisutno u skoro svim djelatnostima, posebno u ugostiteljstvu, trgovini i graditeljstvu, a najčešće je bilo izraženo kao:

- zapošljavanje radnika bez prethodnog sklapanja ugovora o radu u pisanom obliku, odnosno bez prethodnog uručanja radniku pisane potvrde o sklopljenom ugovoru, kada taj ugovor nije sklopljen u pisanom obliku,
- zapošljavanje radnika na poslovima koji s obzirom na narav i vrstu rada te ovlasti poslodavca imaju obilježja posla za koji se zasniva radni odnos na temelju različitih obvezno pravnih ugovora (primjerice ugovora o djelu, ugovora o savjetodavnoj suradnji) kojima se prikriva radni odnos, umjesto ugovora o radu
- neprijavljivanje radnika nadležnim tijelima mirovinskoga ili zdravstvenoga osiguranja
- zapošljavanje ili rad stranaca u Republici Hrvatskoj protivno zakonu ili bez prijave nadležnim tijelima mirovinskoga ili zdravstvenoga osiguranja, kada je to obvezno,
- zapošljavanje sezonskih radnika za obavljanje privremenih odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi.

Pored navedenih nezakonitosti, u 2012. godini najozbiljniji problemi radnika bili su vezani uz neisplatu minimalne plaće; nezakoniti obračun i isplatu plaća, uključujući pravo na povećanu plaću za prekovremeni rad, rad noću, nedjeljom, blagdanom, neradnim danom; povremene isplate dijela plaća «na ruke», bez uplate propisanih obveza. Nastavno tome, kako Ministarstvo financija nadzire obračune doprinosa, poreza i prireza, obavljajući nadzore iz svoje nadležnosti inspektori rada o svojim saznanjima i sumnjama u zakonitost financijskog poslovanja poslodavaca redovito su obavještavali to tijelo.

U pogledu ostvarivanja pojedinačnih prava radnika podsjećamo i na odredbu čl. 129. ZR-a kojom je propisana sudska zaštita prava iz radnog odnosa – radnik koji smatra da mu je poslodavac povrijedio neko pravo iz radnog odnosa od poslodavca može zahtijevati ostvarenje tog prava u roku od 15 dana od dostave odluke kojom je povrijeđeno njegovo pravo, odnosno od dana saznanja za povredu prava. Ako poslodavac ne udovolji zahtjevu radnika u roku od 15 dana od dana dostave zahtjeva, radnik može u daljnjem roku od 15 dana zahtijevati zaštitu povrijeđenog mu prava pred nadležnim sudom. Zaštitu povrijeđenog prava pred nadležnim sudom ne može zahtijevati radnik koji prethodno nije podnio zahtjev poslodavcu, osim radnika koji ima sklopljen ugovor o radu na određeno vrijeme, radnika koji je na temelju ugovora o radu upućen na rad u inozemstvo i radnika na kojeg se ne primjenjuje niti jedan kolektivni ugovor. Propust radnika da zahtjeva naknadu štete ili drugo novčano potraživanje iz radnog odnosa, u

navedenim rokovima ne može imati za posljedicu gubitak prava na ta potraživanja. Također, novim Ovršnim zakonom („Narodne novine“, broj 112/12.), koji je stupio na snagu 15. listopada 2012. godine, radnicima je omogućeno da na jednostavniji način izravnom naplatom putem Financijske agencije ostvare svoja novčana potraživanja prema poslodavcu s osnova radnog odnosa koja se odnose na neisplatu dospjelog iznosa plaće, naknade plaće i otpremnine.

8.3.2. Područje zaštite na radu

Tijekom 2012. godine je obavljeno **1.497 inspekcijskih nadzora povodom obavijesti o ozljedama na radu**, od toga **1.178 nadzora povodom obavijesti o smrtnim, teškim i skupnim ozljedama na radu**.

Inspekcijskim nadzorima je utvrđeno da je u navedenim događajima 5 osoba umrlo na radu od posljedice akutne ili kronične bolesti radnika. Jedna je osoba smrtno stradala pri obavljanju poslova na održavanju plovila, a koji su se obavljali u osobnoj organizaciji bez poslodavaca. Smrtno je stradao jedan učenik na praksi. U preostalih 1.490 slučajeva ozlijeđeno je ukupno 1.344 osoba, od toga je smrtno i teške ozljede zadobilo 1.146 osoba.

Teške ozljede je zadobilo 1.096 radnika i 33 radnika je zadobilo teške ozljede sa smrtnom posljedicom. Od teško ozlijeđenih radnika 242 je žena i 854 muškaraca, a svi poginuli radnici su bili muškarci.

Od poginulih 33 radnika, 3 ih nije imalo uređen radni odnos na propisani način i svi su bili muškog spola. Od nezakonito zaposlenih radnika 2 su poginula na poslovima u građevinarstvu, a 1 na poslovima u šumarstvu.

Sve poginule osobe su bile u dobi od 15 do 61 godina, a poginuli radnici u dobi od 29 do 61 godina. Smrtno stradali nezakonito zaposleni radnici su bili u dobi od 38 do 42 godine.

Najviše je teško ozlijeđenih radnika bilo u prerađivačkoj industriji, ukupno 398, od kojih je 57 žena. Od ukupno navedenog broja 9 je radnika smrtno stradalo. U ovoj djelatnosti je smrtno stradao i 1 učenik na praksi.

Poslije prerađivačke industrije, najveći broj teško ozlijeđenih radnika bio je u građevinarstvu, ukupno 217, od čega 1 žena. Kao i prethodnih godina, najveći broj smrtno stradalih radnika je bilo u građevinarstvu, poginulo je 10 radnika, sve muškarci.

Povodom zaprimljenih obavijesti o utvrđenim profesionalnim bolestima radnika, obavljeno je 59 inspekcijskih nadzora u kojima je obuhvaćeno 183 oboljelih radnika, od toga 84 žena i 99 muškarca. Najveći broj oboljelih, 67 žena i 82 muškaraca (ukupno 149 radnika), oboljelo je od bolesti dišnog sustava uzrokovanih azbestozom u djelatnostima gradnja brodova i čamaca, te proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda.

Tijekom 2012. godine su zaprimljene 3 obavijesti o sumnji u mogućnost nastanka profesionalne bolesti radnika u djelatnosti šumarstva, te su tim povodom obavljeni inspekcijski nadzori.

8.4. Djelovanje inspektora rada u sjedištu Državnog inspektorata

Postupajući u okviru svoje nadležnosti inspektori rada i viši inspektori rada pripremali su nacрте drugostupanjskih rješenja za Povjerenstvo za žalbe i prijedloge odgovora na tužbe protiv rješenja Povjerenstva za žalbe Državnog inspektorata.

U 2012. godini pripremljeno je ukupno 147 nacрта drugostupanjskih rješenja, te ukupno 52 nacрта odgovora na tužbe protiv rješenja Povjerenstva za žalbe iz upravnog područja radnih odnosa i zaštite na radu. U istom razdoblju su bile zaprimljene 55 presuda upravnih sudova Republike Hrvatske.

Tijekom 2012. godine inspektori rada okončali su rad na ukupno 1.450 neupravnih predmeta.

Pored navedenih poslova, inspektori rada Sektora nadzora u području rada i zaštite na radu obavljali su i sljedeće poslove:

- pripremili i održali stručne sastanke s inspektorima rada na kojima su razmatrana pitanja nadzora provedbe propisa,
- obavili stručne nadzore kod ukupno 19 inspektora rada u područnim jedinicama i ispostavama,
- pripremali mišljenja i upute za rad svim inspektorima rada o nadzoru provedbe propisa o radnim odnosima i zaštite na radu
- pružali stručnu pomoć inspektorima, voditeljima odsjeka i načelnicima odjela u područnim jedinicama pri rješavanju pojedinačnih službenih predmeta, kao i svaku drugu stručnu pomoć u cilju podizanja stručnosti, zaštiti i profesionalnosti postizanja boljih rezultata rada svih inspektora prvog stupnja, te o učenim nedostacima u postupku obavještavali Područnu jedinicu. U okviru toga obavljani su pregledi 251 spisa o inspeksijskim nadzorima povodom smrtnih i skupnih ozljeda na radu i profesionalnih bolesti. U svim ovim nadzorima su inspektori središnjeg odjela upozoravali inspektore u područnim jedinicama i ispostavama na pojedine propuste u vođenju inspeksijskog nadzora i djelovali na ujednačavanje rada inspektora na cijelom području Republike Hrvatske,
- pripremali različita pojedinačna izvješća, redovita tromjesečna izvješća i godišnje izvješće o radu,
- pripremili izvješća Vladi Republike Hrvatske i njenim uredima, tijelima državne uprave, pravosudnim tijelima, pučkom pravobranitelju, pravobraniteljici za djecu, pravobraniteljici za ravnopravnost spolova, sindikatima, poslodavcima, nevladinim udrugama i slično,
- sudjelovali pri izradi nacрта više zakona i drugih propisa, odnosno davali mišljenja o nacrtima prijedloga tih zakona,
- pripremili veći broj dopisa i odgovora na podneske radnika, radničkih vijeća, sindikata, poslodavaca, udruga poslodavaca, te nekih pravnih osoba s javnim ovlastima, a u svezi s ostvarivanjem i zaštitom prava iz radnih odnosa i zaštite na radu,
- sudjelovali u svojstvu ispitivača na državnim stručnim ispitima za inspektore rada koje organizira Ministarstvo uprave,
- na zahtjev Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja obavljani su pregledi 82 glavna projekta za izgradnju građevina namijenjenih za rad, u postupcima izdavanja građevinskih dozvola, a glede sukladnosti s propisima zaštite na radu, te pregledi 43 građevina namijenjenih za rad, u postupcima izdavanja uporabne dozvole, a glede sukladnosti s propisima zaštite na radu,

- u provedbi Memoranduma o razumijevanju, zaključenom između Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i Inspektorata, zbog provedbe pred pristupnog financiranja u poljoprivredi kroz program IPARD (2007-2013) izrađeno je 227 nalaza o provedbi nacionalnih propisa o zaštiti na radu kod kandidata i korisnika sredstava,
- organizirali inspekcijske nadzore u koordinaciji s Inspekcijom zaštite okoliša kod poslodavaca koji koriste rizična postrojenja za okoliš, te u koordinaciji s Hrvatskom obrtničkom komorom provodili inspekcijske nadzore kod poslodavaca koji imaju licence za obavljanje praktične nastave,
- sudjelovali u radu Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu, te Stručnog savjeta Agencije za prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom,
- provodili projekt korištenja pred pristupne pomoći Europske unije IPA 2007 – Sigurnost i zdravlje na radu,
- izradili izvješća o stanju ispunjavanja mjerila za pridruživanje Republike Hrvatske Europskoj uniji u poglavlju 19. Socijalna politika i zapošljavanje.

9. SEKTOR NADZORA U PODRUČJU ROBA I USLUGA

9.1. Gospodarski inspektori

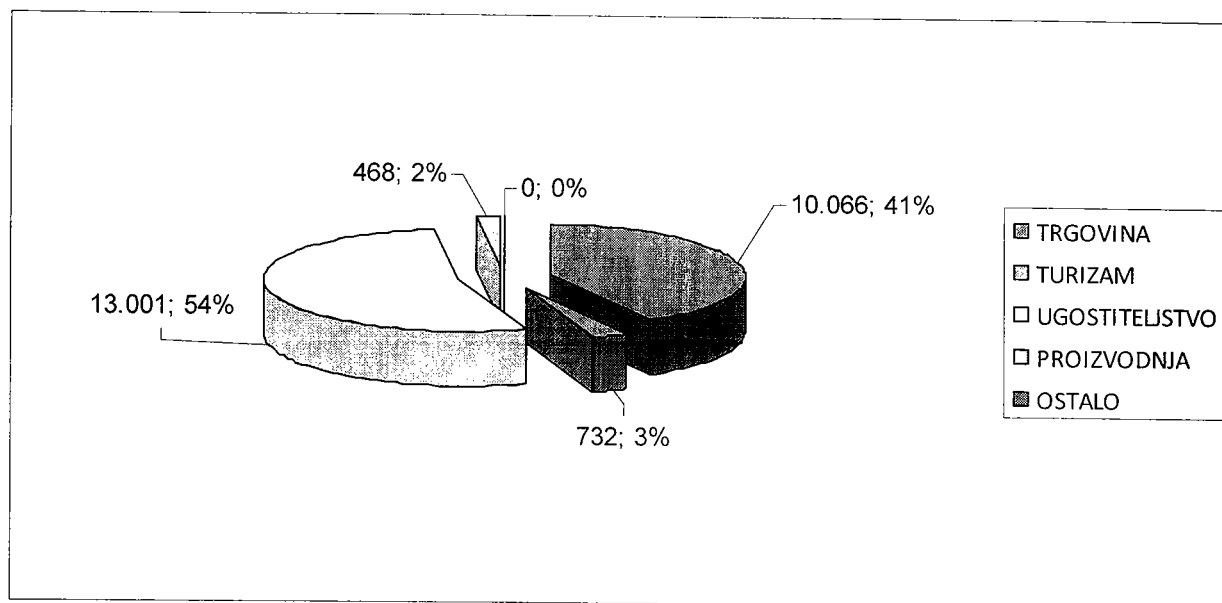
Temeljem utvrđenog djelokruga rada gospodarski inspektori Inspektorata, u okviru rada Sektora nadzora u području roba i usluga, obavljaju poslove koji se odnose na primjenu zakona i drugih propisa kojima se uređuje:

- obavljanje djelatnosti trgovine i pružanje usluga, te drugih djelatnosti koje fizičke i pravne osobe obavljaju sukladno Zakonu o obrtu, ako posebnim zakonom nije određena nadležnost drugog tijela,
- zabrana i sprječavanje obavljanja neregistrirane djelatnosti,
- cijene proizvoda i usluga, naknade, pristojbe, pretplate i druge slične naknade koje se zaračunavaju po propisu, stavljanje na tržište roba iz robnih zaliha,
- obavljanje ugostiteljske djelatnosti i pružanje usluga u turizmu, prijava i odjava turista te obračun, naplata i uplata boravišne pristojbe,
- zaštita potrošača, tehnički zahtjevi za proizvode, postupci ocjene sukladnosti s propisanim zahtjevima, zahtjevi za opću sigurnost proizvoda, isprave o sukladnosti, isprave koje moraju imati proizvodi, obavijest o proizvodu (deklaracija), označavanje, reklamiranje, prezentiranje, obilježavanje i pakiranje proizvoda te kontrola kakvoće proizvoda, valjanost žigova i isprava o ispravnosti mjerila te ispunjenja mjeriteljskih zahtjeva, uporaba mjernih jedinica i njihovo navođenje u prometu roba,
- promet i reproduciranje (umnožavanje) glazbenih i kinematografskih djela snimljenih na nosaču zvuka i slike, računalnih programa i knjiga, zaštita industrijskog dizajna i žigova, korištenje oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti proizvoda i usluga, korištenje oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, promet proizvoda izrađenih prema zaštićenom izumu,
- opći uvjeti obavljanja djelatnosti (registracija, odobrenje za rad, rješenje, suglasnost, drugo odobrenje nadležnih tijela, predmet poslovanja, sjedište i tvrtka), ako posebnim propisom nije određena nadležnost drugog tijela državne uprave
- provode inspekcijski nadzor i u drugim upravnim područjima kada je to određeno posebnim zakonom.

9.2. Djelovanje gospodarskih inspektora u područnim jedinicama Inspektorata - prvostupanjski postupak

Prema utvrđenom djelokrugu te Godišnjem planu rada, gospodarski inspektori su u 2012. godini obavili ukupno **76.731** inspekcijskih nadzora u kojima je obavljeno **381.975** kontrola primjene propisa i utvrđeno **26.967** povreda propisa.

Slika 1. – Broj utvrđenih povreda propisa po djelatnostima u inspekcijskim nadzorima gospodarskih inspektora

U nastavku teksta daje se pregled obavljenih nadzora prema područjima djelovanja inspektora.

9.2.1. Rezultati nadzora u području djelatnosti trgovine

U području nadzora djelatnosti trgovine primjenjuju se odredbe Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, broj 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 152/11. i 111/12.), Zakona o obrtu („Narodne novine“, broj 73/93., 90/06., 64/01., 71/01. - ispravak, 49/03 – pročišćeni tekst, 68/07., 79/07.- ispravak i 40/10. – Odluka Ustavnog suda), Zakona o trgovini („Narodne novine“, broj 87/08., 96/08., 116/08., 76/09. i 114/11.) i drugih zakona koji se odnose na promet određenih proizvoda ili usluga, kao i odredbi propisa koji su donijeti temeljem tih zakona.

Kontrole u ovom području nadzora provode se prvenstveno u cilju suzbijanja pojava nelegalnog obavljanja prodaje robe, naročito na raznim mjestima izvan prodavaonica (tržnice i drugi prostori određeni za prodaju robe te javni i drugi prostori), što je i u funkciji zaštite interesa potrošača koji svoja prava mogu ostvarivati jedino ako sklapaju ugovor s legalnim subjektima - sudionicima u prometu robe.

U tom smislu, inspekcijskim postupcima se provode kontrole koje se odnose na registraciju subjekata, isticanje tvrtke, posjedovanje rješenja o ispunjavanju zakonom propisanih uvjeta, isticanje i pridržavanje radnog vremena, pravilnost zaduživanja robe i njene naplate, te prodaju robe koja je drugim propisima zabranjena za prodaju.

Određene provedbe inspekcijskih nadzora, posebno one koje se odnose na kontrole prodaje alkoholnih i drugih pića koja sadrže alkohol osobama mlađim od 18 godina, u pravilu, su se obavljale zajedno s djelatnicima MUP-a zbog omogućavanja identificiranja osoba koje kupuju tu vrstu robe.

Po zapisnički utvrđenim kršenjima propisa, poduzimane su upravne mjere zabrane obavljanja djelatnosti trgovine usmenim rješenjem u zapisniku na rok od najmanje 30 dana, pečačenje prostora uređaja i/ili opreme, kao i kaznene mjere zbog učinjenih prekršaja.

Najviše pojava raznih oblika nelegalnog obavljanja djelatnosti trgovine odnosi se na neregistriranu djelatnost i na obavljanje te djelatnosti bez zakonom propisanog rješenja o udovoljavanju minimalnim tehničkim i drugim uvjetima.

U djelatnosti trgovine, gospodarski inspektori su tijekom 2012. godine obavili **41.252 nadzora** kod pravnih i fizičkih subjekata, koji su u više navrata provedeni u suradnji s drugim tijelima državne uprave, posebno s tijelima MUP-a. U navedenim inspekcijskim nadzorima, gospodarski inspektori obavili su ukupno **205.319 kontrole primjene propisa**.

Nadalje, gospodarski inspektori su utvrdili ukupno **13.231 povreda propisa**, te su podnijeli **3 prijave za kazneno djelo** zbog čega su poduzete sljedeće mjere:

- podneseno je **7.011** optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka, u kojima je u **377** slučajeva predloženo oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi u iznosu od **1.715.917,35 kn**, a u **232** slučajeva je predloženo i oduzimanje robe kojom su počinjeni prekršaji u vrijednosti od **4.114.863,23 kn**, te je u **14** slučajeva predložena zabrana obavljanja djelatnosti ili poslova na određeni rok sukladno zakonskim propisima;
- donijeto je **446** prekršajnih naloga u kojima su izrečene novčane kazne u iznosu od **2.070.683,23 kn**, a u **24** slučajeva oduzeto je robe u vrijednosti od **112.609,00 kn**, te je isto tako u **16** slučajeva predloženo oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi u iznosu od **44.729,95 kn**;
- podnesene su 3 prijave za kazneno djelo u kojima su predložene 3 zaštitne mjere oduzimanja predmeta u iznosu od 15.710,00 kn;
- naplaćene su 373 kazne na mjestu počinjenja prekršaja u ukupnom iznosu od 382.000,00 kn,
- donijeto je 4.212 upravnih rješenja (1.997 usmenih rješenja u zapisniku i 2.215 pisanih rješenja),
- 289 rješenja izvršeno je pečačenjem prostorija, uređaja i opreme, te je u 649 slučajeva mjera izrečena rješenjem izvršena na drugi pogodan način.

Između ostalog, gospodarski inspektori izdali su:

- **1.869** rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti,
- **800** rješenja o otklanjanju nedostataka,
- **1082** rješenja o zabrani prometa proizvoda u vrijednosti od 16.524.069,34 kn,
- **152** rješenja o vraćanju više naplaćenog iznosa u iznosu od 814.043,62 kn,
- **309** ostalih rješenja,
- u **584** slučajeva su zbog neizvršenja rješenja naplaćene novčane kazne u iznosu od **914.301,12 kn**,
- prekršitelji su u **77** slučajeva uplatili u državni proračun po 30.000,00 kuna u iznosu od **2.310.000,00 kn**, kako se rješenja ne bi izvršila pečačenjem, uz uvjet da su uklonjeni utvrđeni nedostaci u danom roku po usmenom rješenju u zapisnik.

9.2.2. Rezultati inspekcijskih nadzora u području neregistriranih djelatnosti

Neregistrirano obavljanje različitih djelatnosti predstavlja jedan od pojavnih oblika tzv. „sive ekonomije“, koji značajno pridonosi stvaranju nepovoljnog gospodarskog okruženja, a često ugrožava i opstojnost legalnih poslovnih subjekata - registriranih fizičkih ili pravnih osoba. Radi se o ostvarivanju određenih primitaka – dohodaka, koji nisu evidentirani, odnosno na koja nisu plaćena propisana javna davanja. U cilju suzbijanja takvih pojavnosti, pojedinim zakonskim propisima, koji reguliraju obavljanje određenih djelatnosti, propisane su sankcije za slučaj njihovog neregistriranog obavljanja (Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti, Zakonom o pružanju usluga u turizmu, Zakonom o trgovini). Međutim, kako je neregistrirano obavljanje djelatnosti prisutno i u drugim djelatnostima, posebice u uslužnim djelatnostima koje nisu regulirane posebnim propisom, u lipnju 2011. godine donesen je Zakon o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti („Narodne novine“, broj 61/11.), čije se odredbe primjenjuju na obavljanje neregistriranih djelatnosti koje nisu sankcionirane posebnim zakonima. Daljnji korak u sprječavanju obavljanja neregistriranih djelatnosti, a time i u suzbijanju „sive ekonomije“ u Republici Hrvatskoj, Inspektorat je učinio donošenjem Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata („Narodne novine“, broj 31/12.), na temelju koje su, u svim područnim jedinicama i u sjedištu Inspektorata, od 1. srpnja 2012. godine, ustrojeni posebni odjeli za nadzor nad legalitetom obavljanja djelatnosti - Odjeli nadzora neregistrirane djelatnosti.

Kako se zakonsko rješenje iz članka 8. Zakona o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti, prema kojemu inspekcijski nadzor nad provođenjem toga Zakona u okviru propisanog djelokruga, u djelatnostima koje nadziru, obavljaju nadležni inspektori središnjih tijela državne uprave, pokazalo kao nedovoljno učinkovito, te je rezultiralo brojnim negativnim sukobima nadležnosti, tijekom 2012. godine pristupilo se izradi Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu, u kojima je, između ostaloga, predviđeno da se odredba članka 8. Zakona o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti izmijeni na način da Inspektorat bude jedini nadležan za nadzor nad provedbom toga Zakona.

Postupajući u okviru svoje nadležnosti, gospodarski inspektori Odjela nadzora neregistrirane djelatnosti svih područnih jedinica Inspektorata od 1. srpnja 2012. godine obavljali su inspekcijske nadzore nad zakonitošću obavljanja djelatnosti trgovine, ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu, u dijelu koji se odnosi na legalitet u najužem smislu (registraciju), kao i inspekcijske nadzore nad provedbom Zakona o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti, u okviru djelokruga Inspektorata.

Inspekcijski nadzori neregistriranih djelatnosti, posebice kada je riječ o uslužnim djelatnostima, često su povezani s brojnim poteškoćama, te je u nekim slučajevima iznimno teško dokazati da se doista radi o neregistriranom obavljanju djelatnosti, a ne o radu za vlastite potrebe, te obiteljskoj, prijateljskoj ili susjedskoj pomoći, koja se ne smatra obavljanjem neregistrirane djelatnosti, ukoliko se rad obavlja bez plaćanja ili druge materijalne koristi i ako se takav rad ne obavlja redovito. Osim toga, različite vrste neregistrirane djelatnosti najčešće se obavljaju u skrovitim prostorima, u stanovima, kućama, garažama, radionicama u sastavu obiteljskih kuća, na privatnim imanjima, u koje prostore inspektori bez naloga za pretragu stana ili drugog prostora nisu ovlašteni ući kako bi potvrdili svoja saznanja (iz predstavi, novinskih članaka ili iz drugih izvora), da se upravo u tim prostorima obavlja neregistrirana djelatnost. Stoga su inspektori dužni mjesno nadležnom prekršajnom sudu podnijeti obrazloženi zahtjev za izdavanje naredbe/naloga za pretragu stana ili drugog prostora, iz kojeg proizlazi postojanje osnove sumnje da je počinjen prekršaj obavljanja određene neregistrirane djelatnosti. U nekim slučajevima, kada

ocijene da sama prijava i provedene izvidne radnje ne ukazuju dovoljno u postojanje osnove sumnje u počinjenje prekršaja obavljanja neregistrirane djelatnosti, suci odbijaju izdati naredbu, odnosno nalog za pretragu stana ili drugog prostora. Kada i dobiju naredbu/nalog za pretragu, koji se mora izvršiti u roku od 3 dana od dana donošenja, inspektori su obvezni osigurati prisutnost dvojice punoljetnih, poslovno sposobnih osoba u svojstvu svjedoka, jer se na dokazima prikupljenima na nezakonit način ne može temeljiti odluka suda o počinjenju prekršaja, pa niti upravna mjera koju inspektori u slučaju obavljanja neregistrirane djelatnosti donose sukladno posebnom propisu. Često je vrlo teško pronaći osobe koje bi svjedočile pretrazi stana ili drugog prostora, a pogotovo koje bi svjedočile da netko obavlja neregistriranu djelatnost. Utvrđivanje obavljanja neregistrirane djelatnosti dodatno otežava činjenica što je sudionništvo kažnjivo. Naime, prema odredbama Zakona o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti, sudionikom u obavljanju neregistrirane djelatnosti smatra se osoba koja jednoj ili većem broju fizičkih ili pravnih osoba koje obavljaju neregistriranu djelatnost omogućujući obavljanje neregistrirane djelatnosti. Isto tako, u smislu Zakona o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti, sudionikom se smatra i fizička ili pravna osoba koja naručuje, posreduje ili objavljuje oglas u tisku, putem televizije, radija i drugih medija ili reklamnih obavijesti na neki drugi način koji je dostupan javnosti.

Zbog opasnosti od pružanja otpora, odnosno onemogućavanja provođenja pretrage stana ili drugog prostora, kontrolu odredbi Zakona o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti gospodarski inspektori Inspektorata provodili su, u pravilu, uz pomoć policije. U području uslužnih djelatnosti na koje se primjenjuju odredbe Zakona o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti, gospodarski inspektori najčešće su utvrđivali obavljanje neregistrirane automehaničarske, autolakirerske, frizerske, kozmetičarske, pedikerske, krojačke, tapetarske, cvjećarske i bravarske djelatnosti, kao i djelatnosti piljenja drva, pružanja usluga informacijskog društva, upravljanja nekretninama. Najčešće se radilo o fizičkim osobama koje obavljanje djelatnosti nisu registrirale kod nadležnog tijela ili prijavile poreznim tijelima, te o pravnim osobama koje su obavljale djelatnost koja nije upisana u sudski ili drugi odgovarajući registar.

U razdoblju od 1. siječnja 2012. godine do 31. prosinca 2012. godine obavljeno je ukupno **2.163 nadzora** odredaba Zakona o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti, te je utvrđeno ukupno **589 povreda** odredaba toga Zakona.

Slijedom utvrđenih povreda Zakona o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti, tijekom 2012. godine bile su poduzete sljedeće zakonske mjere:

- nadležnim prekršajnim sudovima podnesena su **484 optužna prijedloga**,
- u **22 slučaja** u optužnim prijedlozima su bile predložene zaštitne mjere oduzimanja predmeta, **ukupne vrijednosti 93.323,00 kuna**, a u **1 slučaju** predložena je zaštitna mjera **zabrane obavljanja djelatnosti ili poslova**,
- donesena su **4 prekršajna naloga**, na temelju kojih je naplaćeno ukupno **25.000,00 kn** novčanih kazni,
- doneseno je **310 usmenih rješenja u zapisniku**, kojima je počiniteljima (fizičkim ili pravnim osobama) bilo zabranjeno obavljanje neregistriranih djelatnosti i **231 pisano rješenje**. Navedena usmena rješenja u zapisniku izvršena su pečačenjem objekta, djela objekta, pečačenjem opreme i uređaja ili na drugi pogodan način.

9.2.3. Rezultati inspekcijskih nadzora obavljanja prijevoza u cestovnom prometu

Za inspekcijske nadzore u kojima se provode kontrole primjene propisa kojima je uređeno obavljanje cestovnog prometa gospodarski inspektori su, prema Zakonu o prijevozu u cestovnom prometu („Narodne novine“, broj 178/04., 151/05., 111/06., 63/08., 124/09. i 91/10), te sukladno Zakonu o inspekciji cestovnog prometa i cesta („Narodne novine“, broj 77/99. i 55/11.) ovlašteni za provedbu nadzora odredbi tih Zakona koje se odnose na licencije za početak obavljanja djelatnosti, prodaju vozni karata, cjenike prijevoznika i obavljanje auto taksi prijevoza, te imaju ovlasti inspektora cestovnog prometa i cesta sukladno posebnom Zakonu.

U ovom području nadzora, kontrolirana je primjena odredbi Zakona o prijevozu u cestovnom prometu, te Zakona o inspekciji cestovnog prometa i cesta, koji su, u više navrata, provedeni u suradnji s djelatnicima MUP-a. Kontrolirani su subjekti koji obavljaju usluge auto taksija, prijevoza putnika i robe u cestovnom prometu u pogledu registracije djelatnosti, te obavljanja djelatnosti s licencijom odnosno dozvolom nadležnog tijela.

Gospodarski inspektori su obavili **1.302 inspekcijskih nadzora u kojima je kontrolirana primjena odredbi** tih Zakona, te je utvrđeno **183 povreda propisa** - obavljanje djelatnosti bez koncesije, licencije, obavljanje autotaksi prijevoza bez položenog ispita o poznavanju osnovnih podataka o objektima i znamenitostima na području na kojem obavlja prijevoz, zbog kojih su:

- podnesena **148** optužna prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka,
- doneseno je **6** prekršajnih naloga kojima su izrečene novčane kazne u iznosu od **185.000,00 kn**,
- doneseno je **67** rješenja, od čega:
 - **64** pisanih rješenja, i to: **40** o zabrani obavljanja djelatnosti i **24** o otklanjanju nedostataka, te
 - **3** usmenih rješenja u zapisniku o zabrani obavljanja djelatnosti,
- upravne mjere o zabrani obavljanja djelatnosti u 5 slučajeva izvršena su na drugi pogodan način.

9.2.4. Rezultati inspekcijskih nadzora iz područja Zakona o mjeriteljstvu

U inspekcijskim nadzorima gospodarski inspektori su kontrolirali primjenu odredbi Zakona o mjeriteljstvu („Narodne novine“, broj 163/03., 194/03. i 111/07.), u smislu uporabe u prometu zakonitih mjerila, oznaka na pakiranim proizvodima, nazivne količine punjenja predpakovina u prodajnim objektima, na tržnicama na malo, te na štandovima i klupama izvan tržnica na malo.

Ukupno je provedeno **9.985** kontrola primjene odredbi Zakona.

Utvrđeno je ukupno **593** povreda odredbi toga Zakona, zbog kojih je:

- doneseno **324** upravnih rješenja, i to:
 - rješenja o otklanjanju nedostataka,
 - **12** rješenja o zabrani uporabe mjerila, te 1 rješenje o zabrani stavljanja u promet predpakovina, budući da nedostaci utvrđeni inspekcijskim nadzorom nisu

otklonjeni,

- podneseno **203** optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnih postupaka i
- doneseno **139** prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od **88.400,00 kn**.

9.2.5. Rezultati inspekcijskih nadzora obavljanja komunalnih djelatnosti

U ovom području nadzora, gospodarski inspektori su kontrolirali primjenu odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 36/95., 70/97., 128/99., 57/00., 129/00., 59/01., 26/03. – pročišćeni tekst, 82/04., 178/04., 38/09., 79/09., 153/09., 49/11., 84/11., 90/11. i 144/12.), u najvećem broju slučajeva temeljem predstavki potrošača, kod subjekata koji obavljaju komunalne djelatnosti odlaganja komunalnog otpada, održavanje groblja i krematorija, prijevoz pokojnika, i dimnjačarske poslove. Manji broj slučajeva, odnosio se je na provedbe inspekcijskih nadzora u vezi s obavljanjem prijevoza putnika u javnom prometu, djelatnost tržnice na malo, održavanje čistoće, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, te održavanje nerazvrstanih cesta.

Karakteristika je svih postupaka da su bili pokretani zbog legaliteta obavljanja komunalnih usluga, te pitanja pravilnosti naplate komunalnih usluga.

Gospodarski inspektori obavili su **288 inspekcijskih nadzora** u kojima je provedeno **950 kontrola primjene propisa** iz područja komunalnih djelatnosti koje se odnose na poslovanje subjekata koji obavljaju komunalne usluge.

Utvrđena je **101** povreda propisa, zbog čega je:

- podnesen **71** optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka, u kojima je u **3** slučaja predloženo oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi u iznosu od **245.853,50 kn**,
- donesena su **3** prekršajna naloga kojima su izrečene novčane kazne u iznosu od **5.500,00 kn**, u kojima je u **1** slučaju predloženo oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi u iznosu od **200,00 kn**,
- naplaćena je jedna kazna na mjestu počinjenja prekršaja u iznosu od **1.000,00 kn**,
- doneseno je **29** upravnih rješenja (**17** pisanih i **12** usmenih u zapisniku) od kojih je između ostalih, doneseno **20** rješenja o zabrani obavljanja komunalne djelatnosti, **7** rješenja o vraćanju više naplaćenog iznosa od **96.659,15 kn**, **1** rješenje o otklanjanju nedostatka, te **1** rješenje o zabrani prometa proizvoda u iznosu od **400,00 kn**.

9.2.6. Rezultati inspekcijskih nadzora u području energetske djelatnosti

U području energetske djelatnosti gospodarski inspektori provodili su inspekcijske nadzore odredbi Zakona o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom („Narodne novine“, broj 42/05. i 20/10.), Zakona o tržištu električne energije („Narodne novine“, broj 177/04., 76/07., 152/08., 14/11. i 59/12.), Zakona o tržištu plina („Narodne novine“, broj 40/07., 152/08., 83/09., 91/11. i 114/11.) i Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata („Narodne novine“,

broj 57/06. i 18/11.), te Zakona o energiji („Narodne novine“, broj 68/01., 177/04., 76/07., 152/08., 127/10. i novog Zakon o energiji („Narodne novine“, broj 120/12.).

U provedenim inspekcijskim nadzorima, najčešće su obavljane kontrole subjekata koji obavljaju energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom i opskrbe električnom energijom temeljem predstavki potrošača zbog pitanja ispravnosti zaračunavanja troškova za isporučenu energiju.

Najčešća kršenja navedenih Zakona odnose se na obavljanje energetske djelatnosti bez registracije, bez energetske suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije i nepropisnu primjenu tarifnih sustava za opskrbu. U provedbi inspekcijskih nadzora u određenim predmetima je uspostavljena uža suradnja s navedenom Agencijom (HERA), naročito u dijelu koji se u pojedinim postupcima odnosio na pitanja razgraničenja stvarne nadležnosti za postupanje u određenom predmetu provedbe inspekcijskog nadzora.

U inspekcijskim nadzorima primjene propisa kod subjekata koji obavljaju određenu energetske djelatnosti provedeno je **154 inspekcijskih nadzora** u kojima je obavljeno **568 kontrola primjene odredbi** Zakona o energiji, Zakona o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom, Zakona o tržištu električne energije, Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata, Zakona o tržištu plina i pratećih propisa.

Obavljenim inspekcijskim nadzorima ukupno je utvrđeno **35 povreda propisa** koji uređuju ovo područje, zbog čega su poduzete sljedeće mjere:

- podneseno je **19** optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka,
- doneseno je **8** upravnih rješenja (**3** rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti bez energetske dozvole nadležne Agencije, **4** rješenja o otklanjanju nedostataka i **1** rješenje o vraćanju više naplaćenog iznosa od **2.427,29 kn**).

9.2.7. Rezultati inspekcijskih nadzora iz područja posredovanja u prometu nekretnina

U ovom području nadzora, kontrolirana je primjena odredbi Zakona o posredovanju u prometu nekretnina („Narodne novine“, broj 107/07. i 144/12.) kod pravnih osoba i obrtnika registriranih za posredovanje u prometu nekretnina, kao i drugih osoba temeljem predstavki, koje za obavljanje te djelatnosti nisu bile ovlaštene.

Ukupno je provedeno **237** kontrola primjene odredbi Zakona.

Utvrđeno je ukupno **38** povreda odredbi toga Zakona, zbog kojih je:

- doneseno **13** upravnih rješenja (**7** rješenja o zabrani rada i **6** rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka),
- podneseno **25** optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnih postupaka i
- donesena su **2** prekršajna naloga u ukupnom iznosu od **30.100,00 kn**.

9.2.8. Rezultati inspekcijskih nadzora iz područja Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji

Kontrolirana je primjena odredbi Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji („Narodne novine“, broj 137/10. i 76/12.) u pogledu plaćanja mjesečne pristojbe, odnosno odredbe koje se odnose na prijavu prijamnika koji se koristi.

Ukupno je obavljeno **3.315** kontrola primjene odredbi tog Zakona

Utvrđeno je ukupno **149** kršenja odredbi toga Zakona u smislu neprijavljivanja prijamnika zbog kojih je:

- podneseno **83** optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnih postupaka i
- doneseno je **66** prekršajnih naloga kojima su izrečene novčane kazne zbog prekršaja u ukupnom iznosu od **102.000,00 kn**.

9.2.9. Zaštita potrošača

Inspekcijski nadzori gospodarskih inspektora i u 2012. godini kontinuirano su se provodili radi zaštite ekonomskih interesa potrošača, te zaštite sigurnosti i zdravlja potrošača.

U pogledu zaštite ekonomskih interesa potrošača kontrolirane su primjene odredbi Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09. – ispr., 133/09. i 78/12.), Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 75/09., 112/12.) i drugih propisa kojima je uređeno područje zaštite prava potrošača.

Inspekcijski nadzori u kojima je provjeravana sigurnost proizvoda usmjereni su na one kategorije proizvoda koji mogu predstavljati rizik za sigurnost i zdravlje potrošača, a pri tome su korišteni različiti izvori informacija kao što su prigovori potrošača, informacije dostupne putem RAPEX sustava, izvješća o ispitivanju proizvoda, obavijesti zaprimljene od gospodarskih subjekata o povlačenju proizvoda stavljenih na tržište i dr. Kako bi se potrošačima omogućila dostupnost na tržištu sigurnih proizvoda, kroz provjere sigurnosti i sukladnosti s propisanim zahtjevima proizvoda stavljenih na tržište, nadzirane su primjene Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti („Narodne novine“, br. 20/10.), Zakona o općoj sigurnosti proizvoda („Narodne novine“, broj 30/09. i 139/10.), Zakona o građevnim proizvodima („Narodne novine“, broj 86/08.), Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 130/11.), Zakona o energiji („Narodne novine“, broj 120/12.) i niza podzakonskih propisa koji uređuju tehničke i opće sigurnosne zahtjeve koje proizvodi moraju zadovoljiti da bi bili stavljeni na tržište.

U slučajevima kada je utvrđeno da proizvodi stavljeni na tržište predstavljaju rizik za sigurnost i zdravlje potrošača, inspektori su sukladno svojim ovlastima poduzimali odgovarajuće upravne mjere, uključujući i povlačenje proizvoda s tržišta Republike Hrvatske kao i zabranu stavljanja na tržište Republike Hrvatske.

Kako bi se informirala javnost o proizvodima koji su opasni za zdravlje i sigurnost potrošača, Inspektorat je i tijekom 2012. godine nastavio, putem svoje web stranice, s objavom obavijesti o dragovoljnim mjerama i mjerama poduzetim od strane Inspektorata o povlačenju opasnih proizvoda s tržišta Republike Hrvatske i njihovom povratu od potrošača. Nastavno na navedeno, u predstojećem razdoblju predviđen je nastavak aktivnosti u pogledu jačanja informiranosti

potrošača o opasnim proizvodima putem web stranica Inspektorata (<http://www.inspektorat.hr/opasni-proizvodi/>) kao i na drugi pogodan način.

Uredbom o sustavu brze razmjene službenih obavijesti o proizvodima koji predstavljaju rizik za zdravlje i sigurnost potrošača („Narodne novine“, broj 39/09.), koja će se primjenjivati od ulaska RH u EU, Inspektorat je određen kao Nacionalna kontakt točka za RAPEX sustav. U vezi s tim, i tijekom 2012. godine provodile su se pripremne aktivnosti vezano za pristupanje RH navedenom sustavu, kako bi se ulaskom u EU postigla potpuna spremnost za primjenu navedenog sustava. Inspektorat će na taj način biti povezan s nacionalnim kontaktnim točkama u ostalim državama članicama, te će sve informacije zaprimljene od Europske komisije o opasnim proizvodima prosljeđivati drugim nadležnim tijelima u Hrvatskoj. Uz primjenu navedenog sustava, Inspektorat je koordinator za ICSMS sustav, koji se koristi za razmjenu informacija na nacionalnoj razini između tijela za nadzor nad tržištem, a koji se primjenjuje vezano za obvezu EK iz članka 23. Uredbe EZ 765/2008. Korištenjem navedenih sustava, bit će jedan od korisnih alata pri planiranju i provođenju aktivnosti nadzora nad tržištem.

Radi što bolje zaštite potrošača, Inspektorat aktivno surađuje s drugim sudionicima uključenim u provedbu sustava zaštite potrošača kao što su Ministarstvo gospodarstva (nadležno za oblikovanje i koordinaciju ukupne politike zaštite potrošača), te udrugama i savjetovalištima za zaštitu potrošača (pružaju savjete potrošačima, provode edukaciju i informiraju potrošače o njihovim pravima, obvezama i karakterističnim pojavama na tržištu).

Kroz primjenu odredbi Zakona o hrani („Narodne novine“, broj 46/07., 84/08., 155/08. i 55/11.) i dr. propisa o hrani u inspekcijskim nadzorima kontrolirano je označavanje i kakvoća hrane, te primjena propisa o hrani od strane subjekata u poslovanju s hranom i hranom za životinje koji istu stavljaju na tržište. Cilj navedenih inspekcijskih nadzora je zaštita ekonomskih interesa i zdravlja potrošača, odnosno davanje potrošačima osnovnih informacija o hrani na temelju kojih će oni u potpunosti biti informirani o hrani koju kupuju i pružiti im na taj način mogućnost svjesnog izbora hrane.

Potrebno je naglasiti da je Inspektorat jedna od Kontakt točki (KT DI) Nacionalnog sustava brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (HR RASFF sustav). Navedeni sustav osigurava kontinuiranu komunikaciju između tijela i institucija uključenih u taj sustav, odnosno osigurava neposredan protok informacija i obavijesti između NKT i KT, osoba ovlaštenih za provođenje službenih kontrola te brzo i učinkovito poduzimanje potrebnih mjera i/ili aktivnosti. Kao Nacionalna kontakt točka (NKT) u HR RASFF sustavu određeno je Ministarstvo poljoprivrede, Uprava sigurnosti hrane i fitosanitarne politike, koje koordinira i upravlja radom HR RASFF sustava.

9.2.9.1. Zaštita ekonomskih interesa potrošača

Kako bi se postigla što bolja zaštita ekonomskih interesa potrošača pri kupnji proizvoda i usluga, gospodarski inspektori Inspektorata kontinuirano su provodili inspekcijske nadzore nad poslovanjem trgovaca u pogledu primjene odredbi Zakona o zaštiti potrošača i drugih propisa kojima je regulirano navedeno područje. Ovdje valja naglasiti da su nadzori provedeni proaktivno, na temelju Godišnjeg plana rada i reaktivno po predstavkama potrošača, udruga za zaštitu potrošača, drugih tijela i sl.

Sukladno Godišnjem planu rada nadzorima je obuhvaćen znatan broj trgovaca, odnosno pružatelja usluga na cijelom teritoriju Republike Hrvatske, a sve u cilju zaštite osnovnih prava potrošača pri kupnji proizvoda i usluga, kao i pri drugim oblicima stjecanja proizvoda i usluga na tržištu.

U inspekcijskim nadzorima, gospodarski inspektori su prateći stanje na tržištu nadzirali primjenu propisa pri prodaji proizvoda i pružanju usluga uključujući i prodaju proizvoda i usluga izvan poslovnih prostorija trgovaca, odnosno putem sredstava daljinske komunikacije, kao i prodaju javnih usluga, odnosno obračun cijena i naplatu javnih usluga. Nadzirano je i poštivanje prava potrošača s osnove materijalnog nedostatka na proizvodu, odnosno jamstva, kao i isticanje uvjeta prodaje, ispravnost oglašavanja, obračuna i naplate proizvoda i usluga na raznim „akcijama“ te poslovna praksa trgovaca u odnosu na potrošače.

Nadalje, potrošači su u svojim predstavkama, podnesenim putem Centralnog informacijskog sustava za zaštitu potrošača (CISZP) kao i drugim sredstvima komunikacije ukazivali na karakteristične pojave na tržištu, prema kojima su gospodarski inspektori usmjerili pozornost provodeći nadzore. Navedenim sustavom jača se suradnja između Ministarstva gospodarstva kao nositelja zakonodavnih aktivnosti u području zaštite potrošača, Inspektorata kao nadležnog provedbenog tijela i Savjetovališta za zaštitu potrošača.

Povrede odredbi Zakona o zaštiti potrošača od strane trgovaca uglavnom su se odnosile na:

- neispunjenje ugovora sklopljenih s potrošačem,
- povrede prava potrošača pri kupnji proizvoda/usluge s materijalnim nedostatkom,
- povrede prava potrošača s osnova jamstva,
- neisticanje obavijesti o načinu podnošenja pisanih prigovora,
- neodgovaranje na pisani prigovor potrošača,
- ne vođenje pisane evidencije prigovora potrošača,
- nepropisno isticanje obavijesti o proizvodu,
- nepropisno isticanje maloprodajne cijene i cijene za jedinicu mjere,
- nepridržavanje istaknute maloprodajne cijene i uvjeta prodaje,
- nepoštenu poslovnu praksu trgovca,
- neuručivanje potrošačima pisane obavijesti o pravu na raskid ugovora odnosno potvrde prethodne obavijesti u slučaju ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija trgovca, odnosno ugovora sklopljenih na daljinu.

Najčešće povrede odredbi Zakona o zaštiti potrošača pri pružanju usluga odnosile su se na neispostavljanje ponude i radnog naloga za usluge popravaka i održavanja proizvoda čija je vrijednost veća od 500,00 kuna, te proširenje radnog naloga od strane trgovca bez suglasnosti potrošača.

Potrošači su u svojim predstavkama najčešće ukazivali na neispunjenje sklopljenih ugovora, povrede prava s osnova danog jamstva i prava s osnova materijalnog nedostatka na proizvodu ili usluzi, nepridržavanje istaknute maloprodajne cijene proizvoda, odnosno usluga, te nemogućnost raskida ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija trgovca, odnosno ugovora sklopljenih na daljinu.

U 2012. godini ukupno je obavljeno 34.036 kontrola nad primjenom odredbi Zakona o zaštiti potrošača, od čega 29.296 redovnih kontrola, 1.323 kontrola po ciljanim akcijama, te 3.417 kontrola temeljem predstavki potrošača.

Od 3.417 predstavki potrošača, 547 ih je zaprimljeno putem Centralnog informacijskog sustava za zaštitu potrošača (CISZP).

U inspekcijskim nadzorima sveukupno su utvrđene 4.843 povrede odredbi Zakona o zaštiti potrošača, zbog čega je donijeto 643 rješenja (usmenih i pisanih). Od toga su donijeta 54 pisana rješenja o otklanjanju nedostataka, 37 pisanih rješenja o zabrani prometa robe i 142 pisana rješenja o vraćanju više naplaćenog iznosa u ukupnom iznosu od 660.495,81 kn.

U 3417 inspekcijskih nadzora obavljenih po predstavkama potrošača, utvrđene su 984 povrede odredbi Zakona o zaštiti potrošača, iz čega proizlazi da je 29 % predstavki potrošača bilo opravdano.

Zbog utvrđenih povreda propisa poduzete su i prekršajne mjere. Tako je podneseno 2.457 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka, te je donesen 21 prekršajni nalog kojima su izrečene novčane kazne u iznosu od 164.200,00 kn.

Nadalje, radi zaštite potrošača i javnog interesa u 2012. godini obavljeno je 149 kontrola nad primjenom odredbi Zakona o potrošačkom kreditiranju, od čega 91 redovna kontrola i 58 kontrola po predstavkama potrošača. U inspekcijskim nadzorima utvrđeno je 7 povreda odredbi navedenog Zakona, te je podneseno 6 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka. U 58 inspekcijskih nadzora obavljenih po predstavkama potrošača, utvrđene su 3 povrede odredbi Zakona o potrošačkom kreditiranju

9.2.9.2. Zaštita zdravlja i sigurnosti potrošača

Zaštita potrošača s aspekta sigurnosti i sukladnosti proizvoda koji su stavljeni na tržište Republike Hrvatske planirana je kroz inspekcijske nadzore provjere sigurnosnih zahtjeva, postupaka ispitivanja i ocjene sukladnosti s propisanim zahtjevima, postojanja propisane dokumentacije (potvrde o sukladnosti, izjave o sukladnosti, upute za uporabu, upute za sklapanje i održavanje, obavijesti i upozorenja o rizicima i dr.), načinima pakiranja i označavanja propisanim oznakama, pravima i obvezama pravnih i fizičkih osoba koje tehničke proizvode stavljaju na tržište; pravodobnosti obavješćivanja o opasnostima koje proizvodi mogu predstavljati, nadzor nad primjenom zakona i propisa u području prometa i kakvoće drugih prehrambenih proizvoda.

Inspekcijski nadzori obavljani su temeljem ciljanih nadzora i to na dva načina: administrativnim načinom (provjerom propisane dokumentacije za proizvode) i uzimanjem uzoraka. Također, posredstvom predstavništva, odvjetničkih društava odnosno proizvođača, dobivene su obavijesti o dragovoljnom postupanju, poduzimanju mjera za povlačenje s tržišta ukupno 2 opasna proizvoda, a na tržištu Republike Hrvatske otkriveno je 38 opasnih proizvoda.

Ukupno je obavljeno **8.531 kontrola** primjene propisa u području prometa tehničkih proizvoda, za utvrđene prekršaje podneseno je **309 optužnih prijedloga** i prekršajnih naloga, te doneseno **622 upravna rješenja** o otklanjanju nedostataka odnosno o zabrani prometa nesukladnih proizvoda u vrijednosti od 7.929.429,13 kn. U nastavku se daje pregled kontrola prema grupama proizvoda.

▪ Aerosolni raspršivači

Ukupno je obavljeno 440 kontrola označavanja i provjera sukladnosti aerosolnih raspršivača sukladno odredbama Pravilnika o aerosolnim raspršivačima („Narodne novine“, broj 83/10.) donesenog na temelju Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti. Utvrđeno je 176 povreda propisa, te su na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima izrečene mjere o otklanjanju nedostataka za 4.129 proizvoda u vrijednosti od 107.909,73 kn.

▪ **Kristalno staklo**

Ukupno je obavljeno 4 kontrole označavanja i provjere sukladnosti proizvoda od kristalnog stakla sukladno odredbama Pravilnika za proizvode od kristalnog stakla („Narodne novine“, broj 135/05. i 32/09.) donesenog na temelju Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti.

▪ **Tekstil i obuće**

Ukupno je obavljeno 4.396 kontrola označavanja tekstila i obuće sukladno odredbama Pravilnika o sirovinskom sastavu i nazivima tekstila („Narodne novine“, broj 41/10.) i Pravilnika o označavanju materijala glavnih dijelova obuće namijenjene prodaji potrošaču („Narodne novine“, broj 41/10.), Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti i Zakona o zaštiti potrošača.

Za provjeru naznačenog sastava tekstilnog vlakna uzeto je u svrhu ispitivanja 162 uzorka tekstilnih proizvoda i 9 uzoraka obuće. Sukladnih tekstilnih proizvoda uzetih na ispitivanje bilo je 19, a kod obuće svega 1 uzorak obuće.

Zbog utvrđenih povreda propisa, te na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima izrečene su mjere o otklanjanju nedostataka za 27.174 proizvoda u vrijednosti od 2.126.888,28 kn.

Najveći broj prekršaja (nepropisno označavanje sastava vlakna i naziva vlakna, neoznačavanje obuće propisanim podacima i piktogramima) utvrđen je za uvozne proizvode iz Kine, Tajlanda i Bangladeša.

▪ **Električna i druga tehnička oprema**

Obavljeno je 977 kontrola provjere sukladnosti električne opreme u kojima je provjeravano da li električna oprema, odnosno domaći i uvozni proizvodi imaju prema propisanim tehničkim zahtjevima priložene isprave o sukladnosti i jesu li označeni oznakom sukladnosti prije stavljanja na tržište, sukladno:

- Pravilniku o električnoj opremi namijenjenoj za uporabu unutar određenih naponskih granica („Narodne novine“, broj 41/10.) temeljem Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti,
- Pravilniku o elektromagnetskoj kompatibilnosti („Narodne novine“, broj 23/11.) temeljem Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti i
- Pravilniku o iskazivanju potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda, povezanih s energijom, pomoću oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu („Narodne novine“, broj 101/11.) temeljem Zakona o energiji.

Nadalje, obuhvaćene su i kontrole ispunjavanja propisanih zahtjeva nad prometom električnih kućanskih uređaja i nad prometom božićnih svjetlosnih lanaca. Na provjeru sukladnosti s propisanim tehničkim zahtjevima uzeto je za ispitivanje 36 uzoraka električne opreme. Ispitivanjem je utvrđeno da 9 uzoraka zadovoljava propisane zahtjeve, dok je za 27 uzoraka utvrđeno da ne zadovoljavaju propisane zahtjeve. Na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima izrečene su mjere o otklanjanju nedostataka i zabrani stavljanja proizvoda na tržište i to za 12.793 proizvoda u vrijednosti od 5.032.657,20 kn.

S obzirom na vrstu uzorkovanih proizvoda koji nisu udovoljavali sigurnosnim zahtjevima, sljedeći proizvodi su proglašeni opasnim proizvodima: ventilator (2 samostojeća ventilatora) i mini štednjak.

Razlozi zbog kojih su navedeni proizvodi proglašeni opasnim su sljedeći:

- ventilator – zbog opasnosti po sigurnost potrošača (nesukladnosti vezane za stabilnost i mehaničke rizike, te unutarnje ožičenje proizvoda) donesene su mjere zabrane stavljanja proizvoda na tržište RH kao i mjera povlačenja s tržišta RH,
- mini štednjak – iz razloga što proizvod nije bio propisano označen, te su utvrđene nesukladnosti vezane za zagrijavanje i izvedbe uzemljenja proizvoda - donesene su mjere zabrane stavljanja proizvoda na tržište RH kao i mjera povlačenja s tržišta RH.

Na Internet stranicama Inspektorata (link: <http://www.inspektorat.hr/opasni-proizvodi/>) u 2012. godini objavljeni su sljedeći proizvodi: kućno kino i aktivni zvučnički sustav; proizvođača iz Irske čije je predstavništvo tvrtke u Republici Hrvatskoj obavijestilo Inspektorat o navedenom opasnom proizvodu.

Korištenjem navedenih uređaja na mjestima na kojima je napon u zidnim utičnicama 220 V ili više, jedna komponenta može prestati raditi i može doći do izbijanja požara.

Ova objava o opasnom proizvodu pružila je potrošačima informaciju o mogućem riziku od požara i mogućnost vraćanja proizvoda trgovcu ili zamjena za ispravan proizvod.

Nadalje, na Internet stranicama objavljena su 2 proizvoda rasvjetnih božićnih lanaca koji nisu zadovoljili sigurnosne zahtjeve propisane normom HRN EN 60598-2-20:2008, a Inspektorat je donio mjeru povlačenja s tržišta RH i mjeru zabrane stavljanja na tržište RH.

▪ **Plinski aparati**

Obavljeno je 85 kontrola primjene propisa kojima su propisani zahtjevi koje plinski aparati moraju ispunjavati prije stavljanja na tržište sukladno Pravilniku za plinske aparate („Narodne novine“, broj 55/10.).

Utvrđeno je 9 povreda propisa (bez oznake sukladnosti, bez uputa za korisnike ili instalatere, bez izjave o sukladnosti, bez potvrde o sukladnosti i dr.) te su na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima izrečene mjere o otklanjanju nedostataka za 88 proizvoda u vrijednosti od 327.226,53 kn.

▪ **Strojevi**

Obavljeno je 74 kontrole primjene propisa kojima se propisuju zahtjevi koje strojevi moraju ispunjavati prije stavljanja na tržište sukladno Pravilniku o sigurnosti strojeva („Narodne novine“, broj 28/11.).

Utvrđeno je 34 povrede propisa te su na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima izrečene mjere o otklanjanju nedostataka za 249 proizvoda u vrijednosti od 497.543,00 kn.

▪ ***Namještaj, dječja oprema i odjeća, bicikli i ljestvičaste stolice***

Obavljeno je 1 033 kontrole kod uvoznika i distributera - trgovaca u vezi stavljanja na tržište, ispitivanja sigurnosti i označavanja namještaja, dječje opreme i odjeće.

Utvrđeno je 188 povreda propisa, te su na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima izrečene mjere o otklanjanju nedostataka i zabrani stavljanja na tržište nesigurnih proizvoda u vrijednosti od 1.432.538,66 kn.

Na provjeru sigurnosti u vezi s propisanim sigurnosnim zahtjevima uzeto je 24 uzorka, od kojih je jedan bio sukladan, i to dječja sjedalica koja se montira na stol, odnosno udovoljavao je sigurnosnim zahtjevima.

Od namještaja i dječje opreme uzorkovano je 6 visokih stolica za hranjenje, 2 kreveta na kat, 1 dječji krevetić i 1 dječja kolica.

Uzorkovano je 6 dječjih bicikla, a dobivena su izvješća o ispitivanju pokazala - da svi uzeti uzorci bicikla ne zadovoljavaju sigurnosne zahtjeve propisane normom HRN EN 14765:2008.

Nadalje, uzorkovano je 8 ljestvičastih stolica od kojih nijedan uzorak nije zadovoljio sigurnosne zahtjeve propisane normom HRN EN 14183:2008.

S obzirom na vrstu proizvoda koji nisu udovoljavali sigurnosnim zahtjevima, a proglašeni su opasnim proizvodima i objavljeni su na Internet stranicama Inspektorata ističu se:

- namještaj i dječja oprema (5 proizvoda – ogradica, kolica, krevet, visoka stolica, krevet na kat),
- dječja odjeća i obuća (10 proizvoda – majice, trenirke, jakna, hlače, haljina),
- imitacija hrane (6 proizvoda – ukrasne gumice, korektor),
- dječji bicikli (8 proizvoda),
- aluminijske ljestve (5 proizvoda).

▪ ***Građevni proizvodi***

Obavljeno je 294 kontrole primjene propisa kojima se propisuju zahtjevi koje građevni proizvodi moraju ispunjavati prije stavljanja na tržište sukladno odredbama Zakona o građevnim proizvodima („Narodne novine“, broj 86/08. i 25/13.), Pravilnika o ocjenjivanju sukladnosti, ispravama o sukladnosti i označavanju građevnih proizvoda („Narodne novine“, broj 103/08., 147/09., 87/10. i 129/11.).

Utvrđeno je 95 povreda propisa, zbog čega je donijeto 46 rješenja. Od toga je doneseno 30 pisanih rješenja o zabrani prometa za 18.378 nesukladnih građevnih proizvoda u vrijednosti od 1.543.016,89 kn, te 13 pisanih rješenja o otklanjanju nedostataka i jedno usmeno rješenje o zabrani prodaje građevnih proizvoda. Zbog utvrđenih povreda propisa poduzete su i prekršajne mjere, te su podnijeta 62 optužna prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka.

▪ ***Osobna zaštitna oprema***

Obavljeno je 560 kontrola primjene propisa kojima se propisuju uvjeti za stavljanje na tržište osobne zaštitne opreme - opreme za zaštitu od utapanja, opreme za zaštitu ruku i nogu (zaštitnih rukavica i radnih cipela), reflektirajuće odjeće, sunčanih naočala. U nadzorima je kontrolirano jesu li proizvodi propisno označeni i imaju li upute za uporabu temeljem odredbi Pravilnika o stavljanju na tržište osobne zaštitne opreme („Narodne novine“, broj 89/10.).

Temeljem utvrđenih činjenica u inspekcijskim nadzorima utvrđeno je 177 povreda propisa, te su izrečene mjere o otklanjanju nedostataka za 4.940 proizvoda u vrijednosti od 365.414,38 kn.

▪ ***Tekuća naftna goriva***

Obavljeno je 270 kontrola kakvoće i označavanja tekućih naftnih goriva sukladno odredbama Uredbe o kakvoći tekućih naftnih goriva („Narodne novine“, broj 33/11.) donesene temeljem Zakona o zaštiti zraka. Na benzinskim postajama uzorkovano je 8 uzoraka benzinskog i dizelskog goriva od kojih 1 uzorak benzinskog goriva nije odgovarao propisanim graničnim vrijednostima. U 1,6 % slučajeva predmetna goriva nisu bila propisno označena, te je zbog utvrđenih nepravilnosti podnijeto 6 optužnih prijedloga prekršajnim sudovima.

▪ ***Hlapivi organski spojevi u određenim bojama i lakovima i proizvodima za završnu obradu vozila***

Obavljeno je 209 kontrola kakvoće i označavanja graničnih vrijednosti sadržaja hlapivih organskih spojeva sukladno odredbama Uredbe o graničnim vrijednostima sadržaja hlapivih organskih spojeva u određenim bojama i lakovima i proizvodima za završnu obradu vozila („Narodne novine“, broj 94/07.) donesene temeljem Zakona o zaštiti zraka. U 2,8 % slučajeva premetni hlapivi organski spojevi nisu bili propisno označeni, te je zbog utvrđenih nepravilnosti podnijeto 6 optužnih prijedloga prekršajnim sudovima

▪ ***Dostupnosti podataka o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisiji CO₂ novih osobnih automobila***

Obavljene su 34 kontrole primjene Pravilnika o dostupnosti podataka o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisiji CO₂ novih osobnih automobila („Narodne novine“, broj 120/07.) kojim se propisuje označavanje, sadržaj podataka i način informiranja potrošača o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisiji CO₂ novih osobnih automobila. U nadzorima je kontrolirano jesu li novi automobili propisno označeni, postoji li vodič o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisiji CO₂. Temeljem utvrđenih činjenica u inspekcijskim nadzorima nisu utvrđene povrede propisa.

Tablica 11. – Opasni proizvodi objavljeni na web stranici Inspektorata u 2012. godini

1.	TEKSTILNI PROIZVODI	10
2.	ELEKTRIČNA I DRUGA AUDIOVIZUALNA OPREMA	4
3.	NAMJEŠTAJ I DJEČJA OPREMA	6

4.	DJEČJI BIKIKLI ²	8
5.	LJESTVE	5
6.	OPASNA IMITACIJA HRANE	6
UKUPNO		39

9.2.9.3. Rezultati kontrole kakvoće hrane

U području nadzora kakvoće hrane, hrane za životinje, te vina i drugih proizvoda od grožđa i vina i voćnih vina kontrolirane su primjene odredbi Zakona o hrani („Narodne novine“, broj 46/07., 84/08., 155/08. i 55/11.), Zakona o vinu („Narodne novine“, broj 96/03., 25/09., 22/11. i 55/11.), Zakona o stočarstvu („Narodne novine“, broj 70/97., 36/98., 151/03. i 132/06.), Zakona o morskom ribarstvu („Narodne novine“, broj 56/10., 127/10. i 55/11.), Zakona o strukturnoj potpori i uređenju tržišta u ribarstvu („Narodne novine“, broj 153/09.), Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda („Narodne novine“, broj 149/09., 22/11. i 120/12.) i Zakona o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda („Narodne novine“, broj 139/10.). U nadzorima poslovanja pravnih i fizičkih subjekata koji predmetne proizvode stavljaju na tržište obavljeno je **17.648 kontrola primjene propisa** u vezi označavanja i kakvoće istih od čega u 7,1 % slučajeva proizvodi nisu bili propisno označeni, odnosno nisu odgovarali propisanim zahtjevima kakvoće. Zbog utvrđenih nepravilnosti poduzete su sljedeće mjere:

- doneseno je 112 rješenja o zabrani stavljanja na tržište nepropisno označene hrane/hrane koja nije odgovarala propisanim zahtjevima kakvoće,
- podneseno je 900 optužnih prijedloga,
- zabranjen je promet proizvoda u vrijednosti 310.227,75 kn,
- predloženo je šest zaštitnih mjera oduzimanja proizvoda u vrijednosti 228.812,21 kn,
- podneseno je 18 prekršajnih naloga i 2 obvezna prekršajna naloga, sveukupno u iznosu od 57.400,00 kn,
- uzorkovano je 54 uzorka hrane od kojih 9 (16,7 %) uzoraka nije odgovaralo propisanim zahtjevima kakvoće.

U nastavku se daje prikaz rezultata kontrole označavanja i kakvoće sljedećih prehrambenih proizvoda, a isti se odnosi na navedene kontrole s utvrđenim najvećim brojem povreda propisa.

▪ *Meso i proizvodi od mesa*

Tijekom 2012. godine obavljeno je 2.813 kontrola označavanja govedih i svinjskih trupova i polovica, svinjskog, goveđeg, telećeg, junećeg mesa te mesa peradi i divljači i proizvoda od mesa sukladno odredbama Zakona o hrani („Narodne novine“, broj 46/07., 84/08., 155/08. i 55/11.), Pravilnika o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane („Narodne novine“, broj 63/11. i 79/11.), Pravilnika o kakvoći govedih trupova i polovica („Narodne novine“, broj 02/09. i 68/09.), Pravilnika o kakvoći svinjskih trupova i polovica („Narodne novine“, broj 02/09. i 144/10. i 3/11.), Pravilnika o označavanju goveđeg mesa („Narodne novine“, broj 52/10.),

² Dva proizvoda iz grupe proizvoda Dječji bicikli uzorkovana su u 2011. godini, ali je inspekcijski postupak završen u 2012. godini.

Pravilnika o proizvodima od mesa („Narodne novine“, broj 1/07.) i Pravilnika o mesnim proizvodima („Narodne novine“, broj 131/12.).

Od navedenog broja kontrola u 3,0 % slučajeva proizvodi nisu bili propisno označeni, te je zbog utvrđenih nepravilnosti doneseno 19 rješenja o zabrani stavljanja na tržište tih proizvoda i 6 prekršajnih naloga, a nadležnim prekršajnim sudovima podneseno je 79 optužnih prijedloga.

U kontroli kakvoće proizvoda od mesa uzorkovano je 25 uzoraka kobasica, a sukladno analitičkom izvješću službenih laboratorija utvrđeno je da samo 1 uzorak kranjske kobasice ne odgovara propisanim zahtjevima kakvoće i to u pogledu količine bjelančevina za koju je utvrđeno da je manja od propisane vrijednosti.

▪ ***Mlijeko i proizvodi od mlijeka***

Sukladno Godišnjem planu rada obavljene su kontrole označavanja mlijeka i proizvoda od mlijeka prema odredbama Zakona o hrani („Narodne novine“, broj 46/07., 84/08., 155/08. i 55/11.), Pravilnika o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane („Narodne novine“, broj 63/11. i 79/11.), Pravilnika o mlijeku i mliječnim proizvodima („Narodne novine“, broj 20/09.) i Pravilnika o sirevima i proizvodima od sireva („Narodne novine“, broj 20/09.).

Ukupno su obavljene 934 kontrole označavanja predmetnih proizvoda od čega u 5,0 % slučajeva proizvodi nisu bili propisno označeni te je zbog utvrđenih nepravilnosti nadležnim prekršajnim sudovima podnijeto 47 optužnih prijedloga.

Analiza 1 uzorkovanog fermentiranog mlijeka pokazala je da isti zadovoljava propisane zahtjeve kakvoće, a analiza 8 uzorkovanih uzoraka sira pokazala je da 2 uzorka ne ispunjavaju propisane zahtjeve kakvoće. Rezultati analize uzoraka sira su pokazali da je udio mliječne masti u suhoj tvari uzoraka sira različit u odnosu na propisane vrijednosti za te vrste sireva.

▪ ***Med i drugi pčelinji proizvodi***

Gospodarski inspektori Inspektorata obavili su 529 službenih kontrola označavanja i kakvoće meda sukladno odredbama Zakona o hrani („Narodne novine“, broj 46/07., 84/08., 155/08. i 55/11.), Pravilnika o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane („Narodne novine“, broj 63/11. i 79/11.), Pravilnika o medu („Narodne novine“, broj 93/09.) i Pravilnika o kakvoći uniflornog meda („Narodne novine“, broj 122/09.), a zbog utvrđenih nepravilnosti doneseno je 10 rješenja kojima je zabranjeno stavljanje na tržište meda, te je nadležnim prekršajnim sudovima podneseno 26 optužnih prijedloga.

Uzorkovano je 18 uzoraka meda, a sukladno analitičkim izvješćima službenih laboratorija utvrđeno je da 4 uzorka ne odgovaraju propisanim zahtjevima kakvoće. Rezultati analize pokazali su da je u tim uzorcima utvrđen niži sadržaj peludnih zrnaca bagrema, lipe, kadulje i kestena u odnosu na propisane vrijednosti. Također, za 3 uzorka, koja nisu odgovarala propisanim zahtjevima kakvoće, utvrđena su i odstupanja u aktivnosti diastaze i količini hidroksimetilfurfurala (HMF), kao parametrima svježine i termičke obrade meda, u odnosu na propisane vrijednosti.

▪ ***Voćni džemovi, želei, marmelade, pekmez i zaslađeni kesten pire***

Tijekom 2012. godine obavljeno je ukupno 495 kontrola označavanja i kakvoće voćnih džemova, želea, marmelada, pekmeza i zaslađenog kesten pirea sukladno odredbama Zakona o

hrani („Narodne novine“, broj 46/07., 84/08., 155/08. i 55/11.), Pravilnika o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane („Narodne novine“, broj 63/11. i 79/11.) i Pravilnika o voćnim džemovima, želeima, marmeladama, pekmezu te zaslađenom kesten pireu („Narodne novine“, broj 76/06.), a tijekom provedenih kontrola zbog utvrđenih nepravilnosti podnijeto je 5 optužnih prijedloga nadležnim prekršajnim sudovima.

Analiza 2 uzorka predmetnih proizvoda, u ovlaštenim službenim laboratorijima, pokazala je da isti ne udovoljavaju propisane zahtjeve kakvoće, odnosno sadržavali su alergeni sumporni dioksid koji nije bio označen na proizvodima.

▪ ***Ribe, glavonošci, školjkaši i njihovi proizvodi***

U sklopu planiranih redovnih službenih kontrola tijekom 2012. godine, kao i temeljem zahtjeva Ministarstva poljoprivrede, obavljene su kontrole označavanja riba, rakova, glavonožaca, školjkaša i njihovih proizvoda na tržištu sukladno odredbama Zakona o hrani („Narodne novine“, broj 46/07., 84/08., 155/08. i 55/11.), Zakona o morskom ribarstvu („Narodne novine“, broj 56/10., 127/10. i 55/11.), Zakona o slatkovodnom ribarstvu („Narodne novine“, broj 106/01., 7/03., 174/04. i 49/05. – pročišćeni tekst), Zakona o strukturnoj potpori i uređenju tržišta u ribarstvu („Narodne novine“, broj 153/09.), Naredbe o zaštiti riba i drugih morskih organizama („Narodne novine“, broj 63/10., 68/10., 145/10., 18/12. i 29/12.), Pravilnika o kvaliteti riba, rakova, školjkaša, morskih ježeva, žaba, kornjača, puževa i njihovih proizvoda („Narodne novine“, broj 53/91. i 96/97.) i Pravilnika o tržišnim standardima određenih proizvoda ribarstva („Narodne novine“, broj 37/10.).

Obavljeno je ukupno 787 kontrola označavanja predmetnih proizvoda od čega u 4,1 % slučajeva proizvodi nisu bili propisno označeni, te je zbog utvrđenih nepravilnosti nadležnim prekršajnim sudovima podneseno 27 optužnih prijedloga, a doneseno je i 5 prekršajnih naloga.

▪ ***Proizvodi slični čokoladi, krem proizvodi, bombonski proizvodi, keksi i keksima srodni proizvodi, kakao i čokoladni proizvodi***

Tijekom 2012. godine obavljeno je 676 kontrola označavanja proizvoda sličnih čokoladi, krem proizvoda, bombonskih proizvoda, keksa i keksima srodnih proizvoda, kakaa i čokoladnih proizvoda sukladno odredbama Zakona o hrani („Narodne novine“, broj 46/07., 84/08., 155/08. i 55/11.), Pravilnika o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane („Narodne novine“, broj 63/11. i 79/11.), Pravilnika o proizvodima sličnim čokoladi, krem proizvodima i bombonskim proizvodima („Narodne novine“, broj 73/05. i 69/08.), Pravilnika o keksima i keksima srodnim proizvodima („Narodne novine“, broj 73/05. i 69/08.) i Pravilnika o kakau i čokoladnim proizvodima („Narodne novine“, broj 73/05.) od čega u 6,4 % slučajeva proizvodi nisu bili propisno označeni. Zbog utvrđenih nepravilnosti doneseno je 8 rješenja o zabrani stavljanja na tržište predmetnih proizvoda i 1 prekršajni nalog, a nadležnim prekršajnim sudovima podnijeta su 42 optužna prijedloga.

▪ ***Vino i voćno vino***

Tijekom 2012. godine obavljene su 3.352 kontrole označavanja vina i voćnih vina sukladno odredbama Zakona o vinu („Narodne novine“, broj 96/03., 25/09., 22/11. i 55/11.), Pravilnika o vinu („Narodne novine“, broj 96/96., 7/97., 117/97. i 57/00.) i Pravilnika o voćnim vinima

(„Narodne novine“, broj 73/06., 24/11., 28/11., 62/11., 82/11. i 120/12.). Zbog utvrđenih povreda propisa podneseno je 17 optužnih prijedloga te je donesen 1 prekršajni nalog. Zaštitna mjera oduzimanja proizvoda koji su pribavljeni prekršajem predložena je u 6 optužnih prijedloga u iznosu od 228.812,21 kn.

▪ Vinski i voćni ocat

Obavljeno je 466 kontrola označavanja vinskog i voćnog octa sukladno odredbama Zakona o vinu („Narodne novine“, broj 96/03., 25/09., 22/11. i 55/11.), Pravilnika o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane („Narodne novine“, broj 63/11. i 79/11.) i Pravilnika o vinskom i voćnom octu („Narodne novine“, broj 121/05., 53/06. i 26/11.) od čega u 2,4 % slučajeva proizvodi nisu bili propisno označeni. Zbog utvrđenih nepravilnosti donesena su 3 rješenja o zabrani stavljanja na tržište predmetnih proizvoda, a nadležnim prekršajnim sudovima podnijeto je 11 optužnih prijedloga.

Dalje u tekstu daje se tablični prikaz uzorkovanih proizvoda iz poglavlja 9.2.9.2. i 9.2.9.3.

Tablica 12. – Uzorkovani proizvodi u 2012. godini

Vrsta proizvoda	Naziv proizvoda	Uzorci		
		Ukupno	Uzorkovani	Uzorkovani
PREHRAMBENI PROIZVODI	FERMENTIRANA MLIJEKA	1	1	0
	KOBASICE	25	24	1
	MED	18	14	4
	PROIZVODI OD VOĆA	2	0	2
	SIR	8	6	2
	UKUPNO	54	45	9
NEPREHRAMBENI PROIZVODI	TEKSTILNI PROIZVODI	162	19	143
	OBUĆA	9	1	8
	ELEKTRIČNA I DJEČJA OPREMA	36	9	27
	NAMJEŠTAJ I DJEČJA OPREMA	10	1	9
	DJEČJI BIKIKLI	6	0	6
	LJESTVE	8	0	8
	TEKUĆA NAFTNA GORIVA	8	7	1
	UKUPNO	239	37	202
SVEUKUPNO		293	82	211

9.2.10. Rezultati nadzora nad poslovanjem pekarnica i prometom pekarskih proizvoda

U cilju zaštite gospodarskih interesa potrošača i svođenja na najmanju moguću mjeru proizvodnje i prodaje pekarskih proizvoda u »sivoj zoni« tijekom 2012. godine obavljani su kontinuirani nadzori nad poslovanjem pekarnica i prometom pekarskih proizvoda u pogledu primjene Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište, Zakona o zaštiti potrošača, Zakona o hrani, Zakona o trgovini, Zakona o obrtu, Zakona o trgovačkim društvima, Zakona o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti i ostalih propisa.

Nadzori nad poslovanjem pekarnica su obavljani u skladu s operativnim planovima rada za 2012. godinu, a obuhvaćali su kontrolu primjene svih propisa iz djelokruga rada gospodarskih inspektora, koji se odnose na djelatnost proizvodnje i stavljanja na tržište pekarskih proizvoda.

U izvještajnom razdoblju obavljeno je ukupno **878 inspekcijskih nadzora**.

Tijekom kontrole primjene Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište, ukupno je **utvrđeno 107 povreda**.

U vezi s utvrđenim povredama poduzete su sljedeće mjere:

- izrečeno je 73 usmenih rješenja u zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru, kojima je proizvođačima pekarskih proizvoda zabranjeno obavljanje proizvodnje pekarskih proizvoda na rok od 30 dana, od toga broja je:
- 21 usmeno rješenje izvršeno pečačenjem poslovnog prostora 21 pekarnice, na rok od 30 dana,
- za 52 pekarnice su u propisanom roku dostavljeni dokazi da su utvrđeni nedostaci otklonjeni i o izvršenoj uplati novčanog iznosa od 30.000,00 kuna u korist Državnog proračuna, na temelju čega je u Državni proračun uplaćeno ukupno 1.560.000,00 kuna,
- donesena su 23 pisana opravka usmenih rješenja.

Zbog utvrđenih povreda, poduzete su i prekršajne mjere. Tako je:

- podneseno 50 optužnih prijedloga i
- donesena 4 prekršajna naloga.

Kontrolom primjene Zakona o hrani, Pravilnika o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane, Pravilnika o žitaricama, mlinskim i pekarskim proizvodima, tjestenini i proizvodima od tijesta, kako u pekarnicama, tako i u maloprodajnim objektima, obavljeno je **1720 kontrola označavanja oljuštenih žitarica, mlinskih i pekarskih proizvoda, tjestenine i tijesta**.

Zbog utvrđenih povreda u pogledu označavanja navedenih proizvoda, poduzete su sljedeće mjere:

- u zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru izrečeno je 55 usmenih rješenja, kojima je zabranjeno raspolaganje proizvoda na tržištu, dok ne budu označeni u skladu s propisima o označavanju.
- doneseno je 27 pisanih rješenja,
- do otklanjanja nedostataka stavljeno je van prometa pekarskih proizvoda, tijesta i tjestenine u vrijednosti 1.567.796,00 kn,

- podnesena su 133 optužna prijedloga.

9.2.11. Rezultati inspekcijskih nadzora zabrane prodaje i usluživanja alkoholnih pića i duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina

U nadzorima primjene odredbi Zakona o trgovini i Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda („Narodne novine“, broj 125/08., 55/09.-ispravak i 119/09.), kojima je zabranjena prodaja alkoholnih pića i duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina, kao i odredbi Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 138/06., 152/08., 43/09., 88/10. i 50/12.), kojima je zabranjeno usluživanje i dopuštanje konzumiranje alkoholnih pića u ugostiteljskom objektu osobama mlađim od 18 godina, gospodarski inspektori obavili su ukupno **62.618** kontrole, od čega je **29.173** kontrola bilo u prometu robe i **33.445** kontrola u ugostiteljskim objektima.

Ukupno je utvrđeno 780 povreda odredbi tih zakona, od kojih je bilo:

- 52 kršenja odredbi Zakona o trgovini,
- 217 kršenja odredbi Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda i
- 511 kršenja odredbi Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti.

Na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima, poduzete su sljedeće mjere:

- podneseno je 392 optužnih prijedloga,
- izrečeno je 330 novčanih kazni na mjestu izvršenja prekršaja u iznosi od 495.000,00 kn,
- donesena su 53 rješenja, od čega 40 pisanih rješenja i 13 usmenih rješenja u zapisnik, i to:
 - 30 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti trgovine,
 - 23 rješenja o naredbi isticanja zakonima propisanih oznaka o zabrani prodaje alkoholnih pića/duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina,
 - 9 rješenja je izvršeno pečaćenjem prodajnog prostora, a u 2 slučaja je uplaćeno 30.000,00 kn,
- doneseno je 58 prekršajnih naloga kojima su izrečene novčane kazne zbog prekršaja u ukupnom iznosu od 46.100,00 kn.

9.2.12. Rezultati kontrole zaštite znakova razlikovanja proizvoda u prometu roba, zaštiti intelektualnog vlasništva – industrijskog oblička, žigova, umnožavanje i reproduciranje glazbenih video i kinematografskih djela snimljenih na nosačima zvuka i video kazetama, računalnih programa

U području prava intelektualnog vlasništva kontrolirana je primjena odredbi Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima („Narodne novine“, broj 167/03., 79/07., 80/11. i 144/12.), Zakona o žigu („Narodne novine“, broj 173/03., 76/07., 30/09. i 49/11.), Zakona o patentu („Narodne

novine“, broj 173/03., 87/05., 76/07., 30/09., 128/10. i 49/11.), Zakona o industrijskom dizajnu („Narodne novine“, broj 173/03., 76/07., 30/09. i 49/11.), Zakona o oznakama izvornosti, oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda („Narodne novine“, broj 84/08., 75/09., 20/10. i 50/12.), te Zakona o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga („Narodne novine“, broj 173/03., 186/03., 76/07. i 49/11.) kojima se, sukladno odredbi članka 3. stavak 1. podstavak 10.-14. Zakona o Državnom inspektoratu, u području trgovine, usluga, ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu uređuje promet i umnožavanje glazbenih i kinematografskih djela snimljenih na nosačima zvuka i slike, knjiga i računalnih programa, zaštita industrijskog dizajna i žiga, korištenje oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti proizvoda i usluga, korištenje oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i promet proizvoda izrađenih prema zaštićenom izumu.

Gospodarski inspektori Inspektorata u inspekcijskim nadzorima nad primjenom zakona, kojima se uređuju prava intelektualnog vlasništva utvrđuje da li se području trgovine, usluga, ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu krše prava intelektualnog vlasništva. Najčešći pojavni oblici kršenja prava intelektualnog vlasništva su promet proizvoda označenih zaštićenim znakom-žigom, bez odobrenja nositelja prava na žig (krivotvorina) i promet i umnožavanje glazbenih i kinematografskih djela snimljenih na nosačima zvuka i slike te računalnih programa bez odobrenja autora i nositelja srodnih prava (pirata).

Ako gospodarski inspektor u inspekcijskom nadzoru utvrdi kršenje prava intelektualnog vlasništva, proizvode koji su bili namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje prekršaja privremeno oduzima, a protiv prekršitelja podnosi optužni prijedlog nadležnim prekršajnim sudovima temeljem zakona kojima se uređuju prava intelektualnog vlasništva ovisno o vrsti intelektualnog vlasništva koje je povrijeđeno ili podnosi kaznenu prijavu nadležnom Državnom odvjetništvu, sukladno odredbama Kaznenog zakona.

Zakoni kojima se uređuje pravo intelektualnog vlasništva usklađeni su sa zakonodavstvom EU u tom području.

Svrha provedbe inspekcijskih nadzora u području zaštite prava intelektualnog vlasništva je zaštita potrošača od krivotvorenih i piratskih proizvoda koji su najčešće i nesigurni (nisu proizvedeni u skladu s normama kakvoće), suzbijanje sive ekonomije, te suzbijanje organiziranog kriminala u tom području.

Obveza jačanja kapaciteta za provedbu prava intelektualnog vlasništva te podizanje razine javne svijesti o važnosti zaštite prava intelektualnog vlasništva proizlazi iz Nacionalnog programa o pridruživanju Republike Hrvatske Europskoj uniji i Nacionalne strategije razvoja sustava intelektualnog vlasništva RH 2010.-2012. godine. Intencija je da treba podići razinu svijesti o važnosti zaštite prava intelektualnog vlasništva, posebice, vezano na zdravlje i sigurnost potrošača, te ojačati borbu protiv organiziranog kriminala u tom području.

U 2012. godini u području prava intelektualnog vlasništva, obavljeno je ukupno **10.109 kontrola** primjene propisa u vezi zaštite prava intelektualnog vlasništva, u kojima je utvrđeno **749 prekršaja**, te je protiv prekršitelja:

- podneseno 645 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka,
- izdana su 104 prekršajna naloga s novčanom kaznom u iznosu od ukupno 688.700,00 kn, te je
- privremeno oduzeto ukupno 13.186 komada robe u vrijednosti ukupno 2.799.914,85 kn.

▪ **Zaštita autorskog prava i srodnih prava**

Gospodarski inspektori su obavili ukupno 8.288 kontrola primjene odredaba Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima kojima se uređuje promet i umnožavanje glazbenih i kinematografskih djela, knjiga i računalnih programa, te su u 539 kontrola utvrđeni prekršaji.

Inspeksijski nadzori nad prometom glazbenih i kinematografskih djela snimljenih na nosačima zvuka i slike

U inspeksijskim nadzorima nad prometom glazbenih i kinematografskih djela snimljenih na nosačima zvuka i slike bez odobrenja autora i drugih nositelja prava protiv prekršitelja su podnesena 62 optužna prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka i izdano je 8 prekršajnih naloga temeljem kojih je naplaćena kazna u ukupnom iznosu od 46.900,00 kn, te je privremeno oduzeto ukupno 1.777 komada nosača slike i zvuka u vrijednosti od 16.993,00 kn.

Inspeksijski nadzori nad prometom knjiga bez odobrenja autora i nakladnika

U inspeksijskim nadzorima nad prometom knjiga bez odobrenja autora i nakladnika podnesena su 3 optužna prijedloga.

Inspeksijski nadzori nad povredom autorskog prava nad računalnim programima

Prilikom kontrole primjene propisa nad povredom autorskog prava na računalnim programima pregledano je 4.549 računala, pri čemu je kod 466 subjekata utvrđena povreda propisa, odnosno na 827 računala je zatečeno instalirano 1484 računalnih programa bez odobrenja autora, a koji služe za obavljanje osnovne djelatnosti kod navedenih subjekata. Na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspeksijskim nadzorima, podnesena su 393 optužna prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka nadležnim prekršajnim sudovima temeljem Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima i izdana su 73 prekršajna naloga temeljem kojih je naplaćena kazna u ukupnom iznosu od 481.300,00 kn.

▪ **Industrijsko vlasništvo**

Žig

Gospodarski inspektori su obavili 1.760 kontrola primjene odredaba Zakona o žigu u prometu robama kod kojih se očekuje povreda odredaba Zakona o žigu, odnosno neovlašteno korištenje žiga na proizvodima (radi se pretežno o dodacima odjeći i odjeći, sunčanim naočalama, torbama, satovima i igračkama). U 194 kontrole utvrđene su povrede odredbi Zakona o žigu, zbog čega je podnesen 171 optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka, izdano je 23 prekršajnih naloga temeljem kojih je naplaćeno ukupno 160.500,00 kn kazni, te je privremeno oduzeto 11.409 komada proizvoda kojima se vrijeđa pravo na žig (krivotvorena roba) u vrijednosti od 2.782.921,85 kn.

Industrijski dizajn, patent, oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti

Inspeksijski nadzori nad prometom proizvoda u kojima je sadržan industrijski dizajn bez odobrenja nositelja prava na industrijski dizajn, proizvoda izrađenih prema zaštićenom izumu – patentu bez odobrenja nositelja prava na patent, obavljani su većim dijelom temeljem prijave nositelja prava.

Gospodarski inspektori su obavili 55 kontrola primjene odredbi Zakona o industrijskom dizajnu, te je kod 16 subjekata utvrđena povreda citiranoga Zakona, zbog čega je podneseno 16 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka, te je privremeno oduzeto robe u vrijednosti od 8.771,65 kn.

Gospodarski inspektori obavili su 5 kontrola primjene Zakona o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga u kojima nisu utvrđene povrede propisa.

Gospodarski inspektori obavili su 1 kontrolu primjene odredaba Zakona o oznakama izvornosti, oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda u kojoj nije utvrđena povreda propisa.

Iz Izvješća o obavljenim kontrolama po pojedinim vrstama intelektualnog vlasništva proizlazi da je prekršaj utvrđen u inspekcijskim nadzorima nad zaštitom autorskog prava i srodnih prava u 6,50 % kontrola, u inspekcijskim nadzorima nad prometom proizvoda označenih žigom u 11,02% kontrola, odnosno ukupno, intelektualno vlasništvo u 7,41 % kontrola.

S obzirom na izneseno smatramo da je Inspektorat u području prava intelektualnog vlasništva ispunio planirane poslove i zadatke.

Za što učinkovitiju provedbu prava intelektualnog vlasništva i kroz to zaštitu potrošača najvažnije je i dalje raditi na jačanju kapaciteta za provedbu i to kroz pojačanu izobrazbu i specijalizaciju gospodarskih inspektora, jačanje javne svijesti o važnosti zaštite i jačanje suradnje s drugim tijelima za provedbu prava intelektualnog vlasništva te bolju informatičku povezanost Inspektorata s drugim tijelima državne uprave, s ciljem jednostavnije i brže razmjene podataka.

9.2.13. Rezultati inspekcijskih nadzora u području ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu te prijave i odjave turista, obračuna, naplate i uplate boravišne pristojbe

U području ugostiteljstva, pružanja usluga u turizmu, prijave i odjave turista, te obračuna, naplate i uplate boravišne pristojbe kontrolirana je primjena odredbi Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 138/06, 152/08, 43/09, 88/10. i 50/12.), Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, broj 68/07. i 88/10.), Zakona o boravišnoj pristojbi („Narodne novine“, broj 152/08. i 59/09.) i Zakona o ograničavanju duhanskih proizvoda („Narodne novine“, broj 125/08, 55/09. i 119/09.), kao i provedbenih propisa donesenih za primjenu navedenih zakona.

U navedenom području nadzora, inspekcijski su poslovi obavljani sukladno Programu rada za 2012. godinu, koji je izrađen po fazama vezanim uz značajnije događaje tijekom godine, kao i po raznim prijavama i predstavkama.

Nadležnost Inspektorata proteže se na kontrolu zakonitosti poslovanja u **104.979 raznih ugostiteljskih i turističkih objekata i subjekata**, točnije u:

- 34.462 ugostiteljska objekta,
- 9.445 turističkih objekata/subjekata te
- 61.072 objekta građana u domaćinstvu.

U području ugostiteljstva, pružanja usluga u turizmu, te boravišne pristojbe gospodarski su inspektori u izvještajnom razdoblju obavili ukupno 35.479 inspekcijskih nadzora u kojima je utvrđeno ukupno 13.726 povreda propisa.

Protiv prekršitelja, gospodarski inspektori podnijeli su nadležnim prekršajnim sudovima:

- **6.329** optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnih postupaka, sa 113 prijedloga za oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi u ukupnom iznosu od 1.761.511,87 kuna, te su donijeli

- **634** prekršajna naloga u ukupnom iznosu od 2.150.656,00 kuna.

Nadalje, gospodarski inspektori su:

- u 315 slučajeva prekršajnim nalogima oduzeli protupravno stečenu imovinsku korist u ukupnom iznosu od 808.920,14 kuna,
- naplatili 5.871 kaznu na mjestu izvršenja prekršaja u ukupnom iznosu od 10.850.900,00 kuna,
- izrekli su 1.103 usmenih rješenja kojima je odmah spriječeno obavljanje ugostiteljske djelatnosti, odnosno pružanje usluga u turizmu, te
- donijeli 1.074 upravnih rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka.

U izvještajnom razdoblju, gospodarski inspektori u području ugostiteljstva i pružanja usluga u turizmu, neposredno su s raznih osnova uprihodili u državni proračun 16.040.921,14 kuna. Pojačani inspekcijski nadzori obavljali su se za vrijeme glavne turističke sezone na cijelom području naše Države, a naročito u priobalnom području i na otocima. Stoga se provedbi turističke sezone u 2012. daje posebna pozornost.

▪ *Ugostiteljstvo, prijava i odjava turista i boravišna pristojba*

Sve aktivnosti Inspektorata obavljale su se koordinirano unutar službi Inspektorata ali i s drugim tijelima državne uprave, a stanje u područnim jedinicama i ispostavama Inspektorata pratilo se je od početka godine. Tako su se tijekom godine, a poglavito u vrijeme turističke sezone najveće zajedničke aktivnosti odnosile na suradnju s MUP-om, a bile su vezane uz kampiranje izvan organiziranih kampova.

Pored navedenog, razmjenom podataka između MUP, carine i lučke kapetanije u više je navrata inspekcijskim nadzorima utvrđeno nelegalno pružanje usluga u nautičkom turizmu, od strane stranih državljana, te su poduzimane upravne i kaznene mjere propisane Zakonom.

U cilju provedbe što kvalitetnije turističke sezone, u predsezoni su gospodarski inspektori Inspektorata obavili inspekcijske nadzore nad poslovanjem smještajnih objekata iz skupine „hoteli“ i „kampovi i druge vrste objekata za smještaj“, nad ugostiteljskim objektima koji uslužuju hranom, pićima i napicima, te nad drugim objektima koji se nalaze u blizini graničnih prijelaza, trajektnih luka i pristaništa, kao i na prometnicama i prilaznim putovima do ovih mjesta. Ovaj ciklus aktivnosti, okončan je početkom glavne turističke sezone, kada je započeo drugi, s pojačanim inspekcijskim nadzorima, osobito u onim područjima i djelatnostima gdje su uočene češće nepravilnosti.

U skladu s Godišnjim planom rada, za vrijeme glavne turističke sezone, aktivnosti Inspektorata bile su, uglavnom, usmjerene na kontrolu legaliteta iznajmljivanja smještajnih objekata građana u domaćinstvu i stranih državljana, na rad bez propisanih uvjeta, bespravno kampiranje, zaštitu gostiju u smislu osiguranja kvalitete usluga, normativa, pridržavanja cijena usluga, izdavanje računa, te na druge povrede propisa iz područja ugostiteljstva.

Pored navedenog, tijekom 2012. godine, a poglavito za vrijeme glavne turističke sezone, gospodarski su inspektori postupali i po predstavkama građana, kao i obavijestima drugih tijela. Većina zaprimljenih predstavlki najčešće se je odnosila na reklamacije potrošača (neizdavanje računa, neoznačavanje robe, neizvršavanje ugovornih obveza trgovca i dr.), prijave u svezi nelegalnog iznajmljivanja soba i apartmana, nepridržavanja propisanog radnog vremena ugostiteljskih objekata, prodaje alkoholnih pića maloljetnicima i dr.

Organizirane su i ciljane koordinirane akcije nadzora, a redovito su se obavljali i inspekcijski nadzori uz magistralne pravce A1, D-1 i D-3 nad trgovcima, ugostiteljskim objektima, iznajmljivačima soba, te fizičkim osobama koje prodaju poljoprivredne proizvode.

Tijekom 2012. godine, konkretno 10. svibnja 2012. stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 50/12.) kojim je omogućeno lakše i brže ishodenje rješenja o ispunjavanju minimalnih uvjeta, odnosno minimalnih uvjeta i uvjeta kategorije i posebnog standarda, u slučajevima kada novi ugostitelj želi nastaviti obavljati ugostiteljsku djelatnost, odnosno pružati ugostiteljske usluge u istoj vrsti i kategoriji u objektu u kojem je raniji ugostitelj obavljao ugostiteljsku djelatnost, odnosno pružao ugostiteljske usluge i za koji je ishodio rješenje o ispunjavanju propisanih uvjeta nadležnog ureda, odnosno Ministarstva turizma.

Osim navedenog, novelama cit. Zakona omogućen je nastavak pružanja ugostiteljskih usluga u domaćinstvu od strane nasljednika iznajmljivača, odnosno daroprimalatelja.

S obzirom na navedeno, napušten je blaži oblik sankcioniranja „rada na crno“, pa je uputom glede metodologije rada gospodarskih inspektora u području ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu gospodarskim inspektorima dana uputa da usmena rješenja o zabrani obavljanja nelegalne djelatnosti izvrše pečaćenjem, a ne na drugi pogodan način, kako je to bilo predloženo za protekle dvije turističke sezone.

Međutim, u slučajevima kada su gospodarski inspektori, u provedbi inspekcijskih nadzora utvrdili da se radi o nastavku obavljanja ugostiteljske djelatnosti u istom ugostiteljskom objektu iste vrste i kategorije u kojem se već obavljala ugostiteljska djelatnost, a zatečeni novi ugostitelj nije imao od nadležnog tijela državne uprave izdano rješenje na svoje ime, odnosno tvrtku, tada su usmeno rješenje o zabrani pružanja ugostiteljskih usluga koje je izrečeno novom ugostitelju izvršili na drugi pogodan način tj. primjenom članaka 139. i 142. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09.).

Na isti način gospodarski su inspektori postupali i u slučajevima kada su u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdili da fizičke osobe pružaju ugostiteljske usluge smještaja u domaćinstvu kao iznajmljivači, a bez rješenja na svoje ime o nastavku pružanja ugostiteljskih usluga u domaćinstvu, u objektu za smještaj iste vrste i kategorije, kao i u slučajevima kada su u inspekcijskom nadzoru utvrdili da iznajmljivači pružaju ugostiteljske usluge smještaja gostima i u onim smještajnim kapacitetima koje su odjavili nadležnom uredu, radi usklađenja s odredbama ranijeg Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti.

Na sličan je način postupano i u slučajevima kada su gospodarski inspektori, u provedbi inspekcijskih nadzora, utvrdili da fizičke osobe pružaju usluge turističkog vodiča bez rješenja o odobrenju ili u slučajevima kada su utvrdili da fizičke osobe pružaju usluge turističkog zastupnika bez upisa u Upisnik ugovora o turističkom zastupanju, kao i u slučajevima kada su utvrdili da pravne ili fizičke osobe pružaju turističke usluge u nautičkom turizmu bez rješenja o ispunjavanju propisanih uvjeta. U svim su takvim slučajevima rješenja o zabrani pružanja navedenih usluga izvršavana na drugi pogodan način tj. novčanim kaznama.

Izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti i Zakona o pružanju usluga u turizmu omogućeni su učinkovitiji inspekcijski nadzori glede suzbijanja sive ekonomije u ugostiteljstvu i turizmu, a date su i veće ovlasti inspektorima u provođenju inspekcijskog nadzora. Tako su navedene izmjene i dopune cit. Zakona omogućile u 101 slučaju otkup mjere zabrane obavljanja djelatnosti, što je doprinijelo da je 1.742.000,00 kuna neposredno uplaćeno u Državni proračun. Pored navedenog, u 187 slučajeva sankcionirane su osobe glede reklamiranja nelegalnog pružanja ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu.

U izvještajnom razdoblju, gospodarski inspektori obavili su **33.445 inspekcijskih nadzora iz područja ugostiteljstva, prijave i objave turista i boravišne pristojbe**, i to:

- 19.946 inspekcijskih nadzora ugostiteljskih objekata u kojima se uslužuje hranom, pićima i napicima,
- 1.577 inspekcijskih nadzora ugostiteljskih objekata za smještaj te
- 11.922 inspekcijska nadzora objekata u kojima građani pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu, te nad prijavom i odjavom turista i naplatom i uplatom boravišne pristojbe. U tim nadzorima je provedeno 170.322 kontrole primjene propisa.

U provedenim inspekcijskim nadzorima ukupno su utvrđene 12.994 različite povrede propisa od čega:

- 9.586 u ugostiteljskim objektima i
- 3.408 u objektima u kojima građani pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu, te nad prijavom i odjavom turista i naplatom i uplatom boravišne pristojbe.

Po strukturi prekršaja, povrede propisa iz područja ugostiteljstva, uglavnom, su se odnosile na: nedostatke u ispunjavanju propisanih uvjeta (1.666), neisticanje cijena usluga (1.132), neutvrđivanje normativa usluga (1.124), ne pridržavanje i/ili neisticanje propisanoga radnog vremena (864), rad bez upisa u propisani registar ili rad bez propisanih uvjeta (806), ne vođenje knjige žalbi (700), neisticanje vrste, odnosno kategorije ugostiteljskog objekta (653), neizdavanje računa (496), bespravno kampiranje (478), neisticanje obavijesti o zabrani usluživanja alkoholnih pića maloljetnicima (351), ne vođenje knjige i popisa gostiju (184), usluživanje alkoholnih pića maloljetnicima (160), pružanje ugostiteljskih usluga koje nisu utvrđene rješenjem Ministarstva turizma ili nadležnog ureda (109), te druge povrede propisa.

Najveći broj inspekcijskih nadzora (14.033) obavljen je u ugostiteljskim objektima iz skupine „barovi“ kojih u strukturi ugostiteljske ponude ima najviše (16.708), te je u toj skupini ugostiteljskih objekata utvrđen i najveći broj povreda propisa (5.483). Nešto manji broj inspekcijskih nadzora (4.301) obavljen je u ugostiteljskim objektima iz skupine „restorani“ (ima ih 7.522) koji pružaju najsloženiju i najraznovrsniju ugostiteljsku ponudu, te je u tim nadzorima utvrđeno 2.126 različitih povreda propisa. U ugostiteljskim objektima za smještaj vrste apartmani, kuće za odmor i sl. obavljeno je 1.696 inspekcijskih nadzora, dok je 496 inspekcijskih nadzora obavljeno u ugostiteljskim objektima iz skupine „hoteli“. U segmentu kampiranja izvan kampova utvrđeno je 464 povreda propisa.

U 11.922 inspekcijska nadzora objekata u domaćinstvu građana, te prijave i odjave turista i naplate i uplate boravišne pristojbe, utvrđeno je 3.408 povreda propisa.

Po strukturi prekršaja, koji su utvrđeni u inspekcijskim nadzorima građana u domaćinstvu i vlasnika kuća i stanova za odmor, najčešći prekršaji bili su: neplaćanje boravišne pristojbe (1.667), rad bez upisa u propisani registar (321), neprijavljivanje turističkoj zajednici (277), cijene usluga (174), ne vođenje popisa gostiju (127), ne izdavanje računa (119), ne isticanje oznake vrste i kategorije objekta (109), nedostaci glede propisanih uvjeta (27) i ostalo.

Temeljem navedenih povreda propisa poduzete su zakonom propisane upravne mjere. Tako je doneseno 3.336 upravnih rješenja. Od toga, doneseno je 2.348 pisanih rješenja, te 988 usmenih rješenja. U 837 slučajeva gospodarski inspektori odmah su usmenim rješenjem u zapisnik spriječili nelegalan rad, i to: u 540 slučajeva u ugostiteljskim objektima i u 297 slučajeva u inspekcijskim nadzorima objekata u kojima građani pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu.

Gospodarski inspektori su pečaćenjem izvršili 308 upravnih rješenja glede ugostiteljskih objekata i 241 upravno rješenje vezano za nelegalno pružanje usluga smještaja u objektima građana u domaćinstvu. U 204 slučajeva rješenje inspektora izvršeno je putem novčanih kazni u ukupnom iznosu od 159.221,00 kuna.

Inspektori su donijeli ukupno 2.348 pisanih upravnih rješenja (685 pisanih upravnih rješenja o zabrani rada, od čega 431 u nadzorima ugostiteljskih objekata i 254 u nadzorima objekata u kojima građani pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu).

Također je doneseno 1.511 upravnih rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka, od čega 1.051 u nadzorima ugostiteljskih objekata i 460 u nadzorima objekata u kojima građani pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu i nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne pristojbe. Gospodarski inspektori su donijeli 80 rješenja o privremenoj zabrani rada zbog nepridržavanja propisanog radnog vremena ugostiteljskih objekata, od kojih je 36 izvršeno uplatom novčanog iznosa od 1.080.000,00 kuna u Državni proračun.

Pored upravnih mjera, za utvrđene povrede propisa poduzete su i prekršajne mjere.

Tako su podnesena ukupno 6.044 optužna prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka (3.814 u nadzorima ugostiteljskih objekata i 2.230 u nadzorima objekata građana u domaćinstvu i nad prijavom i odjavom turista i naplatom i uplatom boravišne pristojbe). Gospodarski inspektori su također naplatili 5.498 kazni na mjestu izvršenja prekršaja (4.821 za ugostiteljske objekte i 677 za građane u domaćinstvu i boravišnu pristojbu) u ukupnom iznosu od 9.842.500,00 kuna. Doneseno je 599 prekršajnih naloga s novčanom kaznom u ukupnom iznosu od 1.737.356,00 kuna, a u 305 slučajeva je prekršajnim nalogima oduzeta protupravno stečena imovinska korist u ukupnom iznosu od 661.750,19 kuna. Uz optužne prijedloge podneseno je i 100 prijedloga za oduzimanje imovinske koristi u ukupnom iznosu od 1.527.901,97 kuna.

▪ *Pružanje usluga u turizmu*

Ovaj segment pružanja usluga u našoj državi prisutan je tijekom cijele kalendarske godine, a naročito se aktualizira tijekom turističke sezone, kada veliki broj osoba započinje s pružanjem takvih usluga.

Sukladno Programu rada za 2012. godinu, u predsezoni su provedeni inspekcijski nadzori nad poslovanjem turističkih agencija, luka nautičkog turizma i plovniha objekata nautičkog turizma, a u glavnoj turističkoj sezoni inspekcijski nadzori bili su usmjereni i na pružatelje usluga turističkog vodiča, turističkog pratitelja, turističkog animatora, turističkog zastupnika, turističkih usluga u nautičkom turizmu, turističkih usluga u ostalim oblicima turističke ponude (turističke usluge koje uključuju športsko - rekreativne ili pustolovne aktivnosti, u seoskom turizmu, zdravstvenom turizmu, ronilačkom turizmu i dr.), kao i na pružatelje ostalih turističkih usluga (iznajmljivanje pribora i opreme za šport i rekreaciju i sl.).

U izvještajnom razdoblju, gospodarski inspektori obavili su 2.034 **inspekcijskih nadzora** u području pružanja usluga u turizmu, u kojima su provedene 6.334 **kontrole primjene propisa**. Najveći broj nadzora obuhvaća: turističke agencije (713), turističke vodiče (634), turističke usluge u nautičkom turizmu (337), te ostale pružatelje usluga u turizmu (350).

U navedenim nadzorima, utvrđene su 732 **različite povrede propisa**. Najveći broj povreda propisa utvrđen je kod turističkih agencija (349), turističkih usluga u nautičkom turizmu (202), ostalih pružatelja usluga u turizmu (139) i kod pružatelja usluga turističkog vodiča (42).

Za utvrđene povrede propisa poduzete su 222 upravne mjere. Tako je u 115 slučajeva odmah spriječeno nelegalno pružanje usluga u turizmu (najviše kod turističkih agencija, pružanja turističkih usluga u nautičkom turizmu i usluga turističkih vodiča). Gospodarski su inspektori pečačenjem izvršili 11 upravnih rješenja, dok je u 81 slučaju rješenje inspektora izvršeno naplatom novčanih kazni u iznosu od 40.000,00 kuna.

Gospodarski inspektori su donijeli ukupno 107 pisanih upravnih rješenja (91 rješenje o zabrani rada, 3 rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka, 1 rješenje o uplati boravišne pristojbe u iznosu od 5.805,00 kuna i 12 ostalih rješenja).

Pored upravnih mjera, za utvrđene povrede propisa poduzete su i prekršajne mjere.

Gospodarski inspektori podnijeli su ukupno 285 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka, naplaćene su 373 kazne na mjestu izvršenja prekršaja u ukupnom iznosu od 1.008.400,00 kuna, te je doneseno 35 prekršajnih naloga s novčanom kaznom u ukupnom iznosu od 413.300,00 kuna, a u 10 slučajeva je prekršajnim nalogima oduzeta protupravno stečena imovinska korist u ukupnom iznosu od 147.169,95 kuna. Uz optužne prijedloge podneseno je i 13 prijedloga za oduzimanje imovinske koristi u ukupnom iznosu od 233.609,90 kuna.

Sukladno navedenim podacima u prekršajnom postupku tijekom 2012. godine, gospodarski inspektori su zaprimili sveukupno 7.286 presuda prekršajnih sudova. Od navedenog broja presuda kod 5.782 presude donesena je presuda kojom se okrivljenik proglasio krivim, od kojih je kod 5.581 presude izrečena novčana kazna u iznosu od **24.069.069,24 kuna**.

9.3. Značajnije pojave u obavljanju inspekcijskih nadzora gospodarskih inspektora

Kao specifičnosti koje su uočene prilikom obavljanja inspekcijskih nadzora, može se navesti poslovanje različitih udruga koje sve češće privremeno i povremeno nezakonito obavljaju ugostiteljsku djelatnost, a odredbe Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti i Zakona o udrugama ne omogućuju inspektorima efikasno suzbijanje aktivnosti za koje navedeni subjekti nisu registrirani. Da bi se izbjegla nelojalna konkurencija legalnim ugostiteljima koji posluju u skladu sa Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti i plaćaju porez državi, neophodno je čim prije izmijeniti odredbe naprijed citiranog Zakona.

Prilikom provedbe inspekcijskih nadzora tijekom turističke sezone na plovnim objektima nautičkog turizma za krstarenje (kategorizirani kormilima), gospodarski inspektori su uočili pravni nedostatak (prazninu) u postojećim propisima vezano uz pružanje ugostiteljskih usluga prehrane, pića i napitaka na spomenutim plovnim objektima, jer se na takve subjekte ne primjenjuju odredbe Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti. S obzirom da odredbama cit. Zakona nije propisana obveza za takve subjekte da moraju biti ugostitelji, to može biti nepovoljno za goste, odnosno korisnike ugostiteljskih usluga. Naime, takvi pružatelji ugostiteljskih usluga ne moraju utvrditi normative za pojedina jela, pića i napitke, ne moraju izdati račun za svaku pruženu ugostiteljsku uslugu s naznakom vrste, količine i cijene pruženih usluga, ne moraju voditi knjigu žalbi, ne moraju isticati cijene ugostiteljskih usluga na svakom stolu i sl. Poslujući na navedeni način, pružatelji ugostiteljskih usluga na plovnim objektima nautičkog turizma su u povlaštenom položaju u odnosu na ugostitelje koji se u poslovanju moraju pridržavati odredbi Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, a s druge strane - gosti nisu zaštićeni u svojim pravima glede pruženih ugostiteljskih usluga.

Također, u inspekcijskim nadzorima uočena je pravna praznina u Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti u dijelu propisivanja radnog vremena ugostiteljskih objekata koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost za vrijeme održavanja manifestacija, uz prethodnu sanitarnu suglasnost o ispunjenju sanitarnih uvjeta. Pored navedenog, radi učinkovitijih inspekcijskih nadzora smatramo da je potrebno dopuniti odredbe Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti kojima je propisano radno vrijeme ugostiteljskih objekata, na način da se nedvojbeno propiše u kojim slučajevima je moguće produžiti rad određenom ugostiteljskom objektu, te da se u cit. Zakonu propiše radno vrijeme za pružanje ugostiteljskih usluga na otvorenim prostorima ispred ugostiteljskih objekata (terasama).

Ističemo i problem pridržavanja predmeta poslovanja ugostiteljskih objekata koji uslužuju goste jelom. Mišljenja smo da je propisan veliki broj vrsta ugostiteljskih objekata i nejasno su definirane odredbe predmeta poslovanja istih, što otežava obavljanje inspekcijskih nadzora.

U svezi provedbe odredbi Zakona o boravišnoj pristojbi, odnosno odredbi Pravilnika o obliku, sadržaju i vremenu važenja vinjete, mjesto na koje se lijepi te način evidencije i izdavanja vinjete, koje se odnose na naplatu boravišne pristojbe vlasnika, odnosno korisnika plovila navedeno bi trebalo drugačije regulirati, jer je gotovo nemoguće provesti inspekcijski nadzor naplate i uplate boravišne pristojbe (noćenjem se smatra boravak i noćenje osoba), a ujedno se na ovaj način nejednako postupa s nautičarima koji su na stalnom ili povremenom vezu u lukama nautičkog turizma, odnosno na vezu u nautičkom dijelu luke koja je otvorena za javni promet u odnosu na nautičare koji noće u sportskim lučicama, odnosno izvan luka nautičkog turizma, odnosno nautičkog dijela luke koja je otvorena za javni promet (tj. u uvalama privezani za kraj ili na sidru).

Nadalje, uočeni su problemi u inspekcijskim nadzorima vlasnika kuća i stanova za odmor glede uplate boravišne pristojbe turističkoj zajednici zbog nemogućnosti utvrđivanja pravilnog činjeničnog stanja u inspekcijskom nadzoru, bez ishođenja sudskog naloga, pa se predlaže da se u Zakonu o boravišnoj pristojbi navedena problematika riješi na način da se uplata boravišne pristojbe za vlasnike kuća i stanova za odmor obavlja u godišnjem paušalnom iznosu na temelju uplatnica koje izdaje turistička zajednica.

U području zaštite potrošača, izmjenama Zakona o zaštiti potrošača, iz srpnja 2012. godine („Narodne novine“, broj 78/12.) inspekcijski nadzor nad primjenom navedenog Zakona prešao je u cijelosti u nadležnost inspektora Inspektorata. Naime, uočeno je da neodređena podjela nadležnosti nije dala očekivane rezultate, budući su se zbog neodređene podjele nadležnosti pojavljivali problemi sukoba nadležnosti i to negativnog, u smislu da se pojedina inspekcijska tijela proglašavaju nenadležnim za postupanje po istom Zakonu. Posebno pri postupanju po predstavkama potrošača, pokazala se neadekvatnost postojećeg zakonskog rješenja o nadležnosti, te isto stvara nejasnu sliku potrošačima o tome koje je inspekcijsko tijelo stvarno nadležno za postupanje po Zakonu o zaštiti potrošača i time potrošačima ostavljala loša predodžba o radu inspekcijskih tijela. Kako je izmjenama navedenog Zakona inspekcijski nadzor u potpunosti prešao u nadležnost gospodarskih inspektora, bitno je kontinuirano jačati administrativne kapacitete u navedenom području kako bi učinkovitost u navedenom području bila što veća.

U području nadzora obavljanja komunalnih usluga, posebno odvoza komunalnog otpada, uočeni su problemi u provedbi inspekcijskih nadzora, uzrokovani neadekvatnim mehanizmima upravnog nadzora nad cjenicima koje donose komunalna društva, a za koja je dano odobrenje predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave.

Vezano za nadzore sigurnosti proizvoda, rezultati nadzora pokazuju smanjenje povreda koji se odnose na formalne nedostatke proizvoda, ali je nužno i dalje kroz programe nadzora širiti grupe proizvoda za koje će se provoditi uzorkovanje radi provjere ispunjavanja sigurnosnih zahtjeva, te u vezi s tim osiguranje dostatnih financijskih sredstava za ispitivanje proizvoda.

9.4. Djelovanje gospodarskih inspektora u sjedištu Državnog inspektorata

Kako bi rad gospodarskih inspektora u područnim jedinicama bio što efikasniji, gospodarski inspektori u sjedištu Inspektorata, pružali su tijekom izvještajne godine navedenim

inspektorima stručnu pomoć kod obavljanja inspekcijskih nadzora i rješavanja predmeta kroz pisanje nalogova za provođenje inspekcijskih nadzora, davali su i mišljenja o primjeni propisa iz svoga djelokruga, izrađivali su kontrolne liste radi lakšeg obavljanja inspekcijskih nadzora, izrađivali su i prijedlog plana rada za 2013. godinu, surađivali su s drugim tijelima državne uprave, pravnim osobama s javnim ovlastima u zemlji, obavljali su stručne nadzore nad radom inspektora u područnim jedinicama i ispostavama Inspektorata radi procjene uspješnosti rješavanja inspekcijskih predmeta i davali savjete za daljnje, uspješnije provođenje nadzora u pojedinim specifičnim upravnim područjima.

Pripremali su i:

- periodična izvješća o obavljenim inspekcijskim nadzorima i poduzetima mjerama (za Vladu RH, druga tijela državne uprave, pravosudna tijela, medije),
- godišnje izvješće o radu gospodarskih inspektora,
- davali odgovore na podneske pravih i fizičkih osoba,
- predlagali izmjene postojećih propisa, kao i sudjelovali u davanju prijedloga za izradu novih propisa.

Postupajući u okviru svoje nadležnosti, gospodarski inspektori su tijekom 2012. godine izradili sveukupno 228 nacrtu drugostupanjskih rješenja po žalbama na prvostupanjska rješenja, odnosno rješenja donesena povodom presuda upravnih sudova, a glede tužbi na rješenja Povjerenstva za žalbe. Isto tako su iz svoga djelokruga rada, pripremili 47 pisana očitovanja na tužbe protiv rješenja Povjerenstva za žalbe.

10. SEKTOR NADZORA U PODRUČJU RUDARSTVA, ELEKTROENERGETIKE I OPREME POD TLAKOM

Sektor nadzora u području rudarstva, elektroenergetike i opreme pod tlakom sastoji se ustrojstveno od tri službe: Službe nadzora u području rudarstva, Službe nadzora u području elektroenergetike i Službe nadzora u području opreme pod tlakom. Poslove navedenih službi obavljaju tri vrste inspektora Inspektorata: rudarski inspektori, elektroenergetski inspektori i inspektori opreme pod tlakom, čija je analiza rada dana u nastavku teksta.

10.1. Područje nadzora rudarstva i rudarski inspektori

Inspekcijske nadzore koji se odnose na primjenu zakona i drugih propisa u području rudarstva provode rudarski inspektori i viši rudarski inspektori, odnosno samostalni izvršitelji u sjedištu područnih jedinica Inspektorata.

Inspekcijski nadzori primjene propisa iz područja rudarstva obuhvaćaju istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, tehničke normative, zaštitu na radu, sigurnost ljudi i imovine, zaštitu od požara kod podzemnih rudarskih radova, izgradnju objekata i postrojenja u rudarskoj djelatnosti i uporabu objekata i postrojenja do završetka eksploatacije, uređenja eksploatacijom devastiranog prostora, nadzor korištenja mineralne sirovine pri izvođenju radova temeljem propisa o gradnji, uviđaje povodom smrtnih i grupnih nesretnih slučajeva i izvanrednih događaja koji prouzrokuju veću materijalnu štetu u području rudarstva, obavljanja rudarskih mjerenja te izrade i dopune rudarskih planova i ostale dokumentacije te ispunjavanje propisanih uvjeta radnika zaposlenih na određenim poslovima u rudarstvu.

10.1.1. Analiza rezultata rada rudarskih inspektora

U izvještajnom razdoblju inspekcijski poslovi rudarskih inspektora obavljani su sukladno Godišnjem planu rada.

Prioritetne aktivnost rudarskih inspektora odnosile su se na utvrđivanju legaliteta na istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina, odnosno na rješavanju predmeta eksploatacije mineralnih sirovina bez ishođene koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina, te korištenja rudarskih objekata i postrojenja bez ishođene dozvole za upotrebu, pri tom postupajući po zahtjevima Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, predstavkama o nelegalnoj eksploataciji mineralnih sirovina i drugim nepravilnostima.

Po utvrđenim nepravilnostima sukladno Zakonu o rudarstvu, rudarski inspektori su donosili upravne mjere u vidu rješenja o otklanjanju nedostataka, rješenja o zabrani izvođenja rudarskih radova ili korištenja rudarskih objekata i postrojenja, te druga rješenja zabrane propisana navedenim Zakonom. Provedeni su i postupci kontrole izvršenja rješenja, te su sukladno kaznenim odredbama, pokretani prekršajni i kazneni postupci sa zahtjevima za oduzimanje imovinske koristi stečene nelegalnom eksploatacijom mineralnih sirovina, kao i prijave Državnom odvjetništvu radi pokretanja postupaka s osnova Zakona o obveznim odnosima.

Pored navedenog, rudarski inspektori su provodili redovne inspekcijske nadzore na istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina kod registriranih rudarskih subjekata s ishođenom koncesijom za eksploataciju mineralnih sirovina, a aktivnosti rudarskih inspektora ogledaju se još u:

- prikupljanju i dostavi podataka po zahtjevu Agencije za upravljanje državnom imovinom i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske;
- izdavanju potvrda o provedenim mjerama osiguranja i mjerama zaštite i sanaciji istražnih prostora i eksploatacijskih polja u postupcima smanjenja i brisanja istražnih prostora i eksploatacijskih polja;
- očitovanjima o vođenju postupaka s osnova bespravnog istraživanja i/ili eksploatacije mineralnih sirovina u predmetima dodjele koncesija za eksploataciju mineralnih sirovina po zahtjevima fizičkih i pravnih osoba i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske;
- sudjelovanje u provođenju stručnih ispita temeljem propisa;
- sudjelovanje u postupcima ishoda građevinske i uporabne dozvole za rudarske objekte i postrojenja;
- svjedočenje na sudskim raspravama glede podnijetih prijava;
- sudjelovanje u donošenju prijedloga za izmjenu postojećih propisa.

U 2012. godini rudarski inspektori Inspektorata proveli su 623 inspekcijska nadzora s osnova Zakona o rudarstvu, u kojima su obavili nadzor nad 720 objekata nadzora.

U izvještajnom razdoblju doneseno je 54 rješenja, od čega se 17 rješenja odnosi na zabranu radova, a 37 rješenja na otklanjanje nedostataka pri izvođenju rudarskih radova na istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina.

U postupcima inspekcijskih nadzora rudarski inspektori utvrdili su 118 povreda propisa, zbog kojih su putem nadležnih prekršajnih sudova pokrenuta 44 optužna prijedloga, a Državnom odvjetništvu podnesene 24 kaznene prijave.

U kaznenim postupcima zatraženo je oduzimanje ostvarene imovinske koristi stečene bespravnom eksploatacijom mineralnih sirovina u vrijednosti iznad 11 milijuna kuna. Istovremeno je putem Državnog odvjetništva zbog nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina zatraženo pokretanje postupaka radi naknade štete Republici Hrvatskoj u vrijednosti preko 16 milijuna kuna.

Očevidi po povredama na radu i havarijama u 2012. godini provedeni su u 7 slučajeva.

Nadalje, rudarski inspektori su u izvještajnom razdoblju provodili akcije zajedničkih inspekcijskih nadzora s inspekcijom zaštite okoliša, sukladno Sporazumu o provedbi zajedničkih akcija inspekcijskog nadzora u području okoliša, pri čemu je provedeno 5 zajedničkih inspekcijskih nadzora, te će se provedba istih nastaviti i u 2013. godini.

U postupku provedbe posebnih planova zaštite i nadzora prava i interesa Republike Hrvatske na moru, rudarski inspektori proveli su 68 inspekcijskih nadzora.

Ukupni brojevi podaci u području rudarstva i poduzetim upravnim i kaznenim mjerama pokazuju pad utvrđenih povreda propisa, uz povećan obim inspekcijskih nadzora i nadziranih objekata.

Sukladno navedenim podacima u prekršajnom postupku tijekom 2012. godine, rudarski inspektori su zaprimili sveukupno 14 presuda prekršajnih sudova, od kojih je kod 11 presuda

donesena presuda kojom se okrivljenik proglasio krivim, a kod 9 presuda izrečena je novčana kazna u iznosu od **183.970,00 kuna**.

Prikaz najvažnijih pokazatelja o radu rudarskih inspektora u 2012. godini dan je u Prilogu 6. ovog Izvješća.

10.1.2. Djelovanje rudarskih inspektora u sjedištu Državnog inspektorata

Postupajući u okviru svojih nadležnosti rudarski inspektori pripremali su nacрте drugostupanjskih rješenja za Povjerenstvo za žalbe, kao i prijedloge odgovora na tužbe protiv rješenja Povjerenstva za žalbe Državnog inspektorata. U izvještajnom razdoblju, pripremali su ukupno 16 nacрта rješenja po žalbama na prvostupanjska rješenja rudarskih inspektora - samostalnih izvršitelja, dok je na tužbe protiv rješenja Povjerenstva za žalbe pripremljeno 4 prijedloga odgovora.

Služba nadzora u području rudarstva tijekom 2012. godine je zaprimila ukupno 509 predmeta, što je 5% više nego u 2011. godini, od čega je 41 neriješen predmet iz 2011. godine prenesen u 2012. godinu, dok je tijekom 2012. godine riješeno 485 predmeta što čini 95% zaprimljenih predmeta, a neriješena su ostala 24 predmeta ili 5% koji su preneseni u 2013. godinu.

Analizirajući sveukupan broj riješenih predmeta u 2012. godini u odnosu na 2011. godinu, vidimo da je riješeno 9% predmeta više u odnosu na 2011. godinu.

Osim navedenog, sukladno zadacima, a i s ciljem što kvalitetnijeg i učinkovitijeg obavljanja poslova i zadaća u području rudarstva, rudarski inspektori Službe nadzora u području rudarstva, tijekom 2012. godine su:

- provodili inspekcijske nadzore;
- sudjelovali u postupcima tehničkih pregleda rudarskih objekata i postrojenja;
- provodili prikupljanje podataka i pripremali očitovanja i odgovore na zahtjeve Agencije za upravljanje državnom imovinom i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, nadležnih sudova, odgovore na novinarska pitanja, te predstavke;
- pružali stručnu pomoć rudarskim inspektorima-samostalnim izvršiteljima u područnim jedinicama pri rješavanju pojedinačnih složenih predmeta, kao i svaku drugu stručnu pomoć u cilju podizanja stručnosti, profesionalnosti i postizanja boljih rezultata rada svih rudarskih inspektora prvog stupnja;
- pripremali različita pojedinačna izvješća, redovita mjesečna izvješća i godišnje izvješće o radu;
- obavljani su uvidi u postupanja rudarskih inspektora-samostalnih izvršitelja u područnim jedinicama, po izvršenim inspekcijskim nadzorima;
- provodili planiranja i koordinacije posebnih akcija nadzora u području rudarstva, te akcija nadzora u suradnji s drugim inspekcijama tijela državne uprave;
- sudjelovali u predlaganju izmjena i dopuna zakona i izradi mišljenja o nacrtima prijedloga zakona.

10.1.3. Značajnije pojave u obavljanju inspekcijskih nadzora rudarskih inspektora

Novim Zakonom o rudarstvu („Narodne novine“, broj 75/09. i 49/11.), proširena je obveza provođenja inspekcijskih nadzora rudarskih inspektora i na područje građenja u dijelu građevinskih iskopa koji se izvode u mineralnoj sirovini, čime je dodatno izražen veliki obim poslova po zahtjevima Agencije za upravljanje državnom imovinom i Državnog odvjetništva, poglavito u području nadzora gradnje građevina pri kojoj se vadi mineralna sirovina, a koju je potrebno staviti na raspolaganje Republici Hrvatskoj, zbog čega se obzirom na raspoložive kapacitete smanjuje broj inspekcijskih nadzora pri izvođenju rudarskih radova.

Ovakav obim poslova prioritetno iziskuje zapošljavanje nepopunjenih radnih mjesta rudarskih inspektora prema postojećem Pravilniku o unutarnjem redu, kako je naprijed prikazano kao i povećanje ukupno planiranog broja rudarskih inspektora, radi ispunjenja prioritetne zadaće rudarskih inspektora na provođenju postupaka utvrđivanja legaliteta na istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina.

Nedovoljan broj izvršitelja u području rudarstva najviše se ogleda na području područne jedinice Split, gdje su od planirana 2 rudarska inspektora, zaposlen 1 rudarski inspektor, koji je na dužem bolovanju, te već više godina Služba nema zaposlenog rudarskog inspektora elektro struke.

U području rudarstva obavljen je i veći obim poslova u odnosu na prikazane rezultate prema aplikaciji eOčevidnik rudarskog inspektora iz razloga što se eOčevidnik primjenjuje od siječnja 2011. godine, pa daljnja postupanja vezana na predmete iz prijašnjih godina u istom nisu evidentirana.

Prioritetna zadaća rudarskih inspektora i nadalje se ogleda na provođenju postupaka radi utvrđivanja legaliteta na istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina, odnosno na rješavanju predmeta eksploatacije mineralnih sirovina bez ishodne koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina, s ciljem sprječavanja otuđenja rudnog blaga kao imovine Republike Hrvatske, te procesuiranja nelegalnih radnji sukladno zakonu.

10.2. Područje nadzora elektroenergetike i elektroenergetski inspektori

Inspekcijski nadzor u području elektroenergetike obavljaju elektroenergetski inspektori i viši elektroenergetski inspektori nad primjenom zakona i drugih propisa koji se odnose na:

- način i uvjete za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti,
- obveze energetske subjekata i kupaca energije tijekom obavljanja energetske djelatnosti i korištenja energije u pogledu ispunjavanja zahtjeva za sigurnost i kvalitetu opskrbe električnom energijom,
- obveze energetske subjekata i kupaca energije pri stavljanju u uporabu, uporabe odnosno pogona i održavanja energetske objekata, postrojenja, vodova, priključaka na mrežu, instalacija i opreme u pogledu sigurnosti i kvalitete opskrbe električnom energijom,
- tehničke zahtjeve za proizvode i ocjenu sukladnosti te
- zahtjeve za opću sigurnost proizvoda u području elektroenergetike u uporabi.

10.2.1. Analiza rezultata rada elektroenergetskih inspektora

U 2012. godini obavljeno je 839 inspekcijskih nadzora nad primjenom propisa u području elektroenergetike kod pravnih i fizičkih osoba u vezi s obavljanjem elektroenergetskih te raznih drugih djelatnosti, a u vezi s njihovim elektroenergetskim sustavima, mrežama, postrojenjima, vodovima i građevinama, te pripadnim električnim procesima, instalacijama i opremom, po djelatnostima, kako slijedi:

– Brodogradnja	4
– Ceste	23
– Elektroprivreda – distribucija električne energije	410
– Elektroprivreda – prijenos električne energije	41
– Elektroprivreda – proizvodnja električne energije	35
– Građevinarstvo	2
– Industrija	155
– Komunalno gospodarstvo	31
– Kultura, znanost i školstvo	13
– Luke	5
– Naftovodi	2
– Ostalo	24
– Telekomunikacije	3
– Trgovina	15
– Turizam	21
– Ugostiteljstvo	7
– Usluge	19
– Vodoprivreda	5
– Zdravstvene i socijalne ustanove	9
– Željeznica	15

Sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2012. godini („Narodne novine“, broj 55/12.), obavljeno je 62 nadzora u području elektroenergetike nad provedbom mjera zaštite od požara na elektroenergetskim vodovima i elektroenergetskim postrojenjima za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije na jadranskom priobalnom i otočnom području. O obavljenom nadzoru i utvrđenom stanju provedbe mjera zaštite od požara te naređenim i provedenim inspekcijskim mjerama u području elektroenergetike Inspektorat je podnio dva izvješća Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje kao koordinatorskom provedbe Programa aktivnosti.

Temeljem Sporazuma o suradnji inspekcijskih službi u području okoliša i Plana koordiniranih zajedničkih inspekcijskih nadzora u području okoliša za 2012. godinu, koji je donijelo Ministarstvo zaštite okoliša i prirode kao koordinator provedbe Plana zajedničkih nadzora, obavljen je nadzor u području elektroenergetike nad poslovanjem 54 pravne osobe na cijelom području Republike Hrvatske. O obavljenom nadzoru i utvrđenom stanju primjene propisa u području elektroenergetike koji imaju utjecaj na okoliš te naređenim i provedenim inspekcijskim mjerama u području elektroenergetike Inspektorat je podnio izvješća Ministarstvu zaštite okoliša i prirode.

Na temelju Zakona o Obalnoj straži Republike Hrvatske i Planova zaštite i nadzora prava i interesa Republike Hrvatske na moru za 2012. godinu, elektroenergetski inspektori obavili su u 2012. godini 33 inspekcijskih nadzora luka, lučica, brodogradilišta, hotela, kampova i marina te podmorskih kabela. Kod 6 nadzora su utvrđene povrede propisa u području elektroenergetike. Protiv prekršitelja donijeto je 6 upravnih rješenja kojim je naređeno otklanjanje nedostataka, te je podneseno 6 optužnih prijedloga prekršajnim sudovima.

Nadalje, po zaprimljenim zahtjevima Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstva gospodarstva i Županijskih uprava za poslove graditeljstva obavljen je 44 tehnički pregled elektroenergetskog dijela izgrađenih građevina od značaja za Republiku Hrvatsku, županije i lokalnu samoupravu (dionice autocesta, elektroenergetska, elektronička komunikacijska i plinska infrastruktura, industrijske i druge građevine s javnom namjenom i dr.), u postupku izdavanja dozvola za njihovu uporabu.

Isto tako, na temelju zaprimljenih zahtjeva od Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja i Ministarstva gospodarstva, obavljen je nadzor nad primjenom propisa u području elektroenergetike za 35 glavnih projekata za građenje građevina u postupku za izdavanje dozvole za njihovo građenje.

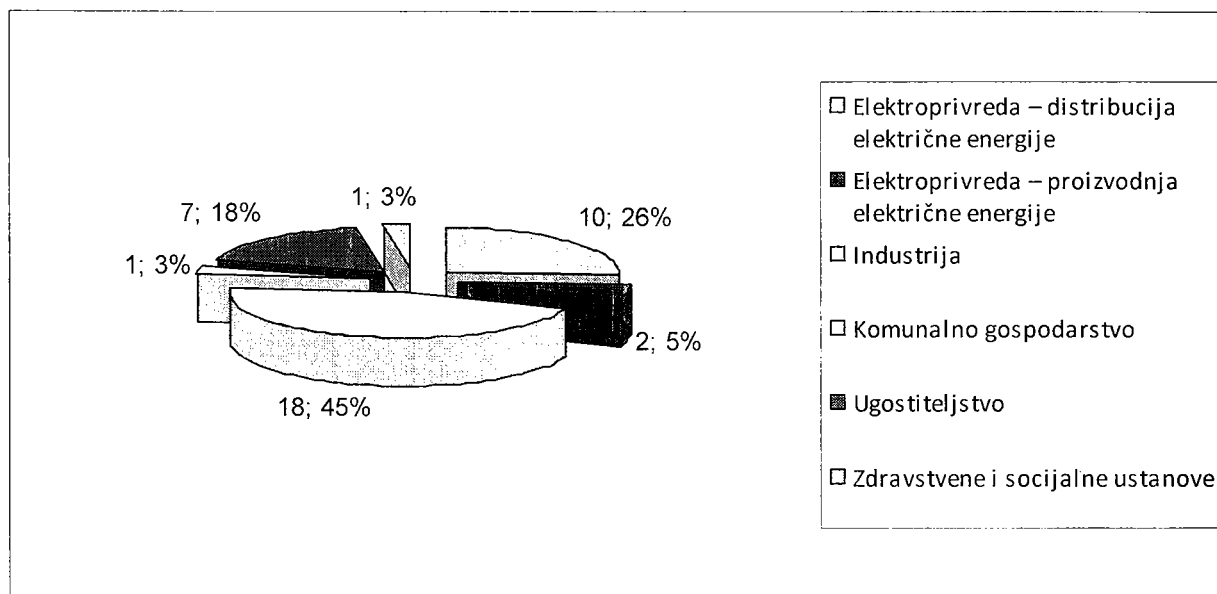
Sveukupno na temelju zaprimljenih prijava, predstavki i zahtjeva stranaka, tijela državne uprave i dr. riješeno je 96 zahtjeva.

Nadalje, temeljem utvrđenih povreda propisa iz 839 inspekcijskih nadzora (koje su prikazane grafički na slici 4.), elektroenergetski inspektori su:

- donijeli 138 rješenja kojim su naređene inspekcijske mjere za otklanjanje povreda propisa u ostavljenom roku,
- obavili 102 kontrolu izvršenja rješenja,
- obavili 16 izvršenja rješenja na drugi pogodan način.

Elektroenergetski inspektori su podnijeli i 40 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka, od kojih su 3 podnesena zbog utvrđenih povreda propisa u području elektroenergetike i 4 zbog neizvršenja rješenja, a podnesena su i 3 rješenja o prisilnom izvršenju nenovćanih obaveza novčanom kaznom.

Slika 4. - Broj utvrđenih povreda propisa po djelatnostima u inspekcijskim nadzorima elektroenergetskih inspektora

Sukladno navedenim podacima u prekršajnom postupku tijekom 2012. godine, elektroenergetski inspektori su zaprimili sveukupno 23 presude prekršajnih sudova, od kojih je kod 20 presude donesena presuda kojom se okrivljenik proglasio krivim, a kod 19 presuda izrečena je novčana kazna u iznosu od **80.250,00 kuna**.

Prikaz najvažnijih pokazatelja o radu elektroenergetskih inspektora u 2012. godini dan je u Prilogu 8. ovoga Izvješća.

10.2.2. Djelovanje elektroenergetskih inspektora u sjedištu Državnog inspektorata

U cilju što kvalitetnijeg i učinkovitijeg obavljanja poslova i zadaća elektroenergetskih inspektora elektroenergetski inspektori u sjedištu Inspektorata surađivali su s drugim tijelima u provedbi Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2012. godini, Plana koordiniranih zajedničkih inspekcijskih nadzora u području okoliša za 2012. godinu i Planova zaštite i nadzora prava i interesa Republike Hrvatske na moru za 2012 godinu.

Elektroenergetski inspektori u sjedištu Inspektorata obavljali su sljedeće poslove:

- provodili inspekcijske nadzore;
- sudjelovali u postupcima tehničkih pregleda elektroenergetskih objekata i postrojenja;
- pružali stručnu pomoć inspektorima u područnim jedinicama pri rješavanju pojedinačnih složenih predmeta, kao i svaku drugu stručnu pomoć u cilju podizanja stručnosti, profesionalnosti i postizanja boljih rezultata rada elektroenergetskih inspektora;
- pripremali različita pojedinačna izvješća, redovita mjesečna izvješća i godišnje izvješće o radu;
- obavljali su uvide u postupanja elektroenergetskih inspektora iz područnih jedinica, po izvršenim inspekcijskim nadzorima;

- provodili planiranja i koordinacije posebnih akcija nadzora u području elektroenergetike, te akcija nadzora u suradnji s drugim inspekcijama tijela državne uprave;
- sudjelovali u predlaganju izmjena i dopuna zakona i izradi mišljenja o nacrtima prijedloga zakona;
- pripremali nacрте drugostupanjskih rješenja na žalbe;
- sudjelovali u daljnjoj razradi aplikativnog rješenja eOčevidnik elektroenergetskog inspektora.

10.2.3. Značajne pojave u radu elektroenergetskih inspektora

U području elektroenergetike inspekcijski nadzori obavljaju se većinom prema tehničkim propisima koji su temeljem Zakona o normizaciji („Narodne novine“, broj 55/96) preuzeti iz pravne regulative SFRJ, a primjenjuju se temeljem članka 39. stavak 1. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti („Narodne novine“, broj 20/10). Zbog stanja zakonske regulative, dio propisa nije preuzeto Zakonom o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjene sukladnosti, pa se pojedina područja tretiraju kao priznata tehnička pravila.

Vezano za stanje ljudskih potencijala u Službi u području elektroenergetike, u izvještajnoj godini, poslove je izvršavalo 7 inspektora i voditelj Službe, što je za 22 % manje nego u 2011. godini jer je kod dvojice inspektora nastupila mirovina.

Isto tako, zbog nepopunjenosti radnog mjesta elektroenergetskog inspektora u Područnoj jedinici Varaždin, inspekcijski nadzori elektroenergetskih objekata i postrojenja na tom području su se provodili preraspodjelom poslova inspektora u sjedištu Inspektorata.

10.3. Područje nadzora opreme pod tlakom i inspektori opreme pod tlakom

Inspekcijske nadzore koji se odnose na primjenu zakona i drugih propisa u području opreme pod tlakom provode inspektori opreme pod tlakom i viši inspektori opreme pod tlakom, odnosno samostalni izvršitelji u sjedištu područnih jedinica Inspektorata, a nadzori obuhvaćaju primjenu zakona i drugih propisa kojima se uređuje uporaba opreme pod tlakom i pokretne tlačne opreme, ispunjenje propisanih uvjeta radnika zaposlenih na određenim poslovima u kotlovnicaма i ispunjenje propisanih uvjeta pravnih i fizičkih osoba koje se bave eksploatacijom opreme pod tlakom i pokretne tlačne opreme.

10.3.1. Analiza rezultata rada inspektora opreme pod tlakom

U izvještajnom razdoblju inspekcijski poslovi inspektora opreme pod tlakom obavljani su sukladno Godišnjem planu rada.

Prioritetne aktivnosti inspektora opreme pod tlakom odnosile su se na utvrđivanju legaliteta uporabe stabilne opreme pod tlakom visoke razine opasnosti i pokretne tlačne opreme.

Po utvrđenim nepravilnostima sukladno Zakonu, donošene su upravne mjere u vidu rješenja o otklanjanju nedostataka, rješenja o zabrani rada, provođeni su postupci kontrole izvršenja rješenja, te su sukladno kaznenim odredbama pokretani prekršajni postupci.

Pored navedenog inspektori opreme pod tlakom provodili su sljedeće aktivnosti:

- sudjelovali u postupcima ishoda građevinske i uporabne dozvole za objekte i postrojenja u rudarstvu i graditeljstvu;
- svjedočili na sudskim raspravama glede podnijetih optužnih prijedloga;
- sudjelovali u donošenju novih prijedloga za izmjenu postojećih propisa.

Tijekom 2012. godine obavljena su je 462 inspekcijska nadzora kod pravnih i fizičkih osoba u sljedećim djelatnostima:

– Prerađivačka industrija	127
– Proizvodnja i distribucija energije	27
– Trgovina	64
– Turizam	31
– Ostale djelatnosti	213

Na temelju Sporazuma o suradnji inspekcijskih službi u području okoliša, obavljen je nadzor u području opreme pod tlakom prema Planu zajedničkih nadzora u području okoliša za 2012. godinu. O obavljenom nadzoru, utvrđenom stanju provedbe propisa u području opreme pod tlakom koji imaju utjecaj na okoliš, te naređenim i provedenim mjerama u području opreme pod tlakom, Inspektorat je podnio izvješća Ministarstvu zaštite okoliša i prirode kao koordinatoru provedbe Plana zajedničkih nadzora za 54 pravne osobe na cijelom području Republike Hrvatske.

Na temelju odredbi Zakona o Obalnoj straži Republike Hrvatske, obavljen je nadzor u području opreme pod tlakom prema Planovima zaštite i nadzora prava i interesa Republike Hrvatske na moru za 2012. godinu. O obavljenom nadzoru nad objektima na priobalnom i morskom području, utvrđenom stanju provedbe propisa u području opreme pod tlakom koji imaju utjecaj na zaštitu na moru, Inspektorat je podnio izvješća Središnjoj koordinaciji za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru. Obavljeno je ukupno 27 inspekcijskih nadzora u ronilačkim klubovima, hotelima i marinama, donijeto je 13 upravnih rješenja o otklanjanju nedostataka i podneseno je 13 optužnih prijedloga.

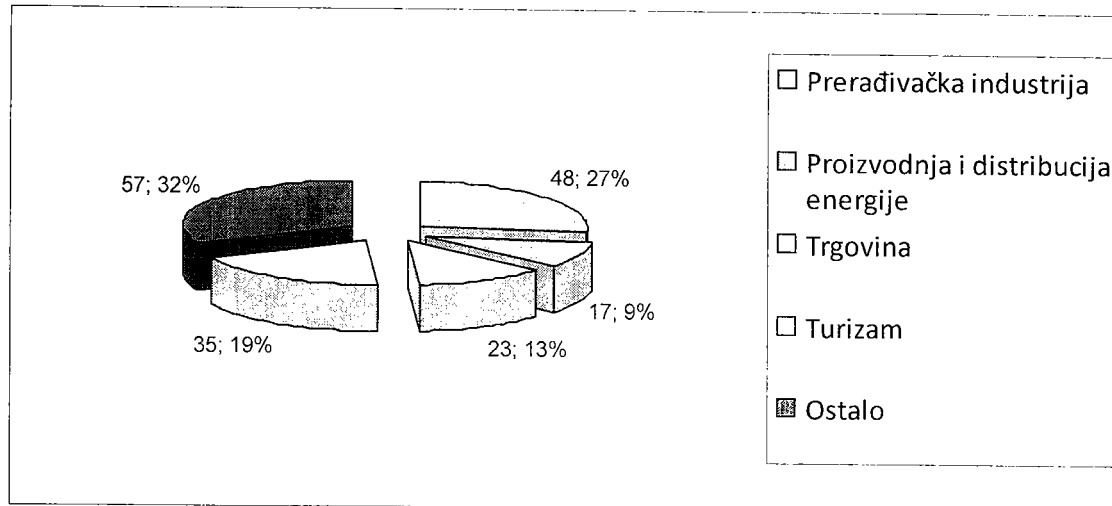
Na temelju zaprimljenih zahtjeva od Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja i Ministarstva gospodarstva obavljeno je 14 tehničkih pregleda izgrađenih građevina od značaja za Republiku Hrvatsku (industrijske i druge građevine s javnom namjenom, energetska postrojenja, rudarski objekti i postrojenja i dr.), u postupku izdavanja dozvola za njihovu uporabu.

Isto tako, na temelju zaprimljenih zahtjeva od Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja i Ministarstva gospodarstva obavljen je nadzor nad primjenom propisa u području opreme pod tlakom nad 21 glavnim projektom za građenje građevina u postupku za izdavanje dozvole za njihovo građenje.

Inspektori opreme pod tlakom donijeli su ukupno 84 upravnih rješenja od čega 82 upravnih rješenja kojima su naređene potrebne mjere za otklanjanje nedostataka i 2 upravna rješenja o zabrani rada.

Na temelju utvrđenih povreda propisa u obavljenim inspekcijskim nadzorima inspektori opreme pod tlakom su podnijeli 75 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka zbog utvrđenih povreda materijalnih propisa.

Slika 5. – Utvrđene povrede propisa po djelatnostima u inspekcijskim nadzorima inspektora opreme pod tlakom

Sukladno navedenim podacima u prekršajnom postupku tijekom 2012. godine, elektroenergetski inspektori su zaprimili sveukupno 13 presuda prekršajnih sudova, od kojih je kod 11 presuda donesena presuda kojom se okrivljenik proglasio krivim, te je izrečena novčana kazna u iznosu od **84.150,00 kuna**.

Prikaz najvažnijih pokazatelja o radu inspektora opreme pod tlakom u 2012. godini dan je u Prilogu 8. ovog Izvješća.

10.3.2. Djelovanje inspektora opreme pod tlakom u sjedištu Državnog inspektorata

U cilju što kvalitetnijeg i učinkovitijeg obavljanja poslova i zadaća inspektora opreme pod tlakom, Služba nadzora u području opreme pod tlakom tijekom godine surađivala je s drugim tijelima u provedbi Plana zajedničkih nadzora u području okoliša za 2012. godinu i Planova zaštite i nadzora prava i interesa Republike Hrvatske na moru za 2012. godinu.

Služba nadzora u području opreme pod tlakom između ostalog obavljala je:

- inspekcijske nadzore;
- tehničke preglede objekata i postrojenja u postupcima izdavanja uporabnih dozvola;
- uvide u glavne projekte objekata i postrojenja u postupcima izdavanja građevinskih dozvola;
- sudjelovala u radu radionice IPA 2007 – kemijska sigurnost;
- sudjelovala u radu Povjerenstva za žalbe Državnog inspektorata;

- pružala stručnu pomoć inspektorima u područnim jedinicama pri rješavanju pojedinačnih složenih predmeta, kao i svaku drugu stručnu pomoć u cilju podizanja stručnosti, profesionalnosti i postizanja boljih rezultata rada inspektora opreme pod tlakom,
- pripremala različita pojedinačna izvješća, redovita mjesečna izvješća i godišnje izvješće o radu;
- obavljala uvide u postupanja inspektora opreme pod tlakom iz područnih jedinica, po izvršenim inspekcijskim nadzorima;
- provodila planiranja i koordinacije nadzora u suradnji s drugim inspekcijskim tijelima državne uprave;
- sudjelovala u predlaganju izmjena i dopuna zakona i izradi mišljenja o nacrtima prijedloga zakona;
- sudjelovala u daljnjoj razradi aplikativnog rješenja eOčevidnik inspektora opreme pod tlakom.

U 2012. godini obavljena su 462 inspekcijska nadzora kod pravnih i fizičkih osoba, što je jednak broj nadzora kao i u 2011. godini.

U izvještajnom razdoblju doneseno je 84 upravnih rješenja, od čega se 2 rješenja odnose na zabranu rada, a 82 rješenja na otklanjanje nedostataka.

U postupcima inspekcijskih nadzora inspektori opreme pod tlakom utvrdili su 180 povreda propisa, zbog kojih je nadležnim prekršajnim sudovima podneseno 75 optužnih prijedloga.

10.3.3. Značajnije pojave u obavljanju inspekcijskih nadzora inspektora opreme pod tlakom

Obim poslova inspektora opreme pod tlakom iziskuje veći broj izvršitelja, točnije popunjavanje nepopunjenih Pravilnikom o unutarnjem redu Državnog inspektorata predviđenih radnih mjesta inspektora opreme pod tlakom. Trenutan broj izvršitelja nije dostatan za ostvarivanje ciljanih prioriteta i provođenje postupaka utvrđivanja legaliteta uporabe opreme pod tlakom na cjelokupnom teritoriju RH.

11. PRAVNI POSLOVI I UNAPRJEĐENJE RADA INSPEKTORA KROZ STRUČAN NADZOR

Za obavljanje pravnih poslova u Inspektoratu, sukladno Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata, („Narodne novine“, broj 31/12. i 23/13.), zadužena je Služba pravnih poslova koja je tijekom izvještajnog razdoblja obavljala poslove iz djelokruga Inspektorata u vezi s izradom mišljenja na nacрте prijedloga zakona dostavljenih od drugih javnopravnih tijela propise kojih nadzire Inspektorat, poglavito u dijelu unaprjeđivanja rada i ujednačavanja postupanja inspektora u suradnji s drugim ustrojstvenim jedinicama izrađivala je objašnjenja i davala pravna mišljenja o pitanjima koja se odnose na upravni i prekršajni postupak iz djelokruga Inspektorata, izrađivala prijedloge mišljenja o određenim pravnim pitanjima, izrađivala upute za rad kao pomoć u radu inspektorima pri obavljanju inspekcijskih nadzora, obavljala je stručne poslove za Povjerenstvo za žalbe Inspektorata, te je zastupala pred upravnim, prekršajnim i službeničkim sudovima.

U 2012. godini posebna pažnja je posvećena poboljšanju postojeće organizacijske strukture i učinkovitosti inspektora Inspektorata i izradi prijedloga Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata i izrade Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu.

Po donošenju nove Uredbe o unutarnjem ustrojstvu, u okviru Službe pravnih poslova ustrojena su dva odjela: Odjel za izradu normativnih akata i praćenja propisa i Odjel za zastupanje pred sudovima, koji su započeli s radom 1. srpnja 2012. godine (po donošenju Pravilnika o unutarnjem redu Državnog inspektorata i rješenja o rasporedu državnih službenika na radna mjesta).

Od navedenog perioda, u vezi s poslovima iz djelokruga Odjela za izradu normativnih akata i praćenju propisa, zaduženog, između ostalog, za izradu nacrta propisa, praćenje primjene postupovnih odredbi u rješavanju upravnih stvari, procjenu učinaka propisa sukladno posebnom zakonu i drugo - zaprimljena su i riješena 2 upravna predmeta te 68 neupravnih predmeta.

Odjel za zastupanje pred sudovima obavljao je poslove zastupanja Inspektorata pred upravnim, službeničkim i prekršajnim sudovima, kako slijedi:

- pred upravnim sudom zbog 28 tužbi u upravnom sporu (i to 20 zastupanja na Upravnom sudu u Zagrebu, 4 zastupanja na Upravnom sudu u Splitu i po 2 zastupanja na Upravnom sudu u Rijeci i Upravnom sudu u Osijeku),
- pred službeničkim sudovima u 4 postupka po zahtjevu za utvrđivanje teške povrede službene dužnosti (od kojih su se 3 postupka zbog povrede službene dužnosti vodila pred Službeničkim sudom u Zagrebu dok se 1 službenički spor vodio pred Službeničkim sudom u Rijeci),
- u 10 prekršajnih postupaka pokrenutih optužnim prijedlozima (i to 8 zastupanja na Prekršajnom sudu u Bjelovaru, 1 zastupanje na Prekršajnom sudu u Zagrebu i 1 zastupanje na Prekršajnom sudu u Rijeci).
- i poslove provođenja inspekcijskih nadzora.

U postupku pokrenutom po zahtjevu za pokretanje postupka zbog teške povrede službene dužnosti iz 2011. godine protiv više gospodarske inspektorice, Službenički sud u Zagrebu je donio odluku kojom je ista kažnjena novčanom kaznom u visini 10% plaće tijekom 3 mjeseca.

Na tu odluku inspektorica je uložila žalbu Višem službeničkom sudu koji je poništio rješenje Službeničkog suda u Zagrebu i predmet vratio na ponovni postupak. U ponovnom postupku Službenički sud je ponovo proglasio službenicu odgovornom te joj izrekao novčanu kaznu u visini 10% plaće tijekom 2 mjeseca, dok je za dio činjeničnog opisa teške povrede službene dužnosti iz zahtjeva inspektorica oslobođena odgovornosti. Na tu odluku inspektorica je uložila žalbu Višem službeničkom sudu, koji je donio nepravomoćnu odluku kojom je odbio podnesenu žalbu.

Do kraja izvještajnog razdoblja okončana je i jedna usmena rasprava pred Službeničkim sudom u Zagrebu, dok su 2 bile u tijeku (na Službeničkom sudu u Zagrebu i na Službeničkom sudu u Rijeci).

Kao lakše i teške povrede službene dužnosti kod gore navedenih postupaka, ističu se:

- nedolično ponašanje,
- neizvršavanje službene dužnosti,
- prekoračenje ovlasti i
- odavanje službene tajne.

Do kraja izvještajnog razdoblja u upravnim sporovima donesene su 23 presude kojima su odbijeni tužbeni zahtjevi te 3 presude kojima su poništena rješenja Inspektorata, dok je u prekršajnim postupcima doneseno 8 oslobađajućih i 1 okrivljujuća presuda.

Tijekom izvještajnog razdoblja, u dijelu stručnog nadzora i unaprjeđenja rada provedena su 33 nadzora nad inspektorima u četiri (4) sjedišta područnih jedinica Inspektorata i u sedam (7) ispostava područnih jedinica. Navedenim stručnim nadzorima obuhvaćene su sljedeće vrste inspektora, po područnim jedinicama i ispostavama Inspektorata:

- Područna jedinica Zagreb – 7 inspektora (3 inspektora rada u području radnih odnosa i 4 inspektora rada u području zaštite na radu) u sjedištu područne jedinice i ispostavama Karlovac i Kutina;
- Područna jedinica Osijek – 5 inspektora (4 inspektora rada u području radnih odnosa, 1 inspektora rada u području zaštite na radu) u sjedištu područne jedinice i ispostavama Vukovar i Slavonski Brod ;
- Područna jedinica Split – 13 inspektora (8 gospodarskih inspektora, 3 inspektora rada u području zaštite na radu, 2 inspektora rada u području radnih odnosa) u sjedištu područne jedinice i ispostavama Makarska i Šibenik;
- Područna jedinica Rijeka – 8 inspektora (6 gospodarskih inspektora, 2 inspektora rada u području zaštite na radu) u sjedištu područne jedinice i u Ispostavi Pula.

12. RAD POVJERENSTVA ZA ŽALBE DRŽAVNOG INSPEKTORATA

U izvještajnom razdoblju održano je 9 sjednica Povjerenstva za žalbe, na kojima je doneseno 395 rješenja povodom žalbi stranaka na rješenja gospodarskih inspektora, inspektora rada u području radnih odnosa, inspektora rada u području zaštite na radu, rudarskih inspektora, elektroenergetskih inspektora i inspektora opreme pod tlakom, po upravnim područjima navedenim u tablici 13.

Tablica 13. - Donesena rješenja Povjerenstva za žalbe Inspektorata u 2012. godini

Područje	Broj rješenja
Neregistrirane djelatnosti	32
Promet roba i usluga	75
Ugostiteljstvo i turizam	72
Zaštita ekonomskih interesa potrošača	36
Kvaliteta i sigurnost proizvoda	13
Radni odnosi	126
Zaštita na radu	21
Oprema pod tlakom	3
Rudarstvo	16
Elektroenergetika	1
Sveukupno	395

Iz područja neregistrirane djelatnosti raspravljalo se o žalbama u sljedećim predmetima: zabrani obavljanja neregistrirane frizerske, kozmetičarske, krojačke, tapetarske, automehaničarske i bravarske djelatnosti; zabrani obavljanja neregistrirane djelatnosti piljenja drva, geliranja noktiju, pružanja usluga informacijskog društva, usluga automatske autopraonice, upravljanja stambenom zgradom, upravljanja nekretninama; zabrani obavljanja obrta i uporabe uređaja i opreme u izdvojenom pogonu obrta; zabrani obavljanje djelatnosti proizvodnje pekarskih i drugih proizvoda; o žalbi protiv prvostupanjskog rješenja o odbacivanju žalbe zbog nepravodobnosti.

Protiv rješenja Povjerenstva za žalbe iz područja neregistrirane djelatnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine pokrenuta su 4 upravna spora. U svim predmetima u kojima su pokrenuti upravni sporovi dana su pisana očitovanja na tužbe. Zaprimitljene su 3 presude Upravnih sudova i 1 rješenje Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, kojim je obustavljen postupak jer je tužitelj odustao od tužbe.

Iz područja prometa roba i usluga raspravljalo se o žalbama u sljedećim predmetima: zabrani obavljanja djelatnosti distribucije plina bez ugovora o koncesiji; zabrani prodaje poljoprivrednih proizvoda; odbacivanju žalbe; zabrani obavljanja djelatnosti trgovine na malo izvan prodavaonice; dozvoli izvršenja rješenja; zabrani obavljanja trgovine na malo alkoholnih pića maloljetnim osobama; zabrani obavljanja komunalne djelatnosti prijevoza pokojnika bez ugovora o koncesiji ili ugovora o povjeravanju tih komunalnih poslova; zabrani obavljanja djelatnosti trgovine na malo; zabrani obavljanja djelatnosti trgovine na malo bez registracije; zabrani obavljanja djelatnosti trgovine bez rješenja o minimalnim tehničkim uvjetima; postupku po presudi Upravnog suda Republike Hrvatske i pravnom shvaćanju Upravnog suda.

Protiv rješenja Povjerenstva za žalbe iz područja prometa roba i usluga u navedenom izvještajnom razdoblju pokrenuto je 11 upravnih sporova, te su u svim predmetima u kojima su

pokrenuti upravni sporovi dana pisana očitovanja na tužbe. Zaprimljeno je 45 presuda Upravnih sudova na tužbe protiv rješenja Povjerenstva za žalbe.

Iz područja ugostiteljstva i turizma raspravljalo se o žalbama u sljedećim predmetima: naredbi o uplati dugujućeg iznosa boravišne pristojbe, te o žalbama na rješenja o naredbi za uplatu dugujućeg paušalnog iznosa boravišne pristojbe (iznajmljivači); naredbi za otklanjanje utvrđenih nedostataka u ugostiteljskim objektima; zabrani obavljanja ugostiteljske djelatnosti bez rješenja o ispunjavanju propisanih uvjeta; zabrani pružanja ugostiteljskih usluga na otvorenom prostoru bez rješenja nadležnog ureda; žalbama na rješenja o prisilnom izvršenju naplatom novčane kazne; žalbama na rješenja o privremenoj zabrani obavljanja ugostiteljske djelatnosti zbog rada van propisanog radnog vremena; zabrani pružanja ugostiteljskih usluga koje nisu obuhvaćene rješenjem nadležnog ureda; zabrani pružanja ugostiteljskih usluga smještaja u domaćinstvu bez rješenja o odobrenju; zabrani kampiranja izvan organiziranog kampa i prostora određenog za kampiranje; zabrani pružanja usluga turističke agencije; zabrani pružanja ostalih turističkih usluga; zabrani pružanja usluga turističkih vodiča bez rješenja o odobrenju; žalbama na rješenja o odbacivanju žalbi, te žalbama na rješenja pročelnika područnih jedinica donesenih povodom prigovora, a vezano uz primjenu članka 122. ZUP-a.

Protiv rješenja Povjerenstva za žalbe u području ugostiteljstva i turizma u izvještajnom razdoblju pokrenuto je 17 upravnih sporova, te su u svim predmetima u kojima su pokrenuti upravni sporovi dana pisana očitovanja na tužbe. Tijekom 2012. zaprimljene su 32 presude Upravnog suda na rješenja Povjerenstava za žalbe od kojih je u 31 slučaju tužba odbijena, a u jednom je slučaju tužba uvažena te je poništeno rješenje Povjerenstva za žalbe.

Državnom odvjetništvu RH je podnesen prijedlog da Vrhovnom sudu RH podnese zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti protiv 1 presude Visokog upravnog suda RH, koji je prihvaćen.

Iz područja zaštite ekonomskih interesa potrošača raspravljalo se o žalbama u sljedećim predmetima: obavezama trgovca u odnosu na potrošača – ispunjenje ugovora; jamstvu na kupljene proizvode i uvjetima i ispunjenju jamstva; isticanju cijena proizvoda i pružanja usluga; uvjetima prodaje proizvoda i pružanja usluga; zabrani naplate opomena radi naplate dospjelih novčanih potraživanja; zabrani nezakonite naplate javnih usluga koje se pružaju potrošačima; zabrani obavljanja nepoštene poslovne prakse trgovca u odnosu na potrošače, te o žalbama na rješenja pročelnika područnih jedinica donesenih povodom prigovora potrošača, a vezano uz primjenu članka 122. ZUP-a.

Protiv rješenja Povjerenstva za žalbe iz područja zaštite ekonomskih interesa potrošača u izvještajnom razdoblju pokrenuto je 13 upravnih sporova. U svim predmetima u kojima su pokrenuti upravni sporovi dana su pisana očitovanja na tužbe. Zaprimljeno je i 13 presuda Upravnih sudova iz ranijih godina na rješenja Povjerenstava za žalbe, te je u svim predmetima tužba odbijena.

Iz područja kvalitete i sigurnosti proizvoda raspravljano je o žalbama u sljedećim predmetima: povlačenju proizvoda sa tržišta i zabrani stavljanja na tržište Republike Hrvatske i naplate troškova ispitivanja proizvoda u upravnom postupku; kontroli označavanja građevnih proizvoda i opskrbljivanju građevnih proizvoda ispravama o sukladnosti, tehničkim uputama i oznakama sukladnosti; kontroli primjene propisa koji određuju stavljanje na tržište, postojanje i ispravnost propisanih oznaka, uputa za uporabu i isprava osobne zaštitne opreme.

Nadalje, raspravljalo se i o odbijanju žalbe i mijenjanju točke rješenja zabrane stavljanja na tržište nepropisno označene hrane, kao i odbijanju žalbe vezano za rješenje naplate troškova ispitivanja hrane.

Protiv rješenja Povjerenstva za žalbe iz područja kvalitete i sigurnosti proizvoda u izvještajnom razdoblju pokrenuta su 2 upravna spora. U predmetima u kojima su pokrenuti upravni sporovi dana su pisana očitovanja na tužbe. Nije zaprimljena niti jedna presuda niti rješenje Upravnog suda na tužbe protiv rješenja Povjerenstva za žalbe.

Iz područja radnih odnosa raspravljalo se o žalbama u sljedećim predmetima:

zabrani obavljanja djelatnosti; ostvarivanju prava prednosti pri zapošljavanju; dostavi obračuna plaće sa svim propisanim podacima; zabrani određivanja prekovremenog rada; zabrani određivanja rada u preraspodijeljenom radnom vremenu; obustavi postupka; prijedlogu za odgodu izvršenja rješenja i odbijanju zahtjeva za umnožavanje dokumentacije i spisa predmeta.

Protiv rješenja Povjerenstva za žalbe iz područja radnih odnosa tijekom izvještajnog razdoblja pokrenut je 51 upravni spor, a Upravnom sudu su dostavljena očitovanja na tužbe.

Zaprimljene su 52 presude Upravnog suda donesene povodom tužbi na rješenja Povjerenstva za žalbe, gdje je u dva slučaja tužba tužitelja uvažena.

Iz područja zaštite na radu Povjerenstvo za žalbe raspravljalo je o žalbama predmetima inspeksijskih nadzora nad primjenom propisa iz područja zaštite na radu.

Iz područja zaštite na radu na rješenja Povjerenstva za žalbe tijekom navedenog izvještajnog razdoblja pokrenut je 1 upravni spor, u vezi čega je Upravnom sudu dostavljen odgovor na tužbu. Zaprimljene su i 3 presude Upravnog suda na rješenja Povjerenstva za žalbe u kojima su sve tužbe odbijene.

Iz područja rudarstva 1 žalba koja je zaprimljena u 2011. godini riješena je u 2012. godini, a u 2012. godini zaprimljeno je još 15 žalbi, na koje je Povjerenstvo za žalbe Inspektorata donijelo ukupno 16 rješenja. Sve zaprimljene žalbe u 2012. godini su riješene.

Protiv rješenja Povjerenstva za žalbe pokrenuta su 4 upravna spora. Zaprimljene su i 4 presude Upravnog suda donesene povodom tužbi na rješenja Povjerenstva za žalbe.

Iz područja elektroenergetike tijekom izvještajnog razdoblja zaprimljena je jedna žalba i nije bilo upravnih sporova.

Iz područja opreme pod tlakom Povjerenstvo za žalbe raspravljalo je o 3 žalbe u sljedećim predmetima: nezakonita uporaba posuda pod tlakom visoke razine opasnosti u 2 žalbe i nezakonito stavljanje u uporabu ronilačkih boca u 1 žalbi.

Tijekom izvještajnog razdoblja nije zaprimljena niti jedna presuda ni rješenje Upravnog suda na rješenja iz navedenog područja.

Sveukupan broj od **395 rješenja** (24% manje od prošle 2011. godine) Povjerenstva za žalbe donesenih povodom žalbi stranaka, prema načinu rješavanja možemo prikazati kako slijedi:

- 2 žalbe su odbačene;
- 285 žalbi je odbijeno;
- 7 rješenja je poništeno u cijelosti;
- 1 rješenje je poništeno djelomično;

- 26 rješenja je poništeno, a predmeti vraćeni prvostupanjskom tijelu;
- 7 rješenja je poništeno i dostavljeno nadležnom tijelu;
- 6 rješenja su proglašena ništavnim;
- 1 rješenje je obustavljeno;
- 6 žalbi je odbijeno, a točka poništena;
- 5 žalbi je odbijeno, a rješenje poništeno i doneseno novo;
- 6 žalbi odbijeno a točka se mijenjala;
- 9 žalba odbijeno i mijenjan dispozitiv;
- 1 žalba odbijena, točka I. rješenja izmijenjena, točka II. poništena;
- 3 rješenja su poništena i donesena su nova;
- 2 rješenja su vraćena na ponovni postupak, a točka poništena;
- 28 rješenja / zaključaka – poništeno po presudi Upravnog suda.

Na donesena rješenja u 2012. godini pokrenuta su **103** upravna spora (33, 24% manje nego u 2011. godini) i to:

- 4 iz područja neregistrirane djelatnosti;
- 11 iz područja prometa roba i usluga;
- 17 iz područja ugostiteljstva i turizma;
- 13 iz područja zaštite potrošača;
- 2 iz područja kvalitete i sigurnosti proizvoda;
- 51 iz područja radnih odnosa;
- 1 iz područja zaštite na radu;
- 4 iz područja rudarstva, na koja su dana očitovanja na tužbe Upravnom sudu.

13. UNUTARNJA REVIZIJA I FINACIJSKO UPRAVLJANJE I KONTROLA

Samostalni odjel za unutarnju reviziju Inspektorata ustrojen je na najvišoj organizacijskoj razini prema članku 21. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru ("Narodne novine", broj 141/2006.), tzv. *Public Internal Financial Control*, te je ustrojstveno i funkcionalno izravno i isključivo odgovoran čelniku korisnika proračuna, odnosno glavnom inspektoru Inspektorata.

Funkcionalna neovisnost organizacijske jedinice za unutarnju reviziju ostvaruje se njezinom neovisnošću o drugim organizacijskim oblicima u planiranju rada, provođenju unutarnje revizije i izvješćivanju. Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata („Narodne novine“, broj 31/12) i Pravilnikom o unutarnjem redu Državnog inspektorata iz svibnja 2012. godine, kojim su propisani uvjeti za rad, opis radnih mjesta i broj izvršitelja, na sistematizirana radna mjesta raspoređena su tri djelatnika.

13.1. Analiza rezultata rada unutarnjih revizora

Tijekom 2012. godine organizirane su radionice za ovlaštene unutarnje revizore i izobrazba za zvanje unutarnjih revizora od strane Ministarstva financija – Sektora za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole, na kojima su sudjelovale unutarnji revizori Samostalnog odjela za unutarnju reviziju Inspektorata. Kako bi se osigurala visoka razina stručnog znanja, usavršavanje službenika koji obavljaju poslove unutarnjih revizora će se i dalje poticati kroz uključivanje u edukacijske programe Ministarstva financija u 2013. godini.

U izvještajnom razdoblju planirane su tri (3) revizije od kojih je obavljena jedna (1). Ostale dvije planirane revizije nije bilo moguće izraditi iz razloga što su se tijekom 2012. godine dvije službenice Samostalnog odjela za unutarnju reviziju usavršavale za stjecanje zvanja ovlašteni unutarnji revizor kroz pohađanje niza edukacija.

Obavljena revizija u 2012. godini je: **Unutarnja revizija izvršenja proračuna**. Nakon provedene revizije i utvrđenih nalaza ukupno su date 2 preporuke, od kojih je jedna provedena, a druga bi trebala biti provedena tijekom 2013. godine.

Samostalni odjel za unutarnju reviziju je tijekom 2012. godine realizirao sljedeće aktivnosti:

- prošao edukaciju unutarnjih revizora od strane Središnje harmonizacijske jedinice (pet modula);
- obavio unutarnje revizije pod mentorstvom ovlaštenog unutarnjeg revizora za javni sektor iz Ministarstva financija – Sektora za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole;
- izradio Godišnji plan unutarnje revizije Državnog inspektorata za 2013. godinu i Strateški plan unutarnje revizije Državnog inspektorata za razdoblje od 2012. – 2014. godine;
- pratio ostvarivanje Strateškog plana unutarnje revizije za razdoblje 2012. – 2014., Godišnjeg plana unutarnje revizije za 2012. godinu i planova pojedinačne revizije;

- pratio provođenje preporuka;
- surađivao s ostalim ustrojstvenim jedinicama Inspektorata;
- obavljao ostale poslove vezane za funkcioniranje Samostalnog odjela za unutarnju reviziju;
- surađivao sa Središnjom harmonizacijskom jedinicom, Državnim uredom za reviziju i odjelima unutarnje revizije u drugim tijelima državne uprave.

U 2013. godini Samostalni odjel za unutarnju reviziju je planirano usmjeravanje svojih aktivnosti na:

- daljnju implementaciju Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru;
- kontinuirano praćenje provođenja preporuka;
- izradu Strateškog plana unutarnje revizije Državnog inspektorata za razdoblje 2014. – 2016., Godišnjeg plana unutarnje revizije za 2014. godinu i Godišnjeg izvješća za 2013. godinu;
- izradu Programa osiguranja kvalitete i poboljšanja;
- praćenje ostvarivanja Strateškog plana unutarnje revizije Državnog inspektorata za razdoblje 2013.- 2015., Godišnjeg plana unutarnje revizije za 2013. godinu i planova pojedinačnih revizija;
- suradnju sa Središnjom harmonizacijskom jedinicom, Državnim uredom za reviziju i odjelima unutarnje revizije u drugim tijelima državne uprave;
- obavljanje ostalih poslova koji uključuju suradnju s ostalim ustrojstvenim jedinicama Državnog inspektorata i poslova vezanih za funkcioniranje Samostalnog odjela za unutarnju reviziju.

13.2. Financijsko upravljanje i kontrola u Državnom inspektoratu

Na temelju Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“, broj 141/06.) i Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“, broj 35/08.), te Vladine Strategije razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru za razdoblje od 2009. - 2011. godine, nastala je obveza Inspektorata, kao tijela državne uprave i korisnika proračuna, da uspostavi istoimeni sustav. Inspektorat je u 2012. godini nastavio s uspostavom sustava financijskog upravljanja i unutarnjih kontrola (dalje u tekstu: FMC) u cilju odgovornijeg, transparentnijeg i uspješnijeg upravljanja odobrenim sredstvima iz Državnog proračuna.

U ožujku 2012. godine zamijenjena je odluka o voditelju za FMC u Inspektoratu, te je nastavljeno s primjenom poslovnih procesa, opisom novih poslovnih procesa i revidiranjem postojećih.

Vezano za sustav upravljanja rizicima, zbog ustrojstvenih promjena, izmijenjena je Odluka o imenovanju koordinatora za rizike u Inspektoratu. Nastavljeno je i s praćenjem rizika iz ustrojenog Registra rizika.

Uslijed ustrojstvenih promjena donesena je i usklađena Strategija upravljanja rizicima, te se pristupilo revidiranju Registra rizika.

Inspektorat je ispunio i svoju zakonsku obvezu podnošenja godišnjeg izvješća o uspostavi FMC-a za 2011. godinu.

14. PROVEDBA ZAKONA O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA I ODNOSI S JAVNOŠĆU

Poslovi komunikacije i informiranja u izvještajnoj godini izvršavani su u tri segmenta: provedba Zakona o pravu na pristup informacijama, odnosi s medijima i odnosi s pravnim i fizičkim osobama.

Na način izvršavanja poslova odnosa s javnošću u Inspektoratu izravno su utjecali: osnovni poslovi Inspektorata (nadzor provedbe propisa u određenim upravnim područjima, odnosno obavljanje inspekcijskih nadzora nad primjenom propisa iz nadležnosti tijela kod pravnih i fizičkih osoba), definirani strateški ciljevi poslovanja (definirani u *Strateškom planu Državnog inspektorata za razdoblje 2012. – 2014.*), stupanj i priroda interakcije Inspektorata s okolinom, s obzirom na izloženost interesu javnosti zbog upravnih područja u kojima djeluje Inspektorat, te raspoloživi resursi.

Položaj izvršavanja poslova komunikacije i informiranja opisan je Pravilnikom o unutarnjem redu Državnog inspektorata i odvija se u organizacijskoj jedinici Kabinet glavnog inspektora. Te je poslove u razdoblju od siječnja do srpnja 2012. godine izvršavao 1 izvršitelj na radnom mjestu višeg stručnog suradnika za odnose s javnošću i službenika za informiranje, a stupanjem na snagu nove Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata i Pravilnika o unutarnjem redu Državnog inspektorata te poslove su od srpnja do konca izvještajne godine izvršavala dva službenika (tajnik Kabineta i službenik za informiranje).

S obzirom da je vanjsko okruženje bilo izrazito dinamično, ciljevi informiranja i pristup u izvršavanju poslova odnosa s javnošću prilagođavani su okolnostima, ciljanim publikama i prenositeljima poruke, a primjenjivani modeli komunikacije bili su uvjetovani vrstom informacije, ciljanim korisnicima informacije i raspoloživim sredstvima. Tražene informacije su se prema sadržaju pretežito odnosile na upravna područja, tj. postupke i procese rada inspektora Inspektorata, pitanje primjene propisa i tumačenje zakonskih i podzakonskih akata.

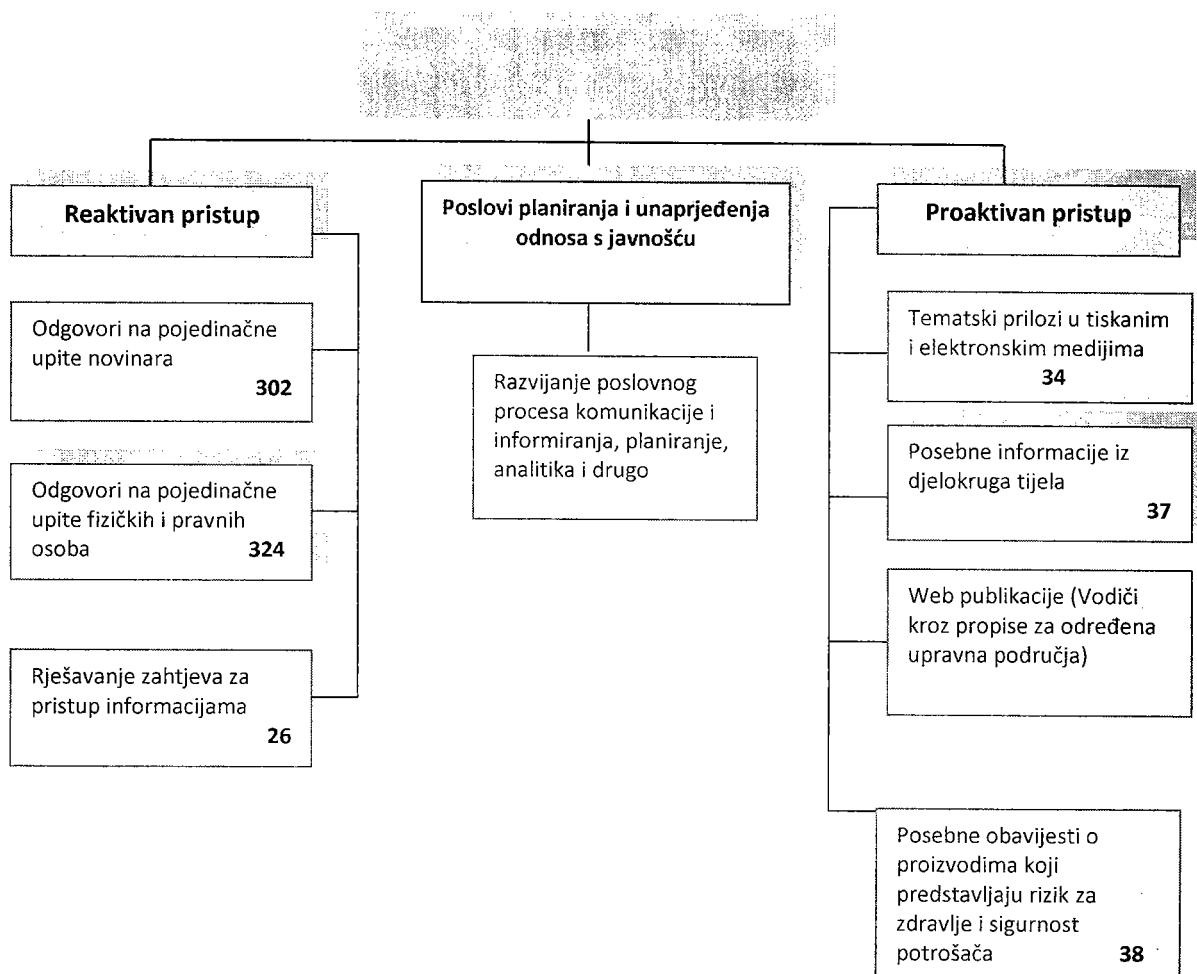
U izvještajnoj godini ovom tijelu upućeno je sveukupno 626 upita, od čega su 324 upita predstavnika medija, a 302 upita pravnih i fizičkih osoba. Svi su upiti riješeni pojedinačnim davanjem odgovora. Sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 172/03. i 144/10.) zaprimljeno je i 26 zahtjeva za pristup informacijama, koji su riješeni sukladno izvješću prikazanom u tablici 12. (isto je u siječnju 2013. godine podneseno Agenciji za zaštitu osobnih podataka). Uz rješavanje pojedinačnih upita i zahtjeva, Inspektorat je izradio i 75 obavijesti o pojavama, aktivnostima i događajima iz svoga djelokruga, te o temama od općeg javnog interesa, koje su objavljivane putem web stranica Inspektorata, informativnih servisa i medija. Također, Inspektorat je tijekom godine izravno sudjelovao i u tematskim radio i TV emisijama i tjednim tematskim priložima u dnevnim tiskovinama (sveukupno u 43 priloga), pretežito s temama iz područja zaštite potrošača.

Zbog nerazumijevanja nadležnosti Inspektorata od strane novinara i pritiska pojava na dnevnoj razini, u određenim temama vanjska komunikacija nije polučila željeni efekt, ali je u velikoj većini priloga objavljenih u medijima (tradicionalnim i novim) o radu ovoga tijela, ipak zadržana neutralna orijentacija prema Inspektoratu kao tijelu državne uprave nadležnom za inspekcijske poslove u upravnim područjima osobito zanimljivima općoj javnosti (radni odnosi, zaštita potrošača).

U cilju edukativnog djelovanja na poslodavce, tj. gospodarstvenike koji u Republici Hrvatskoj obavljaju djelatnost ugostiteljstva i turizma, Inspektorat je u lipnju 2012. realizirao jedinstven informativni projekt naziva „Vodič za legaliziranje rada za pravne i fizičke osobe koje obavljaju ugostiteljsku djelatnost, pružaju ugostiteljske ili usluge u turizmu te za poslodavce u tim djelatnostima“. Elektronsko izdanje vodiča pruža sve ključne informacije o propisanim obvezama za poslovne subjekte u navedenim djelatnostima i s pripadajućim pojašnjenjima, objavljeno je na Internet stranici Inspektorata (link: <http://www.inspektorat.hr/dirh12/vodic-ugostiteljstvo-turizam/>) i polučilo je vrlo dobar učinak kod ciljane javnosti, a preuzela su ga na svoje stranice Interneta i neka tijela državne uprave i strukovna udruženja.

Radi daljnjeg razvoja komunikacijske prakse u Inspektoratu i osiguravanja sustavne razmjene vjerodostojnih informacija, neophodnih za učinkovito odlučivanje, a poglavito kod poslova odnosa s javnošću, izrađena je procedura „Komunikacijske aktivnosti i osnove informiranja“ (kao sastavni dio procedura popisanih u *Priručniku za upravljanje sustavom kvalitete za nadzor nad tržištem u području neprehrambenih proizvoda*), kojom su opisani sadržaj, tijek, način provođenja i razina odgovornosti u svim procesima koji su dio informativnih i komunikacijskih poslova i to na razini interne i vanjske komunikacije tijela.

Slika 6. – Provedba poslova odnosa s javnošću u Inspektoratu u 2012. godini

Tablica 14. – Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama

Podaci iz članka 25. Zakona o pravu na pristup informacijama		
1.	broj zaprimljenih zahtjeva za informacije	26
2.	broj usvojenih zahtjeva	11
3.	broj izdanih obavijesti, sukladno članku 15. stavku 2. Zakona o pravu na pristup informacijama	11
4.	broj odbijenih zahtjeva i razlozi odbijanja	9; razlozi: - na temelju članka 84. Zakona o općem upravnom postupku, - na temelju članka 8. Zakona o pravu na pristup informacijama, - na temelju članka 33. Zakona o Državnom inspektoratu
5.	broj odbijenih zahtjeva i razlozi odbijanja, sukladno članku 8. stavku 1. Zakona o pravu na pristup informacijama	8, primjena Zakona o pravu na pristup informacijama (čl. 1.), u svezi sa Zakonom o općem upravnom postupku, Zakonom o zaštiti osobnih podataka i Zakonom o Državnom inspektoratu
6.	broj odbačenih zahtjeva i razlozi odbacivanja	-
7.	broj ustupljenih zahtjeva	3
8.	broj zaprimljenih zahtjeva za ispravak ili dopunu informacije	-
9.	broj usvojenih zahtjeva za ispravak ili dopunu informacije	-
10.	broj odbijenih zahtjeva za ispravak ili dopunu informacije	-
11.	broj odbačenih zahtjeva za ispravak ili dopunu informacije	-
12.	broj zahtjeva riješenih u roku	26
13.	broj zahtjeva riješenih izvan roka	-
14.	broj neriješenih zahtjeva	-
15.	broj izjavljenih žalbi	5
16.	broj usvojenih žalbi	-
17.	broj odbijenih žalbi	5
18.	broj odbačenih žalbi	-
19.	broj podnesenih tužbi	-
20.	visina ostvarene naknade iz članka 19. Zakona o pravu na pristup informacijama	-
21.	informacije koje su objavljene sukladno obvezama utvrđenim člankom 20. Zakona o pravu na pristup informacijama	- Pregled sklopljenih ugovora o javnoj nabavi u 2012. godini - Zahtjev za dostavu ponude – Nabava zaštitarskih usluga tjelesne zaštite osoba i

		objekata u 2013. godini, - Zahtjev za dostavu ponude – Popravak i održavanje službenih automobila u 2012. godini, - Ispravak obrasca ponude - Zahtjev za dostavu ponude – Usluge laboratorijskog ispitivanja sukladnosti električnih uređaja u 2012. godini, - Zahtjev za dostavu ponude – Nabava zaštitarskih usluga tjelesne zaštite i objekata u 2012. godini, - Inspektorat na svojoj web stranici www.inspektorat.hr pod aplikacijom Opasni proizvodi redovito objavljuje o opasnim i nesukladnim proizvodima utvrđenim tijekom inspekcijskih nadzora, kao i o dragovoljnim mjerama povlačenja i povrata proizvoda od strane gospodarskih subjekata sukladno članku 8. Zakona o općoj sigurnosti proizvoda („Narodne novine“, broj 30/09. i 139/10.). Tijekom 2012. godine Inspektorat je objavio 38 obavijesti o proizvodima koji predstavljaju rizik za zdravlje i sigurnost potrošača, i to kako slijedi: - 13 obavijesti o dječjoj opremi i namještaju; - 10 obavijesti o dječjoj odjeći koja zbog posjedovanja vezica predstavlja opasnost za mlađu djecu; - 6 obavijesti o proizvodima koji zbog zavaravajućeg izgleda koji nije hrana predstavljaju opasnost za djecu; - 5 obavijesti o ljestvama za kućanstvo; - 4 obavijesti o električnim proizvodima (kućna kina, rasvjetni lanci za bor). - Inspektorat je također putem medija i na svojim Internet stranicama objavio 37 priopćenja i reagiranja, u kojima je javnost informirao o svojim odlukama i mjerama kojima se utječe na interese korisnika.
22.	obrazloženje i ocjena postojećeg stanja na osnovi prethodno iskazanih podataka	Uočen je problem primjene Zakona o Državnom inspektoratu, i to čl. 33. st. 2. navedenog Zakona, kojim je propisano da je inspektor dužan kao službenu tajnu čuvati dokumentaciju, činjenice i podatke utvrđene, odnosno nastale u inspekcijskom nadzoru, kao i identitet podnositelja predstavke. Rješenja kojim su korisnici prava na pristup informaciju odbijeni na temelju navedenog propisa je AZOP poništila i vratila na ponovni postupak. Napominjemo da su izmjene i dopune

		navedenog propisa u tijeku te će isti biti usklađen sa propisima koji reguliraju tajnost podataka.
--	--	--

15. ZAKLJUČAK

U podizanju kvalitete rada inspektora Inspektorata kroz ostvarenje strateškog cilja „Jačanje djelovanja u području sigurnosti proizvoda, postrojenja i rada radnika kod poslodavca, zaštite potrošača te suzbijanja svih oblika nezakonitog obavljanja djelatnosti, rada i zapošljavanja“ - doprinijelo bi sljedeće:

1. Nastavak obavljanja nadzora vezanih za suzbijanje sive ekonomije u dijelu obavljanja neregistriranih djelatnosti i nezakonitog zapošljavanja;
2. Jačanje suradnje Inspektorata s Ministarstvom financija, Poreznom upravom, u dijelu koji se odnosi na obavljanje neregistriranih djelatnosti;
3. Jačanje administrativnih kapaciteta za nadzor provedbe propisa iz područja nadležnosti Inspektorata i daljnje provođenje permanentne edukacije inspektora Inspektorata u cilju učinkovitijeg obavljanja inspekcijskih nadzora;
4. Poticanje motivacije inspektora Inspektorata na način da se razvije i implementira stimulatívni sustav nagrađivanja i napredovanja inspektora u cilju dobivanja egzaktnijih pokazatelja kvalitete rada u obavljanju inspekcijskih i ostalih poslova;
5. Kontinuirano usavršavanje postojećeg informacijskog sustava e-Očevidnik, kao podrške inspektorima u obavljanju inspekcijskih poslova i alata za statističku obradu podataka te bolja informatička povezanost inspektora s drugim tijelima državne uprave, poglavito s: Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvom financija - Poreznom upravom, Ministarstvom turizma, Ministarstvom zdravlja, upravama za turizam i gospodarstvo na lokalnoj razini, te turističkim zajednicama, Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje, Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje i Hrvatskim zavodom za norme;
6. Određivanje kriterija, u materijalnim propisima, za poduzimanje mjera u određenoj situaciji kako bi se izbjeglo istovremeno pokretanje i vođenje prekršajnog ili kaznenog postupka za činjenično istu radnju, a s ciljem izbjegavanja povrede načela „ne bis in idem“;
7. Određivanje povreda propisa, u materijalnim propisima, koje se mogu smatrati „beznačajnim prekršajem“, sukladno definiciji Prekršajnog zakona, te koje su povrede propisa zbog kojih se neće poduzimati prekršajne sankcije ukoliko se otklone nedostaci u određenom vremenskom roku;
8. Osiguranje i uređenje skladišnih prostora u cilju provedbe zakonskih odredbi o provedbi mjere oduzimanja predmeta koji su bili namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje prekršaja ili su nastali počinjenjem prekršaja;
9. Jačanje suradnje među tijelima nadležnim za provedbu službenih kontrola hrane;
10. Razmatranje mogućnosti utvrđivanja obveze prijavljivanja radnika na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje prije početka rada radnika - u propisima o mirovinskom i zdravstvenom osiguranju;
11. Izmjene i dopune Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište i pripadajućih provedbenih propisa, u cilju jednostavnije provedbe tih propisa od strane gospodarskih subjekata, kao i učinkovitije kontrole nad provedbom istih;
12. U Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti:

- na odgovarajući način propisati rad udruga, kako bi se suzbilo njihovo povremeno ili privremeno obavljanje ugostiteljske djelatnosti „na crno“ u prostorijama udruga;
- propisati pružanje ugostiteljskih usluga na plovnim objektima nautičkog turizma u smislu zaštite korisnika ugostiteljskih usluga;
- propisati radno vrijeme ugostiteljskih objekata koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost za vrijeme održavanja manifestacija, uz sanitarnu suglasnost o ispunjavanju sanitarnih uvjeta. Pored navedenog, propisati u kojim je slučajevima moguće produžiti radno vrijeme određenom ugostiteljskom objektu, te u Zakonu propisati radno vrijeme za pružanje ugostiteljskih usluga na otvorenim prostorima ispred ugostiteljskih objekata (terasama);

13. U Zakonu o boravišnoj pristojbi:

- izmijeniti odredbe Zakona vezano za plaćanje boravišne pristojbe vlasnika kuća i stanova za odmor na način da se boravišna pristojba uplaćuje u godišnjem paušalnom iznosu na temelju uplatnica koje izdaje turistička zajednica;
- izmijeniti odredbe vezane za plaćanje boravišne pristojbe nautičara kroz vinjete, u smislu jednakog postupanja prema nautičarima.

14. U Zakonu o pružanju usluga u turizmu odrediti turističke usluge u posebnim oblicima turističke ponude, te u provedbenim propisima propisati minimalne uvjete za turističke usluge u posebnim oblicima turističke ponude, kao što su zdravstveni, lovni, kulturni; ronilački turizam i sl., a u cilju jedinstvenog postupanja u inspekcijskim nadzorima.

15. Preciznije i potpunije propisati komunalne djelatnosti sakupljanja i odvoza komunalnog otpada iz kućanstava, te nadležnost i ovlasti za provođenje upravnog i inspekcijskog nadzora budući da istu materiju reguliraju i Zakon o komunalnom gospodarstvu i Zakon o otpadu.

Vladi Republike Hrvatske predlaže se usvajanje Izvješća o radu Državnog inspektorata u 2012. godini sa prijedlogom mjera za učinkovitiji rad inspektora Inspektorata.

GLAVNA INSPEKTORICA

Božena Vrbanić

16. PRILOZI

Radi što kvalitetnijeg i jednostavnijeg prikazivanja analiziranih rezultata iz inspekcijskih nadzora, u prilogu se u tabličnom obliku prikazuju najbitniji brožčani pokazatelji iz analize gospodarskih inspektora, inspektora rada, rudarskih inspektora, elektroenergetskih inspektora i inspektora opreme pod tlakom, te se daje prikaz ustrojstvenog uređenja Inspektorata.

Tablice:

- Tablica 1. Brožčani podaci o radu inspektora rada u 2012. godini;
- Tablica 2. Važniji pokazatelji o radu inspektora rada u području radnih odnosa u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine;
- Tablica 3. Važniji pokazatelji o radu inspektora rada u području zaštite na radu u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine;
- Tablica 4. Područja djelatnosti poslodavaca kod kojih je obavljen nadzor zbog ozljeda na radu u 2012. godini;
- Tablica 5. Važniji pokazatelji o radu gospodarskih inspektora u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine;
- Tablica 6. Važniji pokazatelji o radu rudarskih inspektora u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine;
- Tablica 7. Važniji pokazatelji o radu elektroenergetskih inspektora u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine;
- Tablica 8. Važniji pokazatelji o radu inspektora opreme pod tlakom u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine.

Slike:

- Slika 1. - Unutarnje ustrojstvo Državnog inspektorata („Narodne novine“, broj 31/12.)

Tablica 1. BROJČANI PODACI O RADU INSPEKTORA RADA U 2012. GODINI

INSPEKTORI RADA			Rbr.	U području radnih odnosa	U području zaštite na radu	UKUPNO
Broj inspekcijskih nadzora			1	15.665	9.417	25.082
Broj predmeta	Neupravnih	Prijava i/ili predstavaka	2	7.632	4.640	12.272
		Akcijskih nadzora	3	1.409	496	1.905
		Uvjeta, suglasnosti i sl.	4		125	125
		Ostalo	5	6.624	502	7.126
	Upravnih	Donijetih rješenja	6	1.102	3.837	4.939
		Ukupno nedostataka i zabrana	7		5.212	5.212
Poduzete mjere	Za prekršaj	Broj kazni na mjestu počinjenja prekršaja	8	193	20	213
		Broj obaveznih prekršajnih naloga	9	31		31
		Broj prekršajnih naloga	10	78	1	79
		Broj optužnih prijedloga	11	5.386	2.463	7.849
		Ukupan zbroj prekršaja	12	12.242	4.148	16.390
	Za kazneno djelo		13	6	42	48

Tablica 2. VAŽNIJI POKAZATELJI O RADU INSPEKTORA RADA U PODRUČJU RADNIH ODNOSA U RAZDOBLJU OD 1. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA 2012. GODINE

Inspektori rada u području radnih odnosa				R. br.	UKUPNO	
Ukupan broj nadzora				1	15.665	
Ukupan broj radnika kod poslodavca ili u org. jedinici				2	847.462	
Utvrđeno stanje	Broj radnika koji su radili nezakonito	Bez uručene potvrde o sklopljenom ugovoru o radu	U	3	1.592	
			Ž	4	706	
		Bez uručene prijave na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje	U	5	221	
			Ž	6	99	
		Bez prijave nadležnim tijelima osiguranja - HZZO	U	7	1.306	
			Ž	8	551	
		Bez prijave nadležnim tijelima osiguranja - HZMO	U	9	1.325	
			Ž	10	563	
		Uz prijavu nadl. tijelima osig. sa zakašnjenjem - HZZO	U	11	755	
			Ž	12	342	
		Uz prijavu nadl. tijelima osig. sa zakašnjenjem - HZMO	U	13	574	
			Ž	14	252	
		Broj stranaca koji su radili protivno propisima		U	15	374
				Ž	16	57
	Broj radnika za koje je utvrđeno da im poslodavac nije uručio obračune plaće, naknade plaće ili otpremnine	čl. 85. st. 1. ZR	U	17	653	
			Ž	18	239	
		čl. 85. st. 2. ZR	U	19	3.448	
			Ž	20	1.167	
	Broj radnika kojima nije isplaćena minimalna plaća		U	21	14.202	
			Ž	22	4.781	
	Broj pritužbi vezano uz čl. 130. ZR		U	23	10	
			Ž	24	5	
	Broj pritužbi vezan uz diskriminaciju	Osoba koje traže zaposlenje	U	25	4	
			Ž	26	2	
		Zaposlenih radnika	U	27	32	
			Ž	28	8	
	Broj radnika za koje je utvrđeno da nezakonito rade	Prekovremeno	U	29	1.540	
			Ž	30	843	
		Noću	U	31	36	
			Ž	32	11	
		U preraspodijeljenom radnom vremenu	U	33	91	
			Ž	34	44	
		Kojima je uskraćeno pravo na tjedni odmor	U	35	444	
			Ž	36	273	
	Poduzete mjere	Broj obavijesti drugim tijelima državne uprave			37	3.559
		Broj izrečenih kazni na mjestu počinjenja prekršaja			38	193
Broj obaveznih prekršajnih naloga			39	31		
Broj prekršajnih naloga			40	78		
Broj optužnih prijedloga			41	5.386		
Zbroj prekršaja			42	12.242		
Broj rješenja			43	1.102		
Broj zaključaka			44	0		
Broj kaznenih prijava			45	6		

TABLICA 3. - VAŽNIJI POKAZATELJI O RADU INSPEKTORA RADA U PODRUČJU ZAŠTITE NA RADU
U RAZDOBLJU OD 1. SIEČNJA DO 31. PROSINCA 2012. GODINE

UKUPNO OD 1. SREČNJA DO 31. PROSINCA 2012. GODINE																
Redni broj	BROJ OBAVLJENIH NADZORA / POSLOVA	Broj nadzora	Broj poduzetih inspekcijskih mjera													
			Doneseno rješenja				Broj rješenja o izvršenju (Broj zaključaka o dozvoli izvršenja)	Pečaćenje sredstava rada	Naplaćenih kazni na mjestu izvršenja		Optužni prijedlog		Kaznena prijava		Broj obavijesti po čl. 32. ZDI	
			Broj rješenja	Broj nedostataka	Broj rješenja	Broj zabrana			Broj kazni	Ukupan iznos	Broj zahtjeva	Broj prekršaja	Broj zahtjeva	Broj počinitelja		
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Povodom ozljede na radu iz čl. 72. st. 1. ZZR (a)	1.178	335	404	424	492			2	2	1.200	492	830	40	60	40
2	Povodom odbijanja rada radnika temeljem čl. 79. ZZR (b)	2														
3	Povodom utvrđene prof. bolesti iz čl. 72. st. 4. ZZR (c)	59	16	21	5	8						11	21			1
4	Povodom sumnje u prof. bolest iz čl. 83. st. 3. ZZR (d)	3	1	1												
5	Po podnescima (e; j; k; l)	758	227	333	181	254	2			10	2.800	256	477	1	1	35
6	Na gradilištima (f)	2.073	236	311	589	801				2	1.400	688	1.139			17
7	Na šumskim radilištima (f)	225	14	23	13	19						15	26			
8	Na radilištima u brodogradnji (f)	23	3	3	6	7				2	600	5	8			
9	Povodom ozljede iz čl. 72. st. 2 ZZR (g)	319	73	89	52	61	1					93	131			1
10	Kod poslodavaca u rizičnim djelatnostima (h)	2.727	690	1.017	308	411		1		1	900	497	858	1	2	7
11	Kod poslodavaca u drugim djelatnostima (i)	2.050	405	603	259	354	2			3	1.200	406	658			10
UKUPNO		9417	2000	2805	1837	2407	5	3	20	8100	2463	4148	42	63		111

TABLICA 4. - PODRUČJA DJELATNOSTI POSLODAVACA KOD KOJIH JE OBAVLJEN NADZOR ZBOG OZLIJEDA NA RADU U 2012. GODINI

Djelatnost	Naziv poduzeća	Područje djelatnosti			Područje djelatnosti				Područje djelatnosti			
		Priloge	Priloge	Priloge	Priloge	Priloge	Priloge	Priloge	Priloge	Priloge	Priloge	Priloge
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	11	73	7	1	1	1		76	5		
B	Rudarstvo i vađenje		5						5			
C	prerađivačka industrija (bez brodogradnje)	50	333	8	9	26	8	1	291	57	1	1
C 30.1	Gradnja brodova i čamaca	2	50	2	1	3			50	1		1
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1	15	1	3	4	2	2	18	1	1	
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša	5	47	2	2	2	1	2	51	1		
F	Građevinarstvo	35	202	10	6	4	8		216	1		3
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla	14	105		2	3	1		66	40		
H	Prijevoz i skladištenje	6	46		1	1	1		43	4		
I	Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	6	44		1	2			15	29		
J	Informacije i komunikacije	1	1						1			
K	Financijska djelatnost i djelatnost osiguranja		3							3		
L	Poslovanje nekretninama		2						2			
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	1	6	1					4	2	1	
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3	7	1					6	2		
O	Javna uprava i obarana; obvezno socijalno osiguranje		11						2	6		3
P	Obrazovanje	3	40	1					10	26	5	
Q	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	4	56						8	48		
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	1	3						2	1		
S	Ostale uslužne djelatnosti	6	40	2	1	3			26	15		1
UKUPNO		149	1089	35	77	49	22		357	242	8	9

Tablica 5. - Važniji pokazatelji o radu gospodarskih inspektora u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine

R. BR.		TRGOVINA	TURIZAM	UGOSTITELJSTVO	PROIZVODNJA	OSTALO ¹	UKUPNO
1.	INSPEKCIJSKI NADZORI	29.173	2.034	33.445	1.215	10.864	76.731
2.	KONTROLE PRIMIJENE PROPISA U INSPEKCIJSKOM POSTUPKU	169.079	6.334	170.322	4.992	31.248	381.975
3.	BROJ UZORAKA	288	0	0	5	0	293
4.	BROJ INSPEKCIJSKIH NADZORA BEZ POVREDE PROPISA	21.940	1.403	22.255	881	8.676	55.155
5.	BROJ UTVRĐENIH POVREDA PROPISA	10.063	732	12.993	468	0	26.256
	PREKRŠAJI	3	0	8	0	0	11
	KAZNENA DJELA	1.456	0	3	37	188	1.684
	TEMELJEM ČL.147. ZZP	253	0	113	29	114	509
	TEMELJEM ČL. 47. ZDI	536	0	0	0	2	539
	TEMELJEM ČL. 36. ZTZPOS	57	0	2	4	2	65
6.	NEPROCESIRANE POVREDE PROPISA	3	0	8	0	0	11
7.	BROJ KAZNENIH PRIJAVA	4.878	285	6.043	245	1.888	13.339
8.	OPTUŽNI PRIJEDLOZI	261	35	488	15	77	876
9.	PREKRŠAJNI NALOZI	1.312.783,23	413.300,00	1.664.356,00	75.000,00	590.200,00	4.055.639,23
	BROJ	67	0	111	2	24	204
10.	OBVEZNI PREKRŠAJNI NALOZI	42.600,00	0,00	73.000,00	2.000,00	48.100,00	165.700,00
	BROJ	260	373	5.498	18	95	6.244
11.	KAZNE NA MJESTU IZVRŠENJA PREKRŠAJA	262.000,00	1.008.400,00	9.842.500,00	18.000,00		11.232.900,00
	ODUZIMANJE PREDMETA PO OPTUŽNOM PRIJEDLOGU	208	0	20	1	23	252
	IZNOS (kn)	4.017.570,23	0,00	2.741,00	3.725,00		411.760.423,00
	ODUZIMANJE PREDMETA PO PREKRŠAJNOM NALOGU	24	0	3	0	0	27
	IZNOS (kn)	112.609,00	0,00	195,00	0,00	0,00	112.804,00
	ODUZIMANJE PREDMETA PO KAZNENOM DJELU	3	0	0	0	0	3
	IZNOS (kn)	15.710,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15.710,00
	ZABRANA OBAVLJANJA DJELATNOSTI ILI POSLOVA	6	0	5	5	3	19
12.	PREDLOŽENE ZAŠTITNE MJERE	241	0	28	6	26	301
	UKUPAN BROJ ZAŠTITNIH MJERA						
	PREDLOŽENO ODUZIMANJE IMOVINSKE KORISTI	219	13	100	33	125	490
	IZNOS PREDLOŽENE IMOVINSKE KORISTI	587.592,68	233.609,90	1.527.901,97	381.679,38	746.645,29	3.477.429,22
	ODUZETA IMOVINSKA KORIST (PREKRŠAJNIM NALOGOM)	13	10	305	1	2	331
13.	ODUZIMANJE IMOVINSKE KORISTI	43.249,81	147.169,95	661.750,19	780,14	700,00	853.650,09
	O ZABRANI OBAVLJANJA DJELATNOSTI	772	115	936	87	295	2.205
	O ZABRANI RASPOLAGANJA ROBOM	719	0	50	20	4	793
	IZNOS (kn)	6.445.667,60	0,00	71.364,75	57.487,14		6.600.469,49
	O ZABRANI PRODAJE PROIZVODA	100	0	2	1	0	103
	IZNOS (kn)	678.217,10	0,00	350,00	21.222,00	0,00	699.789,10
14.	USMENA RJEŠENJA	1.591	115	988	108	299	3.101
	USMENA RJEŠENJA UKUPNO						
	O ZABRANI RADA	452	91	685	43	220	1.491
	O OTKLANJANJU NEDOSTATAKA	716	3	1.071	20	64	1.874
	O ZABRANI PROMETA	215	3	27	22	4	271
	IZNOS(kn)	9.171.207,60	0,00	0,00	123.217,90	1.100,00	9.295.525,50
	O VRAĆANJU VIŠE NAPLAĆENOG IZNOSA	120	1	0	1	29	151
	IZNOS (kn)	622.478,28	240,00	0,00	16.330,00	157.395,34	806.443,62
	O UPLATI BORAVIŠE PRISTOJBE	2	1	440	0	0	443
	IZNOS (kn)	6.840,00	5.805,00	15.061.555,64	0,00	0,00	15.074.200,64
	OSTALA PISANA RJEŠENJA	224	8	125	5	78	440
15.	PISANA RJEŠENJA	1.729	107	2.348	91	395	4.670
	PISANA RJEŠENJA UKUPNO						
	DJELA OBJEKTA	14	2	158	5	17	196
	UREĐAJA I OPREME	47	5	90	17	48	207
	PEČAČENJEM	47	4	263	15	47	376
	NA DRUGI POGODAN NAČIN -	570	81	204	18	74	947
16.	NAČIN IZVRŠENJA RJEŠENJA	434.982,12	40.000,00	159.221,00	450.000,00	250.779,00	1.034.982,12
	NAPLATOM NOVČANIH KAZNI	0	0	46	0	0	46
	NAPLATOM IZNOSA 2.000 kn	0,00	0,00	92.000,00	0,00	0,00	92.000,00
	NAPLATOM IZNOSA 30.000 kn	37	4	51	39	0	131
17.	OTKUP MJERE ZABRANE OBAVLJANJA DJELATNOSTI	1.110.000,00	120.000,00	1.530.000,00	1.170.000,00	0,00	3.930.000,00
	STRANKA POSTUPILA PO RJEŠENJU	1.747	56	1.170	96	250	3.319
18.	BROJ KONTROLA IZVRŠENJA RJEŠENJA	26	9	182	11	7	235
	IZVRŠENJE RJEŠENJA PRISILNIM PUTEM						

Legenda:

¹ Ostale djelatnosti - uključuje podatke vezane za inspeksijske nadzore koje su gospodarski inspektori obavljali u djelatnostima koje su vezane pretežito za usluge posredovanja u prometu nekretnostima, bankarske usluge, usluge cestovnog prometa, auto taxi usluge, komunalnu djelatnost, djelatnost energetike i dr.

Tablica 6.- Važniji pokazatelji o radu rudarskih inspektora u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine

R. BR.			UKUPNO
1.	Ukupan broj inspekcijskih nadzora		623
	1.1.	Istražni prostor	21
	1.2.	Eksploatacijsko polje	332
	1.3.	Lokalitet	367
2.	Ukupan broj nadziranih objekata		720
3.	Broj nadzora po prijavi		240
4.	Uviđaji	4.1. Povrede na radu	7
		4.2. Havarije	0
5.	Broj donesenih rješenja		54
	5.1.	O zabrani	17
	5.2.	O otklanjanju nedostataka	37
6.	Broj UP/II		16
7.	Broj zaključaka/Rješenja o dozvoli izvršenja rješenja		2
8.	Stranka postupila po rješenju		12
9.	Broj utvrđenih povreda propisa		118
10.	Broj optužnih prijedloga		44
11.	Broj odluka prekršajnih sudova		8
	11.1.	Odbija se-zastara	0
	11.2.	Kazne	8
12.	Broj kaznenih prijava		24
	12.1.	Odbačeno	15
	12.2.	Podignute tužbe	0
13.	Broj prijedloga radi naknade štete		46
	13.1.	m ³	376.931
	13.2.	kuna	16.099.851,00

Tablica 7. - Važniji pokazatelji o radu elektroenergetskih inspektora u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine

R.BR.	DJELATNOST	BROJ INSPEKCIJSKIH NADZORA		BROJ KONTROLIRANIH PROPISA		BROJ OPTUŽNIH PRIJEDLOGA	BROJ RJEŠENJA	RJEŠENJE IZVRŠENO NA DRUGI POGODAN NAČIN	BROJ KONTROLA IZVRŠENJA RJEŠENJA		
		UKUPNO	BEZ POVREDE PROPISA	UKUPNO	UTVRĐENE POVREDE PROPISA				STRANICA	POSTUPILA PO RJEŠENJU	RJEŠENJE IZVRŠENO PRISILNIM PUTEM
1.	Brodogradnja	4	4	20	0	0	0	0	0	0	0
2.	Ceste	23	23	59	0	0	0	0	0	0	0
3.	Elektroprivreda – distribucija električne energije	410	357	1419	10	9	53	21	39	0	0
4.	Elektroprivreda – prijenos električne energije	41	36	133	0	0	9	2	5	0	0
5.	Elektroprivreda – proizvodnja električne energije	35	32	102	2	2	3	1	1	0	0
6.	Građevinarstvo	2	2	4	0	0	0	0	0	0	0
7.	Industrija	155	119	500	18	17	41	5	23	1	1
8.	Komunalno gospodarstvo	31	27	100	1	1	6	0	4	0	0
9.	Kultura, znanost i školstvo	13	12	55	0	1	1	0	1	0	0
10.	Luke	5	5	17	0	0	0	0	0	0	0
11.	Naftovodi	2	2	11	0	0	0	0	0	0	0
12.	Ostalo	24	24	76	0	2	0	0	1	0	0
13.	Telekomunikacije	3	2	7	0	0	1	1	1	0	0
14.	Trgovina	15	15	50	0	0	0	0	1	0	0
15.	Turizam	21	14	88	0	6	6	4	4	0	0
16.	Ugostiteljstvo	7	7	20	7	1	0	1	1	0	0
17.	Usluge	19	16	74	0	0	3	1	2	0	0
18.	Vodoprivreda	5	2	9	0	0	4	3	0	0	0
19.	Zdravstvene i socijalne ustanove	9	8	31	1	1	2	0	0	0	0
20.	Željeznica	15	15	55	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO		839	722	2830	39	40	129	38	86	1	1

Tablica 8. - Važniji pokazatelji o radu inspektora opreme pod tlakom u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine

R.B.R.	DJELATNOST	BROJ INSPEKCIJSKIH NADZORA	BROJ KONTROLIRANIH PROPISA	BROJ RJEŠENJA	BROJ KONTROLA IZVRŠENJA RJEŠENJA							
		UKUPNO	BEZ POVREDE PROPISA	UKUPNO	UTVRĐENE POVREDE PROPISA	BROJ OPTUŽNIH PRIJEDLOGA	O ZABRANI RADA	O OTKLANJANJU NEDOSTATAKA	UKUPNO	RJEŠENJE IZVRŠENO NA DRUGI POGODAN NAČIN	STRANKA POSTUPILA PO RJEŠENJU	RJEŠENJE NIJE IZVRŠENO
1.	Prerađivačka industrija	127	100	368	48	23	0	29	29	1	5	0
2.	Proizvodnja i distribucija energije	27	22	104	17	6	0	5	5	0	4	1
3.	Trgovina	64	47	144	23	10	0	16	16	0	5	1
4.	Turizam	31	21	123	35	12	0	10	10	1	4	2
5.	Ostalo	213	188	704	57	24	2	22	24	3	15	6
UKUPNO		462	378	1443	180	75	2	82	84	5	33	10

Slika 1. Unutarnje ustrojstvo Državnog inspektorata
(Uredba o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata, "Narodne novine", broj 31/12.)

